Màndiŋ ma
fa bànni Israyil jaare woon
di ñeenteelu xaaju Tawreetu Musaa
Ubbite gi

Téere bii moo tàmbalee ca bés ba bànni Israyil dalee ca taatu tundu Sinayi. Foofu la bànni Israyil jóge jëm màndiŋu Paran, ca bëj-gànnaaru réewum dige ba. Fa lañu yebale ay ndaw yu yërnduji réew ma, te délsi wax seen gis-gis ca ña fa dëkke. Ba ñu demee ba délsi, lañu ne ñoom la ñu gis neexul. Loolu nag tax bànni Israyil di nàttable ndax Yàlla man na leena jox suuf sa mu leen sédd. Ci kaw loolu ñuy jàmbat ci kaw Yàlla. Seen ñàkk kóllëre googu tax na Yàlla teg leen ab daan, ñuy wëndeelu ca màndiŋ ma, ba maas ga doon jàmbat dee, ba geneen maas wuutu leen. Ñeent fukki at lañu wëndeelu, doora walbatiku dox ndànk, jëm Kanaan. Boobu yoon lañu doora nangoo déggal Yàlla. Gannaaw gi lañu sumb ay xare yu am solo, ba daan, ca penkub dexu Yurdan, doora waaj, ngir jàll ca biir réewum dige, ba ñu nammoona gis bu yàgg. Téere bi wone na ne, ni xolu doom Aadama mel rekk moom la ñoñi Yàlla feeñal ci seen jikko ju toogadi. Saxoowuñu lenn, xanaa ŋarale diggante ngëm ak nàttable, cawarte ak xàddi, jëfi ngor ak jëf ju sew. Seen jikko jooju la téere bi wone ne moo leen worale ak Yàlla mi dul soppiku ci kóllëreem, digganteem ak ñoñam,

doonte kóllëre gi nag, teewu koo yor ab yaram, te ànd ak njubteem. Musaa nag diggante bu xat lañu ko gisal ci téere bi, Aji Sax ji ak ay bokkam séq ko: Musaa moo doon ndawal Yàlla liy jottli ay ndigalam, te amul woon ab dend ci na mu xejjoo woon ak Yàlla, waaye moo taxawoon itam fa kanam Yàlla, taxawal fa askan wu ñàkk kóllëre, di ko layal te tàyyiwul.

Ci Tënk:

Saar 1—21 Israyil jànge na ca maam ya jóge woon Misra

Saar 22—25 Céru barke bu sax ñeel na Israyil

Saar 26—36 Israyil dégg na ab artoom balaa dugg Kanaan

Israyil jànge na ca maam ya jóge woon Misra

(Saar 1—21)

Takk nañu limu bànni Israyil

1 Aji Sax ji moo wax ak Musaa ca màndiŋu
Sinayi ca biir xaymab ndaje ma, keroog benn
fanu ñaareelu weer wu ñaareelu at, ma topp ca
gàddaay ga bawoo Misra. Mu ne ko:
2 «Limleen mbooloom bànni Israyil gépp,
na ñu bokke seeni làng ak seen këri maam.
Waññleen góor ñépp, bopp ak bopp, ku nekk ak
turam.
3 Li ko dale ñaar fukki at, jëm kaw, mboolem
ñi xare war ci Israyil daal, nangeen leen lim,
gàngoor ak gàngoor, yaw ak Aaróona.
4 Giir gu ci nekk, àndleen ceek kilifa yi jiite
seen këri maam, ñu jàpple leen ci.
5 Ñiy wuyoo tur yii nag, ñoo leen ciy taxawu:

Ci wàllu Rubeneen ñi, Elisur doomu Sedeyur.

6 Wàllu Cimyoneen ñi, Selumyel doomu Surisadaay.

7 Wàllu Yudeen ñi, Nason doomu Aminadab.

8 Wàllu Isakareen ñi, Netanel doomu Suwar.

9 Wàllu Sabuloneen ñi, Elyab doomu Elon.

10 Ñi ciy askanu Yuusufa ñii la:

Ci wàllu Efraymeen ñi, Elisama doomu Amiyut.

Wàllu Manaseen ñi, Gamalyel doomu Pedasur.

11 Wàllu Beñamineen ñi, Abidan doomu Gidoni.

12 Wàllu Daneen ñi, Ayeser doomu Amisadaay.

13 Wàllu Asereen ñi, Pagyel doomu Okkran.

14 Wàllu Gàddeen ñi, Elyasaf doomu Dewel.

15 Wàllu Neftaleen ñi, Ayra doomu Enan.»

16 Ñooñu lañu woo ci mbooloo mi, muy ñi jiite
seen giiri maam. Ñooy njiiti gàngoori Israyil.

17 Ba loolu amee Musaa ak Aaróona tofloo
ñooñu ñu tudd seeni tur,
18 ñu dajale mbooloo ma mépp, keroog ca benn
fanu ñaareelu weer wa. La ko dale ca ña am
ñaar fukki at, jëm kaw, ñoom ñépp daldi bindu
ca limeefu tur ya, ku nekk ak kër maamam, giir
ak giir, làng ak làng, bopp ak bopp.
19 Noonee ko Aji Sax ji sante woon Musaa, na
la Musaa takke seen lim ca màndiŋu Sinayi.

20 Ñu lim bopp ak bopp, turi sëti Ruben taawub
Israyil seen maam*, ku nekk ak làngu cosaanam
ak kër maamam, mboolem góor ñi xare war, te
ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.

* **1:20** 1.20 Israyil mooy Yanqóoba.

21 Limub Rubeneen ñi di ñeent fukki junni ak
juróom benn ak juróomi téeméer (46 500).

22 Ñu lim bopp ak bopp, turi sëti Simeyon,
ku nekk ak làngu cosaanam ak kër maamam,
mboolem góor ñi xare war, te ñu am ñaar fukki
at, jëm kaw.
23 Limub Cimyoneen ñi di juróom fukki jun-
neek juróom ñeent ak ñetti téeméer (59 300).

24 Ñu lim turi sëti Gàdd, ku nekk ak làngu
cosaanam ak kër maamam, mboolem góor ñi
xare war, te ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
25 Limub Gàddeen ñi di ñeent fukki junneek
juróom ak juróom benni téeméer ak juróom
fukk (45 650).

26 Ñu lim turi sëti Yuda, ku nekk ak làngu
cosaanam ak kër maamam, mboolem góor ñi
xare war, te ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
27 Limub Yudeen ñi di juróom ñaar fukki jun-
neek ñeent, ak juróom benni téeméer (74 600).

28 Ñu lim turi sëti Isaakar, ku nekk ak làngu
cosaanam ak kër maamam, mboolem góor ñi
xare war, te ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
29 Limub Isakareen ñi di juróom fukki junneek
ñeent ak ñeenti téeméer (54 400).

30 Ñu lim turi sëti Sabulon, ku nekk ak làngu
cosaanam ak kër maamam, mboolem góor ñi
xare war, te ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
31 Limub Sabuloneen ñi di juróom fukki jun-
neek juróom ñaar ak ñeenti téeméer (57 400).

32 Ñu lim turi sëti Yuusufa yi askanoo ci
doomam Efrayim, ku nekk ak làngu cosaanam

ak kër maamam, mboolem góor ñi xare war, te
ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
33 Limub Efraymeen ñi di ñeent fukki junni ak
juróomi téeméer (40 500).

34 Ñu lim turi sëti Yuusufa yi askanoo ci
doomam Manase, ku nekk ak làngu cosaanam
ak kër maamam, mboolem góor ñi xare war, te
ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
35 Limub Manaseen ñi di fanweeri junneek
ñaar ak ñaar téeméer (32 200).

36 Ñu lim turi sëti Beñamin, ku nekk ak làngu
cosaanam ak kër maamam, mboolem góor ñi
xare war, te ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
37 Limub Beñamineen ñi di fanweeri junneek
juróom ak ñeenti téeméer (35 400).
38 Ñu lim turi sëti Dan, ku nekk ak làngu
cosaanam ak kër maamam, mboolem góor ñi
xare war, te ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
39 Limub Daneen ñi di juróom benn fukki
junneek ñaar ak juróom ñaar téeméer (62 700).

40 Ñu lim turi sëti Aser, ku nekk ak làngam ak
kër maamam, mboolem góor ñi xare war, te ñu
am ñaar fukki at, jëm kaw.
41 Limub Asereen ñi di ñeent fukki junneek
benn ak juróomi téeméer (41 500).

42 Ñu lim turi sëti Neftali, ku nekk ak làngu
cosaanam ak kër maamam, mboolem ñi xare
war, te ñu am ñaar fukki at, jëm kaw.
43 Limub Neftaleen ñi di juróom fukki junneek
ñett ak ñeenti téeméer (53 400).

44 Yooyu limeef la Musaa ak Aaróona tënk, ña leen ca jàpple di fukki kilifay Israyil ak ñaar, ku ci nekk taxawal kër maamam.
45 Mboolem bànni Israyil yi xare war, te ñu am ñaar fukki at, jëm kaw, limees na leen, ku ci nekk ak kër maamam.
46 Ña ñu lim ñépp di juróom benn téeméeri junneek ñett ak juróomi téeméer ak juróom fukk (603 550).

Limaaleesul Leween ñi

47 Giirug Leween ñi nag ci bànni Israyil lañu bokk, waaye limaaleesu leen ak ñoom.
48 Aji Sax ji moo waxoon Musaa, ne ko:
49 «Giirug Lewi ñoom, bu leen lim, bu leen waññaaleek bànni Israyil.
50 Waaye yaw ci sa bopp nanga sas Leween ñi jaamookaay bi seedes kóllëre gi dence, mook la muy àndal lépp, ak mboolem lu ca bokk. Ñooy gàddu jaamookaay bi, ak la muy àndal lépp, di ko topptoo, te it fi wër jaamookaay bi lañuy dal.
51 Bu jaamookaay bi dee dem, Leween ñee koy wékki, bu jaamookaay bi dee dale bérab, Leween ñee koy we. Ku ci bokkul ba laal ci nag, dees koy rey.
52 Bànni Israyil gi ci des, na ku ci nekk topp dalam, ak raayaam ak kurélam.
53 Leween ñi nag nañu dal fi wër jaamookaay bi seedes kóllëre gi dence. Su ko defee am sànj du dal ci kaw mbooloom bànni Israyil. Te itam na Leween ñi dénkoo dénkaaney jaamookaay bi seedes kóllëre gi dence.»

54 Bànni Israyil daldi def noonu. Mboolem lu
Aji Sax ji santoon Musaa, noonee lañu ko defe.

2

Lu jëm ci dalinu giir yi

1 Ba loolu wéyee Aji Sax ji wax Musaa ak
Aaróona, ne leen:
2 «Na bànni Israyil di dal, ku nekk ak raayaam
ak xàmmikaayu kër maamam. Fi wër xaymab
ndaje mi te dànd ko as lëf, fi lañuy dale:

3 «Ñay dale ca kanam, fa féete penku, ñooy
waa raayab Yuda ak seeni gàngoor, kilifag
Yudeen ñi di Nason doomu Aminadab.
4 Ña ñu lim ci gàngooram di juróom ñaar
fukki junneek ñeent ak juróom benni téeméer
(74 600).
5 «Ñay dale fa feggook ñoom ñooy giirug
Isakareen ñi, kilifag askanu Isaakar di Netanel
doomu Suwar.
6 Ña ñu lim ci gàngooram di juróom fukki
junneek ñeent ak ñeenti téeméer (54 400).
7 «Giirug Sabuloneen ñeey feggook ñoom,
kilifag askanu Sabulon di Elyab doomu Elon.
8 Ña ñu limal gàngooram di juróom fukki jun-
neek juróom ñaar ak ñeenti téeméer (57 400).
9 «Mboolem ña ñu limal dalub Yuda aki
gàngooram daldi doon téeméeri junneek
juróom ñett fukk ak juróom benn ak ñeenti
téeméer (186 400). Bu ñuy dem, ñooñooy dox,
jiitu.

10 «Waa raayab Ruben ñooy dale bëj-saalum, ñook seeni gàngoor, kilifag askanu Ruben di Elisur doomu Sedeyur.
11 Ña ñu limal gàngooram di ñeent fukki junneek juróom benn ak juróomi téeméer (46 500).

12 «Ñay dale fa feggook ñoom ñooy giirug Cimyoneen ñi, kilifag askanu Simeyon di Selumyel doomu Surisadaay.
13 Ña ñu limal gàngooram di juróom fukki junneek juróom ñeent ak ñetti téeméer (59 300).

14 «Giiru Gàddeen ñeey feggook ñoom, kilifag askanu Gàdd di Elyasaf doomu Rewel.
15 Ña ñu limal gàngooram di ñeent fukki junneek juróom ak juróom benni téeméer ak juróom fukk (45 650).

16 «Mboolem ña ñu limal dalub Ruben aki gàngooram doon téeméeri junneek juróom fukk ak benn, ak ñeenti téeméer ak juróom fukk (151 450). Bu ñuy dem, ñooñooy doon ñaareelu kurél, dox, topp ca.

17 «Su ko defee xaymab ndaje mi jóg topp ca, ànd ak Leween ñi koy gàddu, te seen dal nekk ci digg dal yi. Noonee kurél yiy dale daal, ni lañuy jóge dem, ku nekk topp ayam ak raayaam.

18 «Waa raayab Efrayim ñooy dale wetu sowu, ñook seeni gàngoor, kilifag askanu Efrayim di Elisama doomu Amiyut.
19 Ña ñu limal gàngooram di ñeent fukki junni ak juróomi téeméer (40 500).

20 «Ñay dale fa feggook ñoom ñooy giirug
Manaseen ñi, kilifag askanu Manase di Gamalyel
doomu Pedasur.
21 Ña ñu limal gàngooram di fanweeri junneek
ñaar ak ñaar téeméer (32 200).
22 «Giirug Beñamineen ñeey feggook ñoom,
kilifag askanu Beñamin di Abidan doomu Gi-
doni.
23 Ña ñu limal gàngooram di fanweeri junneek
juróom ak ñeenti téeméer (35 400).
24 «Mboolem ña ñu limal dalub Efrayim
aki gàngooram daldi doon téeméeri junneek
juróom ñett ak téeméer (108 100). Bu ñuy dem,
ñooñoo di ñetteelu kurél, dox topp ca.

25 «Waa raayab Dan ñooy dale bëj-gànnaar,
ñook seeni gàngoor, kilifag askanu Dan di
Ayeser doomu Amisadaay.
26 Ña ñu limal gàngooram di juróom benn
fukki junneek ñaar ak juróom ñaar téeméer
(62 700).
27 «Ñay dale fa feggook ñoom ñooy giirug
Asereen ñi, kilifag askanu Aser di Pagyel doomu
Okkran.
28 Ña ñu limal gàngooram di ñeent fukki
junneek benn ak juróomi téeméer (41 500).
29 «Giirug Neftaleen ñeey feggook ñoom, kil-
ifag askanu Neftali di Ayra doomu Enan.
30 Ña ñu limal gàngooram di juróom fukki
junneek ñett ak ñeenti téeméer (53 400).
31 «Mboolem ña ñu limal dalub Dan daldi doon
téeméer ak juróom fukki junneek juróom ñaar

ak juróom benni téeméer (157 600). Ñooñooy mujja jóg, topp seeni raaya.»

32 Ñooñu lañu limal bànni Israyil na ñu bokke
seen këri maam. Mboolem ña ñu limal dal ya ak seeni gàngoor doon juróom benni téeméeri junneek ñett ak juróomi téeméer ak juróom fukk (603 550).
33 Leween ñi nag limaaleesu leen ci bànni
Israyil, te noonu la ko Aji Sax ji sante woon Musaa.
34 Bànni Israyil daldi def noonu. Mboolem
noonee ko Aji Sax ji sante woon Musaa, na lañu daan dale, topp seeni raaya, na lañu daan jóge, ku nekk ak làngam ak kër maamam.

3

Lu jëm ci sasi Leween ñi

1 Ñii ñoo di askani Aaróona ak Musaa, jant
ba Aji Sax jiy wax, mook Musaa ca kaw tundu Sinayi.
2 Doomi Aaróona yu góor ñoo di Nadab, taaw
ba, ak Abiyu ak Elasar ak Itamar.
3 Turi doomi Aaróona yu góor, sarxalkat yaa
ngi noonu; ñu faloon leen, sédd leen céru carxal.
4 Nadab ak Abiyu nag mujj dee fi kanam Aji
Sax ji, ba ñu taalalee Aji Sax ji cuuraay lu warul ca màndiŋu Sinayi. Gannaaw amuñu woon doom yu góor, Elasar ak Itamar daldi féetewoo liggéeyu carxal ba, ca seen kanamu baay Aaróona.
5 Ci kaw loolu Aji Sax ji ne Musaa:

6 «Indil Leween ñi, tegleen ci kilifteefu
Aaróona sarxalkat bi, ngir ñu di ko jàpple;
7 ñooy dénkoo ndénkaaneem, di dénkoo
dénkaaney mbooloo mépp fi kanam xaymab
ndaje mi, ndax ñooy sasoo liggéeyu jaamookaay
bi.
8 Ñooy sàmm mboolem jumtukaayi xaymab
ndaje mi, ñooy dénkoo dénkaaney bànni Israyil,
ndax ñooy sasoo liggéeyu jaamookaay bi.
9 Noonu ngay jële Leween ñi, sédd leen
Aaróona ak doomam yu góor. Ñoom ñoo di cér
bu mat sëkk bu ñu koy sédde ci bànni Israyil.
10 Aaróona ak doomam yu góor nag ngay tabb
ngir ñu sasoo seenug carxal, waaye képp ku ci
laal te bokku ci, dees koy rey.»
11 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
12 «Man mii nag, maa seppee Leween ñi ci
bànni Israyil, maa leen weccoo mboolem taaw
bu góor bu jëkka juddoo ci ndeyam, ci biir bànni
Israyil. Kon nag Leween ñi, sama cér lañuy doon.
13 Ndax lépp luy taaw bu góor, sama cér la.
Keroog ba ma fàddee lépp luy taaw bu góor ca
réewum Misra, ca laa sellalal sama bopp lépp
luy taaw ci Israyil, dale ci nit ba ci jur. Maa leen
séddoo. Maay Aji Sax ji.»

Lim nañu Leween ñi ak seeni maam

14 Aji Sax ji waxati Musaa ca màndiŋu Sinayi,
ne ko:
15 «Limal askanu Leween ñi, ni ñu bokke seen
këri maam ak seeni làng. Mboolem góor ñi am
weer, jëm kaw, ngay lim.»

16 Musaa daldi leen lim ci ndigalal Aji Sax ji, na
ñu ko ko sante.
17 Gerson ak Keyat ak Merari ñoo soqikoo ci
Lewi.*
18 Doomi Gerson yu góor ñoo di Libni ak Simey,
ku ci nekk ak làngam.
19 Doomi Keyat yu góor ñoo di Amram ak Isar
ak Ebron ak Usyel, ku ci nekk ak làngam.
20 Doomi Merari yu góor ñoo di Maali ak
Musi, ku ci nekk ak làngam. Làngi Leween ñaa
ngoogu, na ñu bokke seen këri maam.
21 Ci Gerson la làngu Libneen ñi, ak làngu
Simeyeen ñi soqikoo. Làngi Gersoneen ñaa
ngoogu.
22 Ña ñu leen limal, ba ñu waññee mboolem
góor ña am weer, jëm kaw, juróom ñaari junni
ak juróomi téeméer (7 500) lañu.
23 Làngi Gersoneen ña, ca gannaaw
jaamookaay ba lañu daan dale, fa féete sowu.
24 Gersoneen ñi, seen kilifag kër maam moo
doon Elyasaf doomu Layel.
25 Askanu Gerson nag, seen sas ci wàllu
xaymab ndaje mi, jaamookaay bi la woon ak
xayma bi, ak malaan mi koy ub, ak ridob bunt
xaymab ndaje mi,
26 ak kiiraayi ëtt beek ridob bunt ëtt bi wër
jaamookaay beek sarxalukaay bi, ak buum yeek
mboolem liggéey bu ci war.
27 Keyat nag, ci moom la làngu Amrameen ñi
soqikoo, ak làngu Isareen ñi, ak làngu Ebroneen
ñi, ak làngu Usiyleen ñi. Làngi Keyateen ñaa
ngoogu.

---

* **3:17** 3.17 Seetal ci *Njàlbéen ga* 46.11.

28 Ba ñu waññee mboolem góor ña ca am
weer, jëm kaw, juróom ñetti junni ak juróom
benni téeméer (8 600) lañu. Ñoo dénkoo woon
dénkaaney bérab bu sell bi.
29 Làngi Keyateen ñi, wet ga féete jaamookaay
ba bëj-saalum, fa lañu daan dale.
30 Keyateen ñi, seen kilifag kër maam moo
doon Elisafan doomu Usyel.
31 Seen sas nag moo doon gaal gi, ak taabal
ji, ak tegukaayu làmp bi, ak sarxalukaay yi, ak
ndabi sarxal ya ñu ca daa jëfandikoo, ak ridob
biir bi, ak mboolem liggéey bu ci war.
32 Njiiti Leween ñi nag, seen kilifa gu mag moo
doon Elasar doomu Aaróona sarxalkat ba. Moo
doon saytu ña dénkoo woon dénkaaney bérab
bu sell ba.
33 Ci Merari la làngu Maaleen ñi ak làngi
Museen ñi soqikoo. Làngi Merareen ñaa ngoogu.
34 Ña ñu leen limal, ba ñu waññee mboolem
góor ña am weer, jëm kaw, juróom benni junni
ak ñaar téeméer (6 200) lañu.
35 Merareen ñi, seen kilifag kër maam moo
doon Suryel doomu Abixayil. Ca wet ga féete
jaamookaay ba bëj-gànnaar, fa lañu daan dale.
36 Askanu Merari, seen sas moo doon xànqi
jaamookaay bi aki galanam ak jën yi ak tegu yi,
ak mboolem jumtukaay ya muy àndal, ak liggéey
bu ca war,
37 ak jën yi wër ëtt bi, ak seeni tegu, ak seen
xeri sampukaay, ak seeni buum.
38 Ña daan dale nag fa jàkkaarlook
jaamookaay bi, ca kanam, janlook xaymab
ndaje mi, ca wetu penku, ñoo doon Musaa ak

Aaróona ak doomam yu góor. Ñoo dénkoo woon dénkaaney bérab bu sell bi, sasool ko bànni Israyil, te ku ci laal te bokku ci, dees koy rey.
39 Mboolem ña ñu limal Leween ñi, te Musaa
ak Aaróona lim leen na ñu bokke seeni làng ci ndigalal Aji Sax ji, ñuy mboolem góor ñi am weer, jëm kaw, ñaar fukki junneek ñaar (22 000) lañu.

Lim nañu taaw yi ngir seen njotlaay

40 Aji Sax ji waxaat Musaa, ne ko: «Limal taawi
bànni Israyil yu góor yépp, dale ko ci ñi am weer, jëm kaw, nga waññ te bind seeni tur.
41 Su ko defee nga beral ma Leween ñi, man
Aji Sax ji, ñu wecci mboolem taawi bànni Israyil gi ci des, juri Leween ñi itam wecci mboolem luy taaw ci juri bànni Israyil gi ci des.»
42 Ci kaw loolu Musaa lim taawi bànni Israyil
yépp, na ko ko Aji Sax ji sante.
43 Ba ñu waññee mboolem taaw yu góor ya,
bind seeni tur, dale ci ñi am weer, jëm kaw, seenub lim nekk na ñaar fukki junneek ñaar ak ñaar téeméer ak juróom ñaar fukk ak ñett (22 273).

44 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
45 «Beral Leween ñi, ñu wecci mboolem taawi
bànni Israyil, juri Leween ñi it wecci seenug jur, ma daldi séddoo Leween ñi, man Aji Sax ji.
46 Njotlaay nag dina war ci ñaar téeméer ak
juróom ñaar fukk ak ñetti (273) bopp, yi taawi bànni Israyil ëppe Leween ñi.

47 Su ko defee nga sàkku bopp bu ci nekk
juróomi siikal; ci siikalu bérab bu sell bi nga koy
sàkkoo, siikal bu ci nekk wecci ñaar fukki gera†.
48 Nanga jox xaalis boobu Aaróona ak doomam
yu góor, muy njotlaayal taaw yi ci tegu.»
49 Ba loolu amee Musaa feyeeku xaalisu njot-
laayal taaw yooyu tegu ca taaw, ya jotoo Leween
ña.
50 Xaalis ba mu nangoo ca taawi bànni Israyil
di junniy siikal ak ñetti téeméer ak juróom benn
fukk ak juróom (1 365), ci siikalu bérab bu sell
bi, xawa tollu ci fukki kilo ak ñett.
51 Ci kaw loolu Musaa jox xaalisu njotlaay ba,
Aaróona ak doomam yu góor, ci ndigalal Aji Sax
ji, na ko ko Aji Sax ji sante.

4

Yeneen kuréli Leween a ngi ak seeni sas

1 Aji Sax ji waxati Musaa ak Aaróona, ne:
2 «Leween ñi askanoo ci Keyat, waññleen leen
bopp ak bopp, na ñu bokke seeni làng, ak seen
këri maam.
3 Daleleen ci góor ñi am fanweeri at, ba juróom
fukki at, muy mboolem ñi yelloo bokk ci kurél,
gi liggéeyu biir xaymab ndaje mi war.
4 Liggéeyu Keyateen ñi ci biir xaymab ndaje mi
moo di wàllu jumtukaay yu sell yee sell.
5 «Bu dal bi dee jóg, na Aaróona ak doomam
yu góor dugg, wékki kiiraay li, di ridob biir bi, te
ñu muure ko gaalu seedes kóllëre gi.

† **3:47** 3.47 Ñaar fukki gera tollu na ci juróom fukki garaam.

6 Nañu lalaat ca kaw kiiraayal deru piipi, te
ñu lalati ca kaw, ndimo lu lépp baxa, doora roof
njàppuy gaal gi.
7 «Taabalu mburum teewal mi, nañu ci lal
ndimo lu baxa, teg ci ndab yeek bàttu yeek njaq
yeek tax yi ñuy sottee saraxi tuuru, door cee teg
mburu moomu dul wuute.
8 Nañu muure yooyu ndimo lu xonq curr, te ñu
lalaat ca kaw malaanum deru piipi, doora roof
njàppuy taabal ji.
9 «Su ko defee ñu jël ndimo lu baxa, muure
ko tegukaayu làmp bi, aki làmpam aki ñiimam
aki andam, ak mboolem ndabi diwam ya ñu cay
jëfoo.
10 Nañu boole tegukaayu làmp beek mboolem
la muy àndal, ñu ëmbe lépp malaanum deru
piipi, te teg ko ci kaw tagar bi ñu koy gàddoo.
11 Sarxalukaayu wurus bi*, nañu lal ci kawam
ndimo lu baxa, lalaat ca kaw malaanum deru
piipi, doora roof njàppuy sarxalukaay bi.
12 Nañu jël mboolem jumtukaay yi ñuy
liggéeye ci biir bérab bu sell bi, ñu ëmbe ko
ndimo lu baxa, muure ko malaanum deru piipi,
door koo teg ci kaw tagar bi ñu koy gàddoo.
13 Nañu dindi niiniti sarxalukaayu xànjar bi, te
ñu lal ci kaw sarxalukaay bi, ndimo lu xonq curr.
14 Nañu teg ca kaw ndimo la mboolem ndab,
ya ñuy liggéeye ca sarxalukaay ba: and yeek
cappukaayi yàpp yeek ñiitukaay yeek këll yi;
jumtukaayi sarxalukaay bi yépp daal, te ñu lal ca

---

* **4:11** 4.11sarxalukaayu wurus bi mooy sarxalukaayu cuuraay bi. Seetal ci *Mucc ga* 30.1-10.

kaw, malaanum deru piipi, doora roof njàppuy sarxalukaay bi.

15 «Bu dal bi waree jóg, na Aaróona ak doomam yu góor muur yëf yu sell yi, ak mboolem jumtukaayi bérab bu sell bi ba noppi. Gannaaw loolu la askanu Keyat di dikk, ngir gàddu ko. Su ko defee duñu laal dara lu sell, bay dee. Loolu la Keyateen ñi di gàddu ci wàllu xaymab ndaje mi.

16 «Elasar doomu Aaróona sarxalkat bi nag, ab saytoom moo di diwu làmp bi, ak cuuraay li, ak saraxu pepp bi dul jaas, ak diwu pal gi. Mooy féetewoo jaamookaay bi bépp, ak mboolem li ci biiram, ba ci yëf yu sell yi, aki jumtukaayam.»

17 Aji Sax ji waxati ba tey ak Musaa ak Aaróona, ne leen:
18 «Buleen yóbbe Keyateen ñeek seeni làng, lu ñu leen di dagge ci biir Leween ñi.
19 Nii ngeen di def ak ñoom, ba bu ñu jegee yëf yu sell yee sell, di dund te duñu ca dee: Aaróona aki doomam ñooy dugg, daldi sédd ku nekk ci ñoom liggéeyam ak la muy gàddu.
20 Bu Keyateen ñi dugg, di xool lu mu gàtt gàtt, yëf yu sell yi. Lu ko moy ñu dee.»

21 Gannaaw loolu Aji Sax ji wax Musaa, ne ko:
22 «Ñi askanoo ci Gerson itam, nanga leen waññ bopp ak bopp, na ñu bokke seen këri maam ak seeni làng.
23 Li dale ci góor ñi am fanweeri at, ba juróom fukki at ngay lim, ñuy mboolem ñi liggéeyu xaymab ndaje mi war.

24 Gersoneen ñi nag, lii moo di seen cér ci wàllu
liggéey bi, ak li ñu wara gàddu:
25 ñooy gàddu kiiraayi jaamookaay bi, ak
xaymab ndaje meek malaanam, ak malaanum
deru piipi bi ci kaw, ak ridob bunt xaymab ndaje
mi;
26 ak sori ëtt bi, ak kiiraayal bunt ëtt bi wër
jaamookaay beek sarxalukaay bi, ak seeni buum
ak mboolem jumtukaay ya ñu cay liggéeye.
Mboolem lees cay def, ñoo koy liggéey.
27 Mboolem sasu Gersoneen ñi ci mboolem
lu ñuy gàddu ak mboolem lu ñuy liggéey, ci
ndigalal Aaróona aki doomam lay doon. Ñoo
leen di sas mboolem lu ñu wara gàddu.
28 Loolooy céru Gersoneen ñi, ci wàllu xaymab
ndaje mi, te loolu lañu leen dénk, Itamar doomu
Aaróona sarxalkat bi di leen ca saytu.
29 «Ñi askanoo ci Merari itam, na ñu bokke
seeni làng ak seen këri maam, noonu nga leen
di lime,
30 dale ko ci ñi am fanweeri at, ba juróom
fukki at, ñuy mboolem ñi yelloo bokk ci kurél,
gi liggéeyu xaymab ndaje mi war.
31 Lii mooy li ñu sasoo gàddu ci seen mboolem
liggéey ci xaymab ndaje mi: xànqi jaamookaay
bi aki galanam aki jënam aki tegoom;
32 muy jën yi wër ëtt bi, ak seeni tegu ak
seeni buum, mboolem seen jumtukaay yu ñu cay
liggéeye. Limal-leen leen jumtukaay yi ñu wara
gàddu.
33 Loolooy céru Merareen ñi, ci wàllu xaymab
ndaje mi ci njiital sarxalkat bi Itamar doomu
Aaróona.»

Lim nañu Leween ñi liggéey war

34 Ci kaw loolu Musaa ak Aaróona ak kilifag
mbooloo ma lim Keyateen ña, na ñu bokke seeni
làng ak seen këri maam.
35 Ñu dale ko ci ñi am fanweeri at, ba juróom
fukki at, ñuy mboolem ñi yelloo bokk ci kurél, gi
liggéeyu xaymab ndaje mi war.
36 Ña ñu limal seeni làng di ñaari junni ak
juróom ñaar téeméer ak juróom fukki góor
(2 750).
37 Ñooñu lañu limal làngi Keyateen ñi, ñoom
ñépp la liggéeyu xaymab ndaje mi war. Musaa
ak Aaróona ñoo leen limoon, na ko Aji Sax ji
santaanee, Musaa jottli.

38 Ña ñu limal Gersoneen ñi, na ñu bokke seeni
làng ak seen këri maam,
39 dale ko ci ñi am fanweeri at, ba juróom fukki
at, mboolem ña yelloo bokk ci kurél, gi liggéeyu
xaymab ndaje mi war,
40 te ñu limal leen seeni làng ak seen këri
maam, ñaari junneek juróom benni téeméer ak
fanweeri góor lañu (2 630).
41 Ñooñu lañu limal làngi Gersoneen ñi, te
ñoom ñépp la liggéeyu xaymab ndaje mi war.
Musaa ak Aaróona ñoo leen limoon ci ndigalal
Aji Sax ji.

42 Ña ñu limal làngi Merareen ñi, na ñu bokke
seeni làng, ak seen këri maam,
43 dale ko ci ñi am fanweeri at, ba juróom fukki
at, mboolem ña yelloo bokk ci kurél, gi liggéeyu
xaymab ndaje mi war,

44 te ñu limal leen seeni làng, ñetti junni ak
ñaar téeméeri góor (3 200) lañu.

45 Ñooñu lañu limal làngi Merareen ñi, Musaa
ak Aaróona ñoo leen limoon, na ko Aji Sax ji
santaanee, Musaa jottli.

46 Mboolem Leween ña Musaa ak Aaróona, ak
kilifay Israyil limoon, na ñu bokke seeni làng, ak
seen këri maam,
47 dale ko ci ñi am fanweeri at, ba juróom
fukki at, ñuy mboolem ña yelloo bokk ci kurél,
gi liggéeyu xaymab ndaje mi war,
48 seenub lim nekk na juróom ñetti junni
ak juróomi téeméer ak juróom ñett fukki góor
(8 580).
49 Ci ndigalal Aji Sax ji Musaa jottli, lañu leen
lim, ba sas ku ci nekk ab liggéeyam ak la muy
gàddu. Na ko Aji Sax ji sante Musaa, na lañu
leen lime.

5

Sàrtal nañu doxalin yiy setal dal bi

1 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
2 «Santal bànni Israyil ñu génne dal bi képp
ku ànd ak jàngoroy der juy law, mbaa jàngoroy
xelli, ak képp ku sobeb néew bu mu laal, topp.
3 Muy góor, di jigéen, génneleen leen. Bitib dal
bi ngeen leen di génne. Buñu sobeel dali bànni
Israyil yi ma màkkaanoo ci seen biir.»
4 Bànni Israyil def noonu, daldi leen génne dal
bi, dàq leen ca biti. Ni ko Aji Sax ji waxe Musaa,
noonu lañu ko defe.
5 Aji Sax ji waxati Musaa,

6 ne ko mu wax bànni Israyil, ne leen: «Muy
góor, di jigéen, bu tooñee moroomam, ba fecci
wormay Aji Sax ji, nit kooku tooñ na.
7 Day tuub bàkkaaram, ba noppi fey dayo ba
mu ameel ka mu tooñ. Te juróomeelu xaajam la
cay teg, jox ko ko.
8 Bu ki ñu tooñ wuutee, te amul mbokk mu
koy jotaat, pey ga ñeel na Aji Sax ji, sarxalkat
bee koy jagoo, te bokkul ak kuuyum njotlaay, mi
sarxalkat biy defale ki tooñ, njotlaayam.
9 Te itam bépp jooxe bu bokk ci mboolem
sarax yu sell, yi bànni Israyil indil sarxalkat bi,
sarxalkat bee koy moom.
10 Ku nekk ci sarxalkat yi, sa sarax yu sell, yaa
ko moom. Ku ci nekk, li ñu la jox, yaay boroom.»

Lu jëm ci jigéen ju moy

11 Aji Sax ji waxati Musaa,
12 ne mu wax bànni Israyil, ne leen: «Képp ku
jabaram moy, fecci ko worma,
13 bu ñu àndee ak ndaw si, te moom miy
jëkkëram yégu ko; te ba ndaw say sobeel bop-
pam, fekkeesu ko fa ba di ko seede;
14 ndegam xelum fiiraangee dikkal waa ji, ba
mu fiire jabaram, te fekk jabar jaa sobeel bop-
pam ci njaaloo, mbaa muy fiiraange gu dikkal
waa ji rekk, mu fiire jabaram, te fekk ndaw si
sobeelul boppam ci njaaloo;
15 na waa ji yóbbu jabaram ca sarxalkat ba, te
yóbbaleel ko saraxu ñetti kiloy sungufu lors. Du
ci sotti diw, du ci def cuuraay, ndax saraxu pepp
boobu saraxu fiiraange la, saraxu toppukaay la
bu ñuy toppe ñaawtéef.

16 «Na sarxalkat bi indi ndaw si, taxawal ko fi
kanam Aji Sax ji.
17 Su ko defee sarxalkat bi day fab ndabal
xandeer, duy ko ndox mu sell mi ñuy setloo, te
na sàkk ci suufas jaamookaay bi, def ko ci ndox
mi.
18 Bu taxawloo ndaw si fi kanam Aji Sax ji, na
muri boppu ndaw si, te teg ciy loxoom, saraxu
pepp boobu di toppukaayu ñaawtéef te di saraxu
fiiraange. Na fekk sarxalkat bi yore ciy loxoom
ndoxum wextan, miy alage.
19 Su ko defee sarxalkat bi waatloo ndaw si,
ne ko: “Ndegam góor àndul ak yaw, moyuloo,
sobeel sa bopp te fekk la ci buum, muccal ci
loraangey ndoxum wextan mii, di alage.
20 Waaye su dee yaa moy te fekk la ci sa buumu
jëkkër, su dee yaa sobeel sa bopp ak geneen góor
gu ànd ak yaw te du sa jëkkër nag…”
21 Fii la sarxalkat biy waatloo ndaw si waatu
alkànde gi, wax ko ne ko: “…yal na la Aji Sax ji
def ku alku ku ñuy móoloo ci sa biir askan. Yal
na laxal sa njurukaay, wal sab koll.
22 Yal na ndoxum alkànde mii tàbbi ci say butit,
laxal sa njurukaay, wal sab koll.” Su ko defee
ndaw si ne: “Amiin, Amiin.”

23 «Na sarxalkat bi bind kàdduy alkànde
yooyu cib taxañu bindukaay, te na raxas mbind
mi ci ndoxum wextan mi.
24 Sarxalkat bi day naanloo ndaw si ndoxum
wextan, miy alage, ndox miy alage tàbbi ci
biiram, man koo wex xàtt.
25 Waaye na jëkka nangoo ci loxol ndaw
si, peppum saraxu fiiraange bi, daldi yékkati

saraxas pepp mi, jébbale ko fi kanam Aji Sax ji,
doora indi sarax bi ci sarxalukaay bi.
26 Na sarxalkat bi sàkk ci saraxu pepp bi,
ab ŋëb buy fàttlee, daldi koy lakk ci kaw
sarxalukaay bi. Gannaaw loolu mu naanloo
ndaw si ndox mi.
27 «Bu ko xasee naanloo ndox mi, ndegam
ndaw see sobeel boppam, wor jëkkëram,
ndoxum alkànde mi day tàbbi ci biiram, jural ko
wextan, koll bi newi, njurukaayam lax, mu mujj
doon ku ñuy móoloo ci biir askanam.
28 Waaye su ndaw si sobeelul boppam, xanaa
di ku set, dina mucc, te dina mana am doom.
29 «Loolooy dogalu yoon ci mbirum fiiraange,
bu jigéen moyee, sobeel boppam te fekk buum ci
baatam,
30 mbaa jëkkër ju xelum fiiraange dikkal, mu
fiire jabaram. Jabar ji lay taxawloo fi kanam
Aji Sax ji, sarxalkat bi defal ko mboolem dogalu
yoon boobu.
31 Deesul topp jëkkër ji genn tooñ, waaye jabar
jeey gàddu ñaawtéefu boppam.»

6

Lii moo war ku séddoo Aji Sax ji

1 Aji Sax ji waxati Musaa,
2 ne ko mu wax bànni Israyil ne leen: «Góor
ak jigéen, képp ku ci dogu ba xas xasu doon ab
nasireen*, ngir sédd boppam Aji Sax ji,

---

* **6:2** 6.2 nasireen: Baat bii jotewul dara ak nasaraan, tur wi ñuy wooye waa sowub jant.

3 muy biiñ, di ñoll wu mu mana doon, na
séddoo di ko moyu. Bineegaru biiñ ak bineegaru
ñoll wu mu mana doon it, du ko naan. Mboolem
luy ndoxum reseñ, du ko naan, te reseñ ju tooy
ak ju wow it, du ko lekk.
4 Mboolem diiru fani céddoom, mboolem lu
jóge ci doomu garabu reseñ, dale ci xoox ba ci
der, du ci lekk lenn.
5 «Kemu fani céddoo yi mu xas ne dina ko
nasireenal, saatus watukaay du laal boppam ba
keroog fani nasireenal, yi mu séddoo Aji Sax ji
matee. Ku sell lay doon te day jañu.
6 Kemu fan yi muy nasireenal, séddoo Aji Sax
ji, ab néew, bumu ko jege.
7 Baayam ak ndeyam, mbaa góor mbaa jigéen
ju mu bokkal waajur sax, bu deeyee, du sobeel
boppam ngir ñoom, ndax moo yenu ci kaw
boppam, njañu nasireen gi mu séddoo Yàllaam.
8 Kemu fani céddoom, ku sell lay doon, ñeel
Aji Sax ji.
9 «Su nit jekkee dee ci wetam, ba sobeel njañu
céddoom, keroog bés buy setlu ca lay watu, te
keroog bésub juróom ñaareel ba lay watu.
10 Bés ba ca topp, di juróom ñetteel ba, na
yóbbu ca sarxalkat ba, ñaari pitax mbaa ñaari
xati yu ndaw, ca bunt xaymab ndaje ma.
11 Sarxalkat bi day def menn mi saraxu
póotum bàkkaar, mi ci des saraxu rendi-dóomal,
mu jote ko boroom céddoo gi, bàkkaaram ba
ko néew ba yóbbe. Bésub keroog lay sellalaat
boppam ba yenu woon njañam.
12 Day yeesalal Aji Sax ji nasireenam ga mu
ko séddoo woon, kemu fan ya mu xasoona

nasireenal. Su ko defee day indi xarum menn at, def ko saraxas peyug tooñ. Fan yi mu jëkkoona nasireenal day neen, ndax nasireen googa moo sobewu.

13 «Dogalu yoon wi ci ab nasireen nag mooy
lii: Bés bi ag céddoom matee, dees koy yóbbu ca bunt xaymab ndaje ma.
14 Sarax si muy sarxalsi Aji Sax ji di menn
xarum menn at mu amul sikk, ngir rendi-dóomal, ak menn xarum menn at mu jigéen mu amul sikk, ngir póotum bàkkaar, ak menn kuuy mu amul sikk, ngir saraxas cant ci biir jàmm,
15 ak pañeb mburu yu amul lawiir, yu ñu lakke
sunguf su mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ak mburu yu sew yu amul lawiir yu ñu wis ag diw, ak saraxi peppam ak saraxi tuuroom ya muy àndal.

16 «Su ko defee sarxalkat bi boole ko indi fi
kanam Aji Sax ji, daldi joxe póotum bàkkaar bi, ak rendi-dóomal bi.
17 Kuuy mi, na ko sarxalkat bi def saraxas cant
ci biir jàmm, ñeel Aji Sax ji, boole kook pañeb mburu mi amul lawiir, doora joxe saraxi pepp yeek, saraxi tuuru yi.
18 Su ko defee nasireen bi watu ci bunt xaymab
ndaje mi te for kawari céddoom googu, def ko ci taal, bi ci suufu saraxas cantu biir jàmm bi.

19 «Na sarxalkat bi jël tànku kanamu kuuy mi,
gannaaw bu ñoree, te sàkk ci pañe bi menn mburu mu amul lawiir, ak menn mburu mu ndaw, daldi boole loola teg ci loxol nasireen bi, gannaaw bu watoo ba noppi.

20 «Na sarxalkat bi jébbale loola, defal ko
Aji Sax ji saraxu yékkati-jébbal. Cér yu sell a
ngoogu ñeel sarxalkat bi, mu boole kook dënn
biy saraxu yékkati-jébbal, ak jooxeb tànkub
kanam bi. Gannaaw loolu nasireen bi sañ naa
naan biiñ.
21 «Loolooy wartéef ci ab nasireen bu xas.
Loolooy saraxam bi mu warlook Aji Sax ji cig
céddoom, te bokkewul ak leneen lu mu ci
àttan; waaye kàdduy xas wa mu xasoon daal,
na sàmmonteek moom ni ko yoon diglee ci
céddoom googu.»

Gii ñaan moo war ci askan wi

22 Gannaaw loolu Aji Sax ji waxati Musaa, ne:
23 «Waxal Aaróona aki doomam ne leen ni ñuy
ñaanale bànni Israyil, nii la; nañu leen wax ne
leen:
24 «“Yal na la Aji Sax ji barkeel, sàmm la.
25 «“Yal na la Aji Sax ji geesoo leeram, baaxe
la.
26 «“Yal na la Aji Sax ji siggil, jàmmal la.”
27 Bu ñu tuddalee noonu bànni Israyil sama tur,
man, maa leen di barkeel.»

7

Daloob jaamookaay bi laaj nay sarax

1 Keroog ba Musaa sampee jaamookaay bi ba
noppi, diw na ko ngir sellal ko, mook mboolem
ay jumtukaayam, sarxalukaay beek mboolem
ndabam it, mu boole diw, sellale ko.
2 Ba loolu amee kilifay Israyil yi jiite seeni kër
maam dikk. Ñooñoo doon njiiti giir yi te ñoo
doon saytu limeefu nit ñi.

3 Ñu indil Aji Sax ji seen sarax, muy juróom
benni watiir ak fukki nag ak ñaar; ñaari kilifa
yu nekk, benn watiir; kilifa gu nekk, wenn nag,
ñu yóbbu lépp fa kanam jaamookaay ba.
4 Aji Sax ji wax Musaa,
5 ne ko: «Nangul lii, mu jëm ci liggéeyu
xaymab ndaje mi, te nga jox ko Leween ñi, ku
ci nekk ak li liggéeyam laaj.»

6 Musaa nangu watiir yaak nag ya, jox Leween
ñi.
7 Yii ñaari watiir ak ñeenti nag, mu jox
Gersoneen ña, na ko seen liggéey laaje,
8 yee ñeent, mu booleek juróom ñetti nag, jox
Merareen ña, na ko seen liggéey laaje, ci njiital
sarxalkat ba Itamar doomu Aaróona.
9 Keyateen ña nag, joxu leen, ndax yu sell ya
lañu sasoo woona gàddu.

10 Ci biir loolu kilifa yi indi itam saraxu daloob
sarxalukaay bi, keroog bés ba ñu koy diw. Ñu
daldi joxe seeni sarax fi kanam sarxalukaay bi.
11 Teewul Aji Sax ji wax Musaa, ne ko: «Kilifa
yiy joxesi seen sarax, yi jëm ci daloob sarx-
alukaay bi, nañu ko def bés bu nekk, kenn.»

12 Ki joxe saraxam ci bés bu jëkk bi, ñeel giirug
Yuda, mooy Nason doomu Aminadab.
13 Ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise
téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar,
ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar
fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti
téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su
mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu
pepp bi,

14 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay
te diise fukki siikal, di téeméeri garaam ak fukk,
15 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,
ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
16 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
17 ak saraxas cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi
xari menn at. Looloo doon saraxu Nason doomu
Aminadab.
18 Bésub ñaareel ba, kilifag Isakareen ña,
Netanel doomu Suwar moo indi saraxam,
19 sarax ba mu indi di benn ndabu xaalis
bu diise téeméeri siikal ak fanweer, di kilook
liibar, ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar
fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti
téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su
mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu
pepp,
20 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay
te diise fukki siikal, di téeméeri garaam ak fukk,
21 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,
ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
22 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
23 ak saraxas cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi
xari menn at. Looloo doon saraxu Netanel
doomu Suwar.
24 Bésub ñetteel ba, kilifag Sabuloneen ña,
Elyab doomu Elon moo aye,
25 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise
téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar,
ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar fukki

siikali bérab bu sell bi, di juróom ñetti téeméeri
garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su mucc ayib
su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu pepp,
26 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay te
diise fukki siikal, muy téeméeri garaam ak fukk,
27 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,
ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
28 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
29 ak saraxas cant ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi
xari menn at. Looloo doon saraxu Elyab doomu
Elon.
30 Bésub ñeenteel ba kilifag Rubeneen ña,
Elisur doomu Sedeyur moo aye,
31 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise
téeméeri siikal ak fanweer, di kilook liibar, ak
benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar fukki
siikali bérab bu sell bi, di juróom ñetti téeméeri
garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su mucc ayib
su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu pepp,
32 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay te
diise fukki siikal, muy téeméeri garaam ak fukk,
33 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,
ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
34 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
35 ak saraxas cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi
xari menn at. Looloo doon saraxu Elisur doomu
Sedeyur.
36 Bésub juróomeel ba kilifag Cimyoneen ña,
Selumyel doomu Surisadaay moo aye,

37 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise
téeméeri siikal ak fanweer, di kilook liibar, ak
benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar fukki si-
ikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti téeméeri
garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su mucc ayib
su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu pepp,
38 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay te
diise fukki siikal, muy téeméeri garaam ak fukk,
39 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,
ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
40 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
41 ak saraxas cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi
xari menn at. Looloo doon saraxu Selumyel
doomu Surisadaay.

42 Bésub juróom benneel ba kilifag Gàddeen
ña, Elyasaf doomu Dewel moo aye,
43 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise
téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar,
ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar
fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti
téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su
mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu
pepp,
44 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay te
diise fukki siikal, muy téeméeri garaam ak fukk,
45 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,
ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
46 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
47 ak saraxas cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi

xari menn at. Looloo doon saraxu Elyasaf doomu Dewel.

48 Bésub juróom ñaareel ba kilifag Efraymeen ña, Elisama doomu Amiyut moo aye,

49 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar, ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu pepp,

50 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay te diise fukki siikal, muy téeméeri garaam ak fukk,

51 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy, ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-dóomal,

52 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,

53 ak saraxas cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi xari menn at. Looloo doon saraxu Elisama doomu Amiyut.

54 Bésub juróom ñetteel ba kilifag Manaseen ña, Gamalyel doomu Pedasur moo aye,

55 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar, ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu pepp,

56 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay te diise fukki siikal, di téeméeri garaam ak fukk,

57 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,

ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
58 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
59 ak saraxu cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi
xari menn at. Looloo doon saraxu Gamalyel
doomu Pedasur.
60 Bésub juróom ñeenteel ba kilifag
Beñamineen ña, Abidan doomu Gidoni moo
aye,
61 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise
téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar,
ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar
fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti
téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su
mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu
pepp,
62 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay
te diise fukki siikal, di téeméeri garaam ak fukk,
63 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,
ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
64 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
65 ak saraxu cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi
xari menn at. Looloo doon saraxu Abidan doomu
Gidoni.
66 Bésub fukkeel ba kilifag Daneen ña, Ayeser
doomu Amisadaay moo aye,
67 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise
téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar,
ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar
fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti
téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su

mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu pepp,
68 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay te diise fukki siikal, di téeméeri garaam ak fukk,
69 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy, ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-dóomal,
70 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
71 ak saraxu cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi xari menn at. Looloo doon saraxu Ayeser doomu Amisadaay.

72 Bésub fukkeel baak benn, kilifag Asereen ña, Pagyel doomu Okkran moo aye,
73 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar, ak benn këllu xaalis bu juróom ñaar fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu pepp,
74 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay te diise fukki siikal, di téeméeri garaam ak fukk,
75 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy, ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-dóomal,
76 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
77 ak saraxu cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi xari menn at. Looloo doon saraxu Pagyel doomu Okkran.

78 Bésub fukkeel baak ñaar kilifag Neftaleen ña, Ayra doomu Enan moo aye,

79 ab saraxam di benn ndabu xaalis bu diise
téeméeri siikal ak fanweer, muy kilook liibar,
ak benn këllu xaalis bu diise juróom ñaar
fukki siikali bérab bu sell bi, muy juróom ñetti
téeméeri garaam, lu ci nekk fees ak sunguf su
mucc ayib su ñu xiiwaale ag diw, ngir saraxu
pepp,
80 ak senn mbàttus wurus su fees ak cuuraay
te diise fukki siikal, di téeméeri garaam ak fukk,
81 ak wenn yëkk wu ndaw, ak menn kuuy,
ak menn xarum menn at, ngir saraxu rendi-
dóomal,
82 ak wenn sikket ngir saraxu póotum bàkkaar,
83 ak saraxu cant gi ci biir jàmm, di ñaari yëkk
ak juróomi kuuy ak juróomi sikket, ak juróomi
xari menn at. Looloo doon saraxu Ayra doomu
Enan.

84 Loolooy saraxi daloob sarxalukaay ba, ca bés
ba ñu koy diw, sellal ko, lépp bawoo ca kilifay
Israyil. Ndabi xaalis ya fukk laak ñaar, këlli
xaalis ya di fukk ak ñaar, bàttuy wurus ya di
fukk ak ñaar,
85 ndabal xaalis lu nekk di téeméeri siikal ak
fanweer, di kilook liibar, këll bu nekk di juróom
ñaar fukki siikal, di juróom ñetti téeméeri
garaam, mboolem xaalisu jumtukaay yi di ñaari
junniy siikali bérab bu sell bi ak ñeenti téeméer
(2 400), di ñaar fukki kilook juróom ñaar ak
juróomi téeméeri garaam (27 500).
86 Fukki bàttuy wurus yi feese cuuraay,
mbàttu su ci nekk fukki siikali bérab bu sell bi
la, di téeméeri garaam ak fukk (110), mboolem
wurusu bàttu yi di téeméeri siikal ak ñaar

fukk (120), muy kilo ak ñetti téeméeri garaam
(1 300).
87 Mboolem nagi saraxu rendi-dóomal yi, fukki
yëkk yu ndaw ak ñaar la, kuuy yi di fukk ak ñaar,
xari menn at yi di fukk ak ñaar, ànd ak seen
saraxi pepp, sikketi saraxu póotum bàkkaar bi
di fukk ak ñaar.
88 Mboolem nagi saraxu cantu biir jàmm yi,
ñaar fukki yëkk yu ndaw ak ñeent la, kuuy yi di
juróom benn fukk, sikket yi di juróom benn fukk,
xari menn at yi di juróom benn fukk. Looloy
saraxi daloob sarxalukaay ba, gannaaw ba ñu ko
diwee, sellal ko.
89 Bu Musaa duggaan ca biir xaymab ndaje ma,
ngir wax ak Aji Sax ji, day dégg baat ba di wax
ak moom, bawoo fa tiim kubeeru gaalu seedes
kóllëre ga, ca diggante ñaari serub ya. Noonu la
daan waxeek moom.

8

Lu jëm ci teginu làmp ya

1 Aji Sax ji waxati Musaa ne ko,
2 mu wax Aaróona, ne ko: «Buy teg làmp yi,
fa féete tegukaayu làmp ba kanam, fa la juróom
ñaari làmp ya wara niite.»
3 Noonu la Aaróona def. Fa féete tegukaay ba
kanam, fa la féetale ay làmpam, muy la Aji Sax
ji santoon Musaa.
4 Tegukaayu làmp bi nag, ni ñu ko liggéeye nii
la. Wurus lañu ko tëgge ba mu jekk, dale ko ci
tànk bi, ba ci mbar mi. Noonee ko Aji Sax ji wone
woon Musaa, na lañu liggéeye tegukaayu làmp
ba.

Lu jëm ci cetlug Leween ñi

5 Aji Sax ji waxati Musaa ne ko,
6 «Nanga jële Leween ñi ci biir bànni Israyil te
nga setluloo leen.
7 Ni ngay def ngir setluloo leen nii la: Danga
leen di wis ndoxum setlu, ba noppi ñu wat seen
yaram wépp, fóot seeni yére, daldi set.
8 Su ko defee ñu jël aw yëkk wu ndaw, booleek
saraxu peppam, di sunguf su mucc ayib su ñu
xiiwaale ag diw, ak weneen yëkk wu ndaw wooy
jël ngir saraxu póotum bàkkaar.
9 Indil Leween ñi ci kanam xaymab ndaje mi,
te nga dajale mbooloom bànni Israyil mépp.
10 Boo indee Leween ñi fi kanam Aji Sax ji,
bànni Israyil daldi teg seeni loxo ci kaw Leween
ñi.
11 Su ko defee Aaróona taxawal Leween ñi
taxawaayu saraxu yékkati-jébbal fi kanam Aji
Sax ji, muy sarax bu bawoo ci bànni Israyil,
Leween ñi daldi sasoo di liggéey liggéeyu Aji Sax
ji.
12 Leween ñi ñoom, nañu teg seeni loxo ci kaw
boppi yëkk yi, ñu def wenn wi saraxu póotum
bàkkaar, te def wi ci des ab rendi-dóomal, ñeel
Aji Sax ji, ngir njotlaayal Leween ñi.
13 Gannaaw loolu ngay taxawal Leween ñi fi
kanam Aaróona ak doomam yu góor, daldi leen
def saraxu yékkati-jébbal, ñeel Aji Sax ji.
14 Noonu ngay seppee Leween ñi ci biir bànni
Israyil, Leween ñi doon sama cér.
15 Gannaaw loolu la Leween ñiy doora dugg
ci liggéeyu xaymab ndaje mi. Danga leen di

jëkka setluloo, ba noppi def leen saraxu yékkati-
jébbal.
16 Ñoom déy lañu ma sédda sédd ci biir bànni
Israyil, ñu wuutu mboolem luy ubbiteg njur, di
taawi mboolem bànni Israyil. Maa leen sédd
sama bopp.
17 Ndax man maa séddoo mboolem taaw ci
biir bànni Israyil, nit ak mala. Keroog ba ma
fàddee mboolem taaw ca réewum Misra, ca laa
leen sellalal sama bopp.
18 «Maa jël Leween ñi, weccikoo leen bépp
taaw ci biir bànni Israyil,
19 te itam maa jukkee Leween ñi ci bànni
Israyil, maa leen yékkati, jox leen Aaróona aki
doomam, ngir ñu liggéey liggéeyu bànni Israyil
ci wàllu xaymab ndaje mi, di defal bànni Israyil
seenug njotlaay, ngir bu bànni Israyil jegee
bérab bu sell bi it, du tax menn mbas am ci seen
biir.»
20 Ba loolu amee Musaa ak Aaróona ak
mbooloom bànni Israyil mépp daldi defal Le-
ween ñi noonu. Mboolem lu Aji Sax ji santoon
Musaa ci Leween ñi, noona la ko bànni Israyil
defe ak ñoom.
21 Leween ñi setlu, fóot seeni yére, Aaróona
def leen ni saraxu yékkati-jébbal, ñeel Aji Sax ji.
Mu defal leen nag seen njotlaay ngir setal leen.
22 Gannaaw loolu Leween ñi doora liggéeyi
seen liggéey ci wàllu xaymab ndaje mi, ci kilif-
teefu Aaróona aki doomam. Noonee ko Aji Sax ji
sante woon Musaa ci Leween ñi, na lañu def ak
ñoom.
23 Aji Sax ji waxati Musaa, ne:

24 «Lii nag moo war ci Leween ñi: ku ci am
ñaar fukki at ak juróom, jëm kaw, yelloo naa
bokk ci kurél, gi liggéeyu xaymab ndaje mi war.
25 Waaye ku xasa am juróom fukki at, na
génn kurél gi boobu liggéey war, te bumu ca
liggéeyati.
26 Sañ naa jàpple bokki Leweenam ñi dénkoo
dénkaaney xaymab ndaje mi, waaye dootu ci
liggéey lenn. Noonu ngay def ak Leween ñi, ci
seen wàlli dénkaane.»

9

Lu jëm ci màggalu bésub Mucc

1 Aji Sax ji wax na Musaa ca màndiŋu Sinayi,
ca seen atum ñaareel, gannaaw ba ñu génnee
réewum Misra ca weer wa jëkk. Mu ne ko:
2 «Na bànni Israyil di màggal bésub Mucc ba,
saa yu jotee.
3 «Fukki fan ak ñeent ci weer wii, diggante
ngoon ak jant bu so, ci ngeen koy màggal, saa yu
jotee. Na mu dëppook mboolem dogali yoonam
ak àttey yoonam, nangeen ko màggale noonu.»
4 Musaa nag sant bànni Israyil ne leen ñu
màggal bésub Mucc bi.
5 Ñu daldi màggal bésub Mucc bi ci weer wi
jëkk, fukki fanam ak ñeent, diggante ngoon ak
jant bu so, ca màndiŋu Sinayi. Noonee ko Aji Sax
ji sante woon Musaa, na la ko bànni Israyil defe.
6 Ci biir loolu mu am ay nit ñu ab néew tax
ñu sobewu, ba manuñoo màggal bésub Mucc bi
bésub keroog. Ñu dikk ba ci Musaa ak Aaróona
ca bés ba.

7 Ñooñu nag ne Musaa: «Nun de, danoo
sobewu ndax ab néew, waaye lu nu teree joxesi
saraxu Aji Sax ji ci waxtoom, ci digg bànni
Israyil?»
8 Musaa ne leen: «Taxawleen, ba ma dégg lu
Aji Sax ji di santaane ci seen mbir.»
9 Aji Sax ji ne Musaa:
10 «Waxal bànni Israyil ne leen, képp ku bokk
ci yeen tey, mbaa mu bokk ci seen kuutaay ëllëg,
su sobewoo ndax ab néew, mbaa mu nekk ci
yoon wu sore, du tere mu màggal bésub Mucc
bi ngir Aji Sax ji.
11 Waaye ñaareelu weer wa, ca fukki fanam ak
ñeent, diggante ngoon ak jant bu so, ca la koy
màggal. Mburu mu amul lawiir ak xob yu wex
lay booleek gàttu sarax bi, lekk ko.
12 Bumu ci wacc dara mu fanaan, te benn yax,
bumu ko ci damm. Na mu dëppook mboolem
dogali yooni bésub Mucc, na ko màggale noonu.
13 Ku set nag te nekkul ciw yoon, su ñàkkee
màggal bésub Mucc bi, kooku dees koy dagge
ciw askanam, ndax saraxu Aji Sax ji mu joxewul
ci bésam. Kooku moo gàddu bàkkaaru boppam.
14 «Su dee ab doxandéem bu ngeen dëkkal,
sañ naa màggal bésub Mucc bi ñeel Aji Sax ji.
Na mu dëppook mboolem dogali yooni bésub
Mucc, ak àttey yoonam, ni la koy màggale; benn
dogal bi lay doon ci yeen, muy doxandéem bi, di
njuddu-ji-réew.»

Aji Sax ji yiir na xaymab ndaje ma

15 Keroog bés ba ñu sampee màkkaan ma, niir
wa daa muur màkkaanu xaymab seede sa. Ca

ngoon sa lu mel ni sawara tiim màkkaan ma, ba
ca ëllëg sa.
16 Noonu la ko niir wa jàppoo muure, bu
guddee mu mel ni sawara.
17 Fu niir wa masa bàyyikoo fa tiim xayma ba,
bànni Israyil day fabu topp ko, te fépp fu niir wa
masa dale, fa la bànni Israyil di fàkk ab dal.
18 Ci kàddug Aji Sax ji la bànni Israyil daan
faboo, ci kàddug Aji Sax ji lañu daan dale, te
mboolem fan ya niir way dal, tiim màkkaan ma,
ñoom it dañuy dal.
19 Su niir wa yàggee ca kaw màkkaan ma it, ak
lu fan ya bare bare, bànni Israyil a ngay dénkoo
dénkaaney Aji Sax ji, waaye duñu dem.
20 Leeg-leegaa fan yu néew la niir way dal-lu
fa tiim màkkaan ma. Waaye ci kàddug Aji Sax
ji daal, lañuy dale te ci kàddug Aji Sax ji lañuy
faboo.
21 Leeg-leegaa it niir wa dal-lu ag ngoon,
fanaan, ba bët set, mu sàqi, ñu fabu ànd ak
moom. Muy guddi, di bëccëg, bu niir wa jógaa,
rekk, ñu fabu.
22 Su doon ñaari fan, su doon weer, mbaa ay
fani fan la niir wa taxaw tiim màkkaan ma, des
fa it, bànni Israyil dañuy dal, waaye duñu dem.
Bu jógee rekk lañuy fabu.
23 Ci kàddug Aji Sax ji lañu daa dale, ci kàddug
Aji Sax ji lañu daa faboo. Dénkaaney Aji Sax ji
daal lañuy dénkoo, ci kàddug Aji Sax, ji Musaa
di jottli.

10

Lu jëm ci liiti xaalis ya

1 Aji Sax ji waxati Musaa, ne:
2 «Sàkklul ñaari liiti xaalis. Lu ñu tëgglu ba
mu jekk nga koy def. Liit yi ngay wootee am
ndaje, di ko yékkatee dal yi.
3 Bu ñu liitee ñaar yépp, mbooloo mépp ay
dajesi fi yaw, ci bunt xaymab ndaje mi.
4 Bu ñu liitee benn nag kilifa yi jiite gàngoori
Israyil ñooy dajesi fi yaw.
5 Su ñu liitee menn riirum liit mu xumb, dal yi
dale penku ñooy fabu.
6 Su ñu liitee riirum liit mu xumb, ñaareel bi
yoon, dal yi dale bëj-saalum ñooy fabu. Riirum
liit mu xumb mooy tegtale seeni fabu.
7 Bu dee wooteb ndaje nag, dees koy liit waaye
du doon riir mu xumb.
8 Na doomi Aaróona sarxalkat yi di wal liit yi,
te mu doon dogal bu leen saxal dàkk, ci seen
maasoo maas.
9 «Bu loolu wéyee, bu ngeen dee xare ci
seenum réew, ak noon bu leen songsi, nangeen
riiral liit yi riir mu xumb, su boobaa dees na leen
bàyyi xel fa seen kanam Yàlla Aji Sax ji, ba wallu
leen ak seeni noon.
10 Seen bési mbég itam, muy seen bési màggal,
di seen ndoortel weer, nangeen ciy riiral liit
yi riir mu xumb, yéenee ko seen saraxi rendi-
dóomal, ak seen saraxi cant ci biir jàmm. Riirum
liit yooyu mooy doon seen baaxantal fa seen
kanam Yàlla. Maay seen Yàlla, Aji Sax ji.»

Bànni Israyil sàqee nañu tundu Sinayi

11 Ca ñaareelu at ma, gannaaw ba bànni Israyil
génnee Misra, ca ñaareelu weer wa, keroog ñaar

fukkeelu fanam, ca la niir wa bàyyikoo fa tiim màkkaanu seedes kóllëre ga.

12 Bànni Israyil daldi sumb seen yooni tukki ya,
bàyyikoo màndiŋu Sinayi. Ci kaw loolu niir wa
daleji ca màndiŋu Paran.

13 Booba lañu jëkka fabu ci kàddug Aji Sax ji,
Musaa jottli.

14 Raayab dalu Yudeen ña moo jëkka jóg, ànd
aki gàngooram, njiital gàngooru Yuda di Nason
doomu Aminadab,

15 njiital gàngooru Isakareen ña di Netanel
doomu Suwar,

16 njiital gàngooru Sabuloneen ña di Elyab
doomu Elon.

17 Ci biir loolu ñu wékki jaamookaay ba, Ger-
soneen ñaak Merareen ñay gàddu jaamookaay
ba daldi dem.

18 Raayab dalu Rubeneen ña jóg ànd aki
gàngooram, topp ca, njiital gàngooru Rubeneen
ña di Elisur doomu Sedeyur,

19 njiital gàngooru Cimyoneen ña di Selumyel
doomu Surisadaay,

20 njiital gàngooru Gàddeen ña di Elyasaf
doomu Dewel.

21 Gannaaw loolu Keyateen ñay gàddu yëf
yu sell ya, ñoo fabu, topp ca. Bala ñoo àgg
fa ñuy dalewaat nag, day fekk jaamookaay ba
sampewaat.

22 Ci kaw loolu raayab dalu Efraymeen ña jóg,
ànd ak seeni gàngoor, topp ca, njiital gàngooru
Efraymeen ña di Elisama doomu Amiyut,

23 njiital gàngooru Manaseen ña di Gamalyel
doomu Pedasur,

24 njiital gàngooru Beñamineen ña di Abidan
doomu Gidoni.
25 Ba mu ko defee raayab dalu Daneen ña
doora jóg, topp ca gannaaw kurél yépp, ànd
aki gàngooram, njiital gàngooru Daneen ña di
Ayeser doomu Amisadaay,
26 njiital gàngooru Asereen ña di Pagyel
doomu Okkran,
27 njiital gàngooru Neftaleen ña di Ayra doomu
Enan.
28 Noonu la bànni Israyil topplantee, ànd ak
seeni gàngoor, tegu ca yoon wa.

Bànni Israyil jóge nañu Sinayi

29 Ba loolu amee Musaa wax ak Obab doomu
Ruwel waa Majan ba, baayu soxnaam, ne ko:
«Nu ngi nii jëm fa nu Aji Sax ji wax ne moom
lanuy jox. Kaay nu ànd, dem, nu baaxe la, ndax
Aji Sax ji moo digee baaxe Israyil.»
30 Mu ne ko: «Déedéet, duma dem, samam
réew kay laa jëm, ca saay bokk.»
31 Mu ne ko: «Bu nu wacc kay, ndax gannaaw
yaa xam fu nu wara dal ci màndiŋ mi, yaa nu
wara jiite.
32 Soo àndeek nun déy, xéewal googa nu Aji
Sax jiy baaxeji, dinanu la ci baaxe.»
33 Ci kaw loolu ñu bàyyikoo ca tundu Aji Sax
ja, doxe fa doxub ñetti fan. Gaalu kóllërey Aji
Sax jaa nga leen jiitu diiru ñetti fan ña, di leen
wutal dal-lukaay.
34 Niiru Aji Sax ji nag di leen yiir bëccëg bu
nekk, saa yu ñu bàyyikoo ab dal.
35 Bu gaal ga jógaan, Musaa da naan:
«Jógaloo, Aji Sax ji, say noon fëlxoo,

say bañ daw la.»
36 Bu gaal ga dalee, Musaa ne:
«Dikkaloo Aji Sax ji boroom ndiiraani junniy
Israyil.»

11

Bànni Israyil ñaxtu nañu

1 Mbooloo ma nag mujj di tawat ab coono fi
kanam Aji Sax ji. Aji Sax ji dégg ci, am sànjam
tàkk, sawaras Aji Sax ji tàkkal leen, ba xoyom la
wër dal ba.
2 Mbooloo ma jooy ko Musaa, Musaa tinu Aji
Sax ji, sawara wa fey.
3 Ñu tudde bérab boobu Tabera (mu neexook
Tàkkaan), ndax sawaras Aji Sax ji leen fa tàkkal.
4 Ci biir loolu genn gàngooru njaxasaan mu
nekkoon ca seen biir jiital seen bakkan, di ŋaf-
ŋafi, ba tax bànni Israyil itam dellu di jàmbat.
Ña nga naan: «Éy ku nuy leelatiw yàpp!
5 Namm nan jën ya nu daa ndawaloo ca Misra,
te dikkewu nu tus! Ak yomb jaak xaal jaak pooro
baak soble saak laaj ja!
6 Tey jii sunu put yaa ngi wow koŋŋ, gisunu
lenn lu moy mànn*!»
7 Mànn ma nag daa meloon ni pepp mi ñuy
wax koryanda, te nirook ndàbbu garab gi ñuy
wax bedola.
8 Mbooloo ma da daan wër, di ko for, di ko wole
doji wolukaay, mbaa ñu di ko dëbb ciy gënn,
ba noppi baxal ko ci cin, def ko ay mburu yu
cafkaam mel ni cafkay nàkk yu am niw.

---

* **11:6** 11.6 Seetal ci *Mucc ga* 16.12-21.

9 Bu layaa ca dal ba ag guddi, mànn ma day
wàccaale ak moom.
10 Ci biir loolu Musaa dégg mbooloo miy
ñaxtu, làng ak làng, ku nekk ci sa bunt xayma.
Ba loolu amee sànjum Aji Sax ji tàkk jippét,
Musaa nag ñaawlu ko.
11 Ba mu ko defee Musaa ne Aji Sax ji: «Aji Sax
ji, loo may mititale, Sang bi? Lu tee nga baaxe
ma, xanaa ngay teg sëfub mii mbooloo mépp ci
sama kaw?
12 Xanaa maa ëmb mii mbooloo mépp, am maa
leen jur, ba nga di ma leen bootloo fàpp, ni
jaboot di boote luy nàmp, jëme leen réew, ma
nga giñaloon seeni maam?
13 Ana fu may jële yàpp wu ma jox mii
mbooloo mépp, ba ñuy jooy nii ci sama kaw, naa
ma: “Jox nu yàpp wu nu lekk.”?
14 Manumaa boot mii mbooloo mépp, man
doŋŋ, ndax àttanuma ko.
15 Su dee nii ngay def ak man nag, dimbali ma
rekk, rey ma ba ma dee, ndax ma baña gis sama
toskare.»

Aji Sax ji dig na Musaa ñu ko jàpple

16 Ba mu ko defee Aji Sax ji dafa wax Musaa, ne
ko: «Dajaleel ma juróom ñaar fukki magi Israyil,
ñoo xamal sa bopp ne ñooy magi mbooloo mi, di
seeni njiit, nga indi leen ci xaymab ndaje mi, ñu
teew faak yaw.
17 Maay wàcc wax ak yaw foofa te maay sàkk ci
leer gi ci yaw, def ko ci ñoom, ñu yenule la yenu
mbooloo mi, ba dootuloo ko yenu yaw doŋŋ.
18 «Mbooloo mi nag, ne leen ñu sell-lu ngir
ëllëg, te ne leen dinañu yàpp moos, gannaaw

ñooy jooy ci kaw Aji Sax ji, naan “Éy ku nuy leelatiw yàpp, nooka neexle woon ca Misra!” Kon nag Aji Sax jee leen di jox yàpp wu ñu lekk.
19 Du benn fan lañuy yàpp, du ñaar, du
juróomi fan, du fukk, te du ñaar fukki fan.
20 Weeru lëmm kay lañuy yàpp, ba yàpp wiy
génne ci seen paxi bakkan, ba mujj génnliku leen, gannaaw ñoo xarab Aji Sax ji ci seen biir, di jooy ci kawam, naan: “Moo lu nu taxoona jóge Misra!”»
21 Ci kaw loolu Musaa ne: «Ãa! Juróom benni
téeméeri junniy (600 000) góor a ngi ci mbooloo mii ma ne ci seen biir. Yaw nga ne aw yàpp nga leen di jox, ñu yàpp weeru lëmm!
22 Diggante jur gu gudd ak gu gàtt, manees na
leen cee rendil lu leen doy a? Am mboolem jëni géej lees leen di dajaleel, mu doy leen?»
23 Aji Sax ji ne Musaa: «Loxol Aji Sax ji da koo
jotewul? Léegi nag dinga gis ndax sama kàddu dina la sottil, am déet!»

Yàlla sol na mag ña ag leeram

24 Ci kaw loolu Musaa génn, jottli mbooloo ma
kàdduy Aji Sax ji, daldi dajale juróom ñaar fukki góor ñu bokk ca magi mbooloo ma, taxawal leen, ñu wër xayma ba.
25 Aji Sax ji nag wàcc ca biir niir wa, wax ak
moom, daldi sàkk ca leer ga ca Musaa, sédd ca juróom ñaar fukki mag ña. Naka la leer ga dal ca seen kaw, ñu tàmbali di wax ay waxyu, benn yoon bu ñu tóllantiwul.
26 Fekk na ñaari góor a nga desoon ca dal
ba, kenn ka di Eldàdd, ka ca des di Medàdd,

te teewul leer ga dal ca seen kaw, ndax dees
leena limaale woon ca mag ña, doonte demuñu
ca xayma ba. Ñoom it ñuy wax ay waxyu ca dal
ba.
27 Ab xale dawe ca, àgge ko Musaa, ne ko:
«Eldàdd ak Medàdd déy a ngay wax ay waxyu
ca dal ba!»
28 Yosuwe doomu Nuun, ja dale doon bëkk-
néegu Musaa cag ndawam, daldi cay àddu, ne:
«Sang Musaa, aaye leen!»
29 Musaa ne ko: «Fiiraangee la jàpp ndax man,
am? Éy bu niti mbooloom Aji Sax ji mépp doon
ay yonent, Aji Sax ji sol leen ag leeram!»
30 Ba loolu amee Musaa dellu ca dal ba, moom
ak magi Israyil ña.

Mbas wàcc na ca Kibbrot Taawa

31 Ba loolu amee ngelaw wale ci Aji Sax ji, daldi
bàbbee ca géej ga ay picci përëntaan, wàcce
leen ca dal ba lu tollook doxub benn fan ci gii
wet, ak doxub benn fan ca gee, ñu dajal dal ba
bépp, jale ci suuf ba xawa mat ñaari xasab.
32 Ci kaw loolu mbooloo ma taxaw di for,
bëccëgub keroog bépp, ak guddi ga gépp, ak
bëccëgub ëllëg sa sépp, ba ka gëna néewle, for
lu mat fukki barigo. Ñu weer përëntaan ya fa
wër dal ba.
33 Suux waa nga ca seeni gëñ, sàqameeguñu
sax, sànjum Aji Sax ji tàkkal mbooloo ma. Aji
Sax ji dumaa mbooloo ma mbas mu metti lool.
34 Moo tax ñu tudde bérab booba Kibbrot
Taawa (mu firi Bàmmeeli ŋaf-ŋaf), ndax fa lañu
denc néewi mbooloo ma doon ŋaf-ŋafi.

35 Kibbrot Taawa la mbooloo ma bàyyikoo, jëm
Aserot. Ñu dal nag ca Aserot.

12

Maryaama ak Aaróona jote nañook Musaa

1 Maryaama ak Aaróona ñoo doon ŋàññ
Musaa, ci ndawas Kuuseen su mu takkoon, te ab
Kuuseen it la takkoon.
2 Ñu ne: «Ndax mennum Musaa doŋŋ la Aji
Sax jiy waxe ci moom? Xanaa daa waxewul ci
nun itam?» Aji Sax ji dégg ca.
3 Góor ga Musaa nag defoon ku woyof lool, ba
raw mboolem doom aadama ci kaw suuf.
4 Ci kaw loolu Aji Sax ji jekki wax ak Musaa
ak Aaróona ak Maryaama, ne leen: «Dikkleen,
yeen ñett, ci xaymab ndaje mi!» Ñu dem, ñoom
ñett.
5 Aji Sax ji wàcc ci biir niir wu def aw taxaar.
Mu taxaw ca bunt xayma ba, daldi woo Aaróona
ak Maryaama, ñu bokk dikk.
6 Mu ne leen: «Dégluleen bu baax samay
kàddu: su ngeen feeñlee ab yonentu Aji Sax ji,
ci am peeñu laa koy xamale maay kan, te ci gént
laay waxeek moom,
7 waaye du Musaa sama jaam bii. Moom mooy
ki wóor ci mboolem sama kër gii.
8 Gémmiñ ak gémmiñ laay waxeek moom wax
ju leer nàññ ju ñu léebul, te jëmmu Aji Sax ji lay
gis. Kon lu leen may fitu ŋàññ Musaa sama jaam
bi?»
9 Sànjum Aji Sax ji nag tàkkal leen. Ci kaw
loolu mu dem.

10 Naka la niir wa jóge ca xayma ba, Maryaama
jekki ne fureet ak jàngoroy ngaana, weex furr!
Aaróona ne Maryaama gees, yem ca ngaana ga.
11 Aaróona ne Musaa: «Ngalla sang bi, bu nu
topp bàkkaar bi nu bàkkaar ndax ñàkk xel!
12 Ngalla bul seetaan kii mel ni ku dee te
indaalewul bakkan ba mu juddoo ca ndeyam,
xaaju yaram wi lekku!»
13 Musaa nag jooy Aji Sax ji, ne ko: «Yàlla,
ngalla wéral ko!»
14 Aji Sax ji ne Musaa: «Xanaa baayam sax
su ko jéppi woon, ba tifli ko ci kanam, muy
gàcceem diiru juróom ñaari fan? Nañu ko
génne dal bi diiru juróom ñaari fan, door koo
délloosi ci biir.»
15 Ba loolu amee ñu génne Maryaama dal ba
diiru juróom ñaari fan. Mbooloo ma demul, ba
keroog ba ñu délloosee Maryaama ca biir dal ba.
16 Gannaaw loolu mbooloo ma bàyyikoo
Aserot, ñu dali ca màndiŋu Paran.

13

Musaa yeble na Kanaan

1 Aji Sax ji waxati Musaa, ne:
2 «Yebalal ay ndaw, ñu dem yëri réewum
Kanaan, gi may jox bànni Israyil. Kenn ngay
yebal ci seen giiri maam yi, giir gu ci nekk, kenn,
te ku ci nekk di kilifa ci ñoom.»
3 Ci kaw loolu Musaa yebal ndaw ña ci ndigalal
Aji Sax ji, ñu bàyyikoo ca màndiŋu Paran. Ñoom
ñépp ay njiiti bànni Israyil lañu woon.
4 Ñooñu ñoo di:

Samwa doomu Sakuur, ci giirug Rubeneen ñi,
5 ak Safat doomu Ori, ci giirug Cimyoneen ñi,
6 ak Kaleb doomu Yefune, ci giirug Yudeen ñi,
7 ak Igal doomu Yuusufa, ci giirug Isakareen ñi,
8 ak Oseya doomu Nuun, ci giirug Efraymeen ñi,
9 ak Palti doomu Rafu, ci giirug Beñamineen ñi,
10 ak Gadyel doomu Sodi, ci giirug Sabuloneen ñi,
11 ak Gadi doomu Susi, mi taxawal làngu Manase ci biir giirug Yuusufeen ñi,
12 ak Amyel doomu Gemali, ci giirug Daneen ñi,
13 ak Setur doomu Mikayel, ci giirug Asereen ñi,
14 ak Nabi doomu Wofsi, ci giirug Neftaleen ñi,
15 ak Gewuyel doomu Maki, ci giiru Gàddeen ñi.

16 Ñooñu la Musaa yónni woon, ngir ñu yëri
réew ma. Oseya doomu Nuun nag, Musaa tudde
ko Yosuwe.
17 Ba leen Musaa yebalee ngir ñu yëri réewum
Kanaan, da ne leen: «Negew gii ci bëj-saalum
ngeen di jaare, yéegi ca diiwaanu tund ya,
18 ba gis nu réew ma mel: ndax waa réew ma,
ñu am doole lañu, am ñu néew doole; ñu néew
lañu, am ñu bare;
19 ak ndax réew ma baax na, am baaxul; ak nu
seeni dëkk mel: ndax ay dal rekk la, am ay dëkk
yu ñu dàbbli la;
20 ak suuf sa: ndax nangu na, am nanguwul;
ak itam ndax am nay garab, am déet. Te ngeen

góor-góorlu ba sàkkaale ca meññeefi réew ma.»
Fan yooyu nag yemook reseñ di meññ ndoortel
meññeef.
21 Ci kaw loolu ndaw ya dem yëri réew ma,
dale ko ca màndiŋu Ciin, ba àgg Reyob, ga ca
wetu Amat.
22 Ña nga jaare Negew ca bëj-saalum, dem
ba Ebron, fa Anageen ña, Ayman ak Sesay ak
Talmay, dëkkoon. Ebron googee, tabaxees na ko
juróom ñaari at lu jiitu Cowan ga ca Misra.
23 Ñu dem ba ca xuru Eskol, daldi fay dagge
ab car bu def benn cëggub reseñ, ñaar ca ñoom
gàddoo ko bant, ñu sàkkaale fa gërënaat ak figg.
24 Bérab boobu lañu dippee xuru Eskol, (mu
firi xuru Cëgg) ndax cëgg ba fa bànni Israyil
dagge woon.

Ndaw ya délsi nañu

25 Ndaw ya nag ñibbsi, gannaaw ba ñu nem-
mikoo réew ma lu mat ñeent fukki fan.
26 Ñu dikk ba ci Musaa ak Aaróona, ak
mbooloom bànni Israyil gépp, ca màndiŋu
Paran, ca Kades. Ñu àgge leen xibaar, ñoom
ak mbooloo ma mépp, ba noppi won leen
meññeefum réew ma.
27 Ci kaw loolu ñu nettali Musaa, ne: «Dem
nanu réew, ma nga nu yebaloon, te it foofa la
meew maak lem ja tuuroo! Lii ca meññeef maa.
28 Xanaa kay, kàttan gu askanu réew ma am,
péey ya dàbbliku te yaa lool. Te it ponkal yooyu
cosaanoo ci Anageen ñi lanu fa gis.
29 Amalegeen ñaa dëkke bëj-saalumu réew
ma, Etteen ñaak Yebuseen ñaak Amoreen ña

dëkke diiwaanu tund ya, Kanaaneen ña dëkke
wetu géej, feggook dexu Yurdan.»
30 Ci kaw loolu Kaleb noppiloo mbooloo ma,
fekk leen tàmbalee diiŋat Musaa. Mu ne leen:
«Nooy dem ba demaatoo, nanguji réew ma, ndax
bir na ne noo leen mana duma.»
31 Ndaw ya àndoon ak moom daldi ne: «Ma-
nunoo songi waa réew ma, ndax ñoo nu ëpp
doole.»
32 Ci biir loolu ñuy baatal ca kanam bànni
Israyil, réew ma ñu nemmikuji woon. Ñu naan:
«Réew moomee ñu wëri woon ngir nemmiku ko
déy, réew la muy faagaagal ay sancaanam, te
mboolem askan wa nu fa gis, ay boroom jëmm
lañu.
33 Fa lanu gis xeetu Nefilim ya, ponkali An-
ageen ña bokk ca xeetu Nefilim ya, nuy niru sunu
bopp ay soccet fi seen kanam, di leen ko niru,
ñoom it.»

14

Mbooloo ma bañ naa duggi Kanaan

1 Ba loolu amee mbooloo mépp tàmbalee
yuuxu. Askan wa daa fanaanee jooy guddig
keroog.
2 Bànni Israyil gépp nag di ñaxtu ci kaw Musaa
ak Aaróona, mbooloo ma mépp naa leen: «Waay
lu nu tee woona dee ca réewum Misra, mbaa sax
nu dee ci màndiŋ mii!
3 Ana lu nu Aji Sax jiy indee ci réew mii ñu
nara fàddoo saamar, sunuy jabar ak sunuy tuut-
tànk doon alalu sëxëtoo! Tee noo dellu Misra
yee?»

4 Ci kaw loolu ñu naan ca seen biir: «Nan fal
njiit te dellu Misra.»
5 Ba loolu amee Musaa ne gurub, moom ak
Aaróona, ñu dëpp seen jë fa suuf, fa kanam
mbooloom bànni Israyil ma fa daje mépp.
6 Yosuwe doomu Nuun, ak Kaleb doomu
Yefune, ñoom ña bokk ca ña seeti woon réew
ma, daldi xotti seeni yére ndaxu tiis.
7 Ñu wax nag mbooloom bànni Israyil mépp,
ne leen: «Réew ma nu wëri woon, ba nemmiku
ko, réew mu baaxa baax la.
8 Bu nu Aji Sax ji nangulee, moo nuy dugal
réew moomu, moo nuy jox réew ma meew maak
lem ja tuuroo.
9 Fexeleen rekk ba Aji Sax ji, buleen ko gàntal,
te yeen nag ngeen baña ragal waa réew ma, ndax
ab lanc doŋŋ lañu nuy mat. Seen kiiraay dëddu
na leen, te Aji Sax jaa ngeek nun. Buleen leen
ragal.»

Gàntal Aji Sax ji sabab na mbugal

10 Ba mu ko defee mbooloo ma mépp ne dañu
leen di dóori xeer ba ñu dee. Leeru Aji Sax ji nag
feeñ ca xaymab ndaje ma, ci kanam bànni Israyil
gépp.
11 Ba loolu amee Aji Sax ji ne Musaa: «Ba kañ
la ma askan wii nara xarab? Ba kañ lañu may
gëmadi, ak firnde yi ma def ci seen biir yépp?
12 Maa leen di fàdde mbas, nangu seen cér, ba
noppi sose ci yaw askan wu leen ëpp, ëpp leen
doole.»
13 Musaa ne Aji Sax ji: «Kon de, waa Misra ga
nga jële mbooloo mii, génnee leen sa doole ca
seen biir, dinañu ko dégg,

14 te dinañu ko nettali waa réew mii. Waa
réew mii dégg nañu ne yaw Aji Sax ji ci sa bopp
yaa nekk ci digg mbooloo mii ngay feeñu bët ak
bët, yaw Aji Sax ji, saw niir taxaw, tiim leen, te
aw taxaaru niir nga leen di jiitoo bëccëg, jiitoo
leen aw taxaaru sawara, guddi.
15 Nga nara boole mbooloo mii mépp, bóom
benn yoon? Kon de xeet yi dégg sa jaloore
dinañu wax ne:
16 "Ñàkka mana yóbbu mbooloo mii ca réew
ma mu leen giñaloon, moo waral Aji Sax ji
faagaagal leen ci màndiŋ mi!"
17 Kon nag ngalla Boroom bi, na sa doole màgg
rekk, noonee nga noon:
18 "Aji Sax ji! Kiy muñ mer, te bare ngor, di
bale tooñ aki moy te du ñàkka topp mukk doom,
tooñu waajuram, ba ca sët yaak sëtaat ya."
19 Ngalla jéggalal mbooloo mii seenug tooñ ci
sag bare ngor, noonee nga leen masa bale, ca
Misra ba tey jii.»

20 Ba loolu amee Aji Sax ji ne: «Jéggal naa leen
noonu nga ko waxe.
21 Waaye ndegam maay Kiy Dund, te leeru Aji
Sax ji mooy fees àddina sépp,
22 gannaaw mboolem nit ñi gis samag leer, gis
firnde yi ma def ci digg Misra ak ci màndiŋ mi,
ñoo ma nattu nii fukki yoon, bañ maa déggal,
23 kenn ci ñoom déy du gis réew, mi ma
giñaloon seeni maam. Mboolem ñi ma xarab,
kenn du ko ci gis.
24 Sama jaam Kaleb nag, gannaaw meneen xel
lay wéye, te moo topp sama gannaaw, ba mu

mat sëkk, maa koy yóbbu ba ca réew, ma mu
demoon, te aw askanam a koy moom.
25 Gannaaw Amalegeen ñaak Kanaaneen ñaa
nga dëkke xur wi nag, bu ëllëgee walbatikuleen,
toppaat màndiŋ mi, te jaareji ko géeju Barax ya.»
26 Aji Sax ji waxati Musaak Aaróona, ne:
27 «Ba kañ la mbooloo mu bon mii di ñaxtu
ci sama kaw? Ñaxtu yi bànni Israyil di ñaxtu ci
sama kaw, dégg naa ci.
28 Ne leen: Ndegam maay Kiy Dund déy,
Kàddug Aji Sax jee, noonu ngeen waxe, may
dégg, ni laa leen di def.
29 Ci màndiŋ mii kay la seeni néew di tëdd.
Mboolem ñi ñu leen limal, mboolem ñi ñu leen
waññal, ñu dale ci ñaar fukki at, jëm kaw te
doon ñaxtu ci sama kaw,
30 kenn ku moy Kaleb doomu Yefune ak
Yosuwe doomu Nuun, du kenn ku ciy dugg ca
réew, ma ma leen giñoona dëël.
31 Seen tuut-tànk, yi ngeen ne alalu sëxëtoo
lañuy doon, ñoom laay yóbbu, ba ñu xam réew
ma ngeen xarab.
32 Waaye yeen, seeni néew ci màndiŋ mii lay
tëdd,
33 seeni doom di màngaan ñeent fukki at ci
màndiŋ mi, gàddoo ko seen ñàkk worma, yeen
ñi leen jur, ba keroog seeni néew tëdd ba jeex ci
màndiŋ mi.
34 Limu fan yi ngeen nemmikuji woon réew
ma, ñeent fukki fan, benn fan bu ci nekk
day wecci menn at, ngeen gàddoo ko seen
mbugali bàkkaar, ñeent fukki at, ba ngeen xam
li jànkoonteek man di jur.

35 Man Aji Sax ji, maa ko wax. Noonu déy
laay def mboolem mbooloo mu bon mii booloo ci
sama kaw. Ci màndiŋ mii lañuy raafe, fii lañuy
deeye.»
36 Ndaw ya Musaa yebaloon, ñu nemmikuji
réew ma nag, te ñu délsi, di baatal réew ma, ba
tax mbooloo mépp di ñaxtu ci kawam,
37 ñooña doon baatal réew ma, am mbas a leen
rey fi kanam Aji Sax ji.
38 Mennum Yosuwe doomu Nuun ak mennum
Kaleb doomu Yefune doŋŋ, ñoo mucc ca ndaw
yooya nemmikuji woon réew ma.

Mbooloo ma gàntalati na

39 Ba Musaa jottlee bànni Israyil gépp kàddu
yooyu, mbooloo ma mititlu nañu ko lool.
40 Ca ëllëg sa ñu teela xëy, yéegi kaw tund ya,
te naan: «Nu ngi nii di yéeg, jëm fa nu Aji Sax ji
wax, ndax noo tooñ.»
41 Musaa ne leen: «Lii nag? Yeena ngi tebbi
waxi Aji Sax ji, waaye loolu de du sotti!
42 Buleen dem, te Aji Sax ji àndul ak yeen. Lu
ko moy dingeen daanu ci seen kanami noon.
43 Te kat Amalegeen ñi ak Kanaaneen ñaa ngi
fuu ci seen kanam. Yeenay fàddoo saamar doŋŋ.
Gannaaw yeena dëddu Aji Sax ji nag, Aji Sax ji
du ànd ak yeen.»
44 Teewul ñu të ticc, ne dañuy yéegi kaw tund
ya, te gaalu kóllërey Aji Sax ji ak Musaa génnuñu
dal ba.
45 Ba mu ko defee Amalegeen ña ak Kanaaneen
ña dëkke woon diiwaanu tund woowa wàccsi,
duma leen, tasaare leen ba ca gox ba ñuy wax
Xorma.

15

Lu jëm ci saraxi pepp ak diw ak biiñ

1 Aji Sax ji waxati Musaa, ne:
2 «Waxal bànni Israyil ne leen: Bu ngeen
demee ca réew ma ngeen di sanci, réew ma ma
leen jox,
3 bu ngeen di defal Aji Sax ji saraxu sawara,
muy saraxu rendi-dóomal, mbaa sarax su nit di
wàccoo aw xas, mbaa saraxu yéene, mbaa seen
saraxi màggal, ngir xeeñal xetug jàmm ñeel Aji
Sax ji, te muy lu jóge ci jur gu gudd mbaa gu
gàtt, defe leen ko nii:

4 «Kiy sarxal Aji Sax ji ab saraxam, na sarx-
ewaale saraxu pepp bu benn fukkeelu efab
sunguf su mucc ayib, di ñetti kilo, su ñu xiiwe
ñeenteelu xaajub xiinu diw, di liitar ak genn-
wàll,
5 ak biiñ ngir saraxu tuuru, ñeenteelu xaajub
xiin, di liitar ak genn-wàll, mu ànd ak saraxu
rendi-dóomal mbaa beneen sarax, su dee xar mu
ndaw.
6 «Su dee am kuuy, saraxu pepp bi muy àndal,
ñaari fukkeeli efay sunguf su mucc ayib lay
doon, di juróom benni kilo, ñu xiiwe ko ñetteelu
xaajub xiinu diw, di ñaari liitari diw,
7 ak biiñ ngir saraxu tuuru, ñetteelu xaajub
xiin, di ñaari liitar. Na joxe loolu, def ko xetug
jàmm, ñeel Aji Sax ji.

8 «Su dee sarxe jur gu gudd, muy saraxu rendi-
dóomal, mbaa sarax bu muy wàccoo aw xas,
mbaa saraxu cant ci biir jàmm, ñeel Aji Sax ji,

9 na sarxewaaleek jur gu gudd gi, ab saraxu
pepp bu ñetti fukkeeli efay sunguf su mucc ayib,
di juróom ñeenti kilo, ñu xiiwe ko genn-wàllu
xiinu diw, di ñetti liitar,
10 ak biiñ bu muy joxewaale, ngir saraxu tuuru,
di genn-wàllu xiin, muy ñetti liitar. Loolu saraxu
sawara la, di xetug jàmm, ñeel Aji Sax ji.
11 «Noonu lees di def bu dee saraxu yëkk,
mbaa am kuuy, mbaa am xar mu ndaw, mbaa
bëy.
12 Nu limu juri sarax yi tollu rekk, ngeen def
mu ci nekk noonu, ànd ak lim ba.
13 Mboolem njuddu-ji-réew, noonu lay defe
sarax yooyii, buy indi saraxu sawara ngir xetug
jàmm, ñeel Aji Sax ji.
14 «Su dee ab doxandéem bu dal ak yeen, mbaa
ku nekk ak yeen ci seen maas yiy ñëw, te muy
joxe saraxu sawara ngir xetug jàmm, ñeel Aji
Sax ji, ni ngeen koy defe rekk la koy defe.
15 Mbooloo mi mépp, dogalu yoon boobu benn
la ciy doon, muy yeen, di doxandéem bi. Dogal
la buy sax fàww, ñeel seen maasoo maas, te di
benn ci yeen ak ci doxandéem bi, fi kanam Aji
Sax ji.
16 Wenn yoon wee, di benn àtte bi, ñeel leen,
ñeel doxandéem bi dal ak yeen.»

Ab jooxe war na ci pepp mu jëkk

17 Aji Sax ji waxati Musaa, ne
18 «Waxal bànni Israyil, ne leen, bu ngeen
demee ca réew, ma ma leen jëme,
19 bay lekk ca ñamu réew ma, nangeen ci jooxe
ab jooxe, ñeel Aji Sax ji;

20 seen notu sunguf bu jëkk, ci ngeen di jooxe
menn mburum jooxe. Ni ngeen di sàkke jooxe
bu jóge ca dàgga ja rekk, ni ngeen koy jooxee.
21 Seen notu sunguf bu jëkk, ci ngeen di sàkke
ab jooxe, ñeel Aji Sax ji, yeen ak seen askan.»

Sarax war na ci moy gu dul teyeef

22 Su dul ci teyeef ngeen ñàkka jëfe lenn ci
mboolem santaane yii Aji Sax ji dénk Musaa,
23 ci mboolem lu leen Aji Sax ji sant, Musaa
jottli, dale ko keroog ba Aji Sax ji santaanee loola,
ak gannaaw gi, ba ca seen maasoo maas,
24 su dee moy gu dul teyeef, te mbooloo
mi yégu ko woon, su boobaa mbooloo mépp
ay sarxal aw yëkk wu ndaw wuy doon rendi-
dóomal, ngir xetug jàmm, ñeel Aji Sax ji,
ak saraxu peppam, ak saraxu tuuroom, ni ko
yoon àttee, ak benn sikket ngir saraxu póotum
bàkkaar.
25 Sarxalkat bi day def loolu njotlaayal
mbooloom bànni Israyil gépp, njéggal daldi leen
ñeel, gannaaw moy ga dug teyeef, te ñoom it indi
nañu seen saraxu sawara, ñeel Aji Sax ji, booleek
seen saraxu póotum bàkkaar fi kanam Aji Sax ji,
ndax seen moy ga dul teyeef.
26 Njéggal day daldi ñeel mbooloom bànni
Israyil gépp, ak bépp doxandéem bu dal ak
ñoom, ndax mbooloo mépp lay seen moy gu dul
teyeef.

27 Su dee kenn nit a bàkkaar te du teyeefam,
na sarxal aw bëy wu jigéen wu menn at, ngir
saraxu póotum bàkkaar.

28 Sarxalkat bi daldi koy def fi kanam Aji Sax ji,
njotlaayal ki moy ci ag ñàkka tey, ca bàkkaaram
ba dul teyeef. Loolu la koy jote, njéggal ñeel ko.
29 Muy njuddu-ji-réew ju bokk ci bànni Israyil,
di doxandéem bu dal ak ñoom, yoon wi wenn
lay doon, ñeel ki moy te du teyeefam.
30 Nit ki tooñ cig teyeefam nag, muy njuddu-ji-
réew, di doxandéem, kooku Aji Sax ji la ñàkke
kersa. Nit kooku, dees koy dagge ci biiri bokkam:
31 Gannaaw kàddug Aji Sax ji la teddadil te
ndigalam la xëtt, nit kooku dees koy dagg rekk,
mu gàddu bàkkaaram.

Bésub Noflaay wormaal la laaj

32 Ba bànni Israyil nekkee ca màndiŋ ma,
dañoo fekk jenn waay, muy taxan bésub Noflaay.
33 Ña ko fekk muy taxan, yóbbu ko ba ca Musaa
ak Aaróona, ak mbooloo ma mépp.
34 Ba loolu amee ñu teg ko ciy loxo, ndax
dogaleesagul woon nees di def ak moom.
35 Ci kaw loolu Aji Sax ji ne Musaa: «Dee
rekk mooy àtteb waa ji: dees koy génne dal bi,
mbooloo mépp dóor koy xeer, ba mu dee.»
36 Mbooloo ma mépp daldi koy génne dal bi,
dóor koy xeer ba mu dee, na ko Aji Sax ji sante
Musaa.

Yoon sàrtal na wàllu col

37 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
38 «Waxal bànni Israyil, ne leen, ci seen maasoo
maas, nañu def ay langat ci seen cati mbubb,
langat wu ci nekk ñu nas ci buum gu baxa.
39 Mu doon seen langat yu ngeen di xool, di ko
fàttlikoo mboolem santaaney Aji Sax ji, ngir di

ko jëfe, te baña topp seen bànneexu bakkan ak
seeni gët, bay moy.
40 Su ko defee ngeen di bàyyi xel tey jëfe sama
santaane yépp, daldi doon ñu sell, ñeel seen
Yàlla.
41 Man maay Aji Sax ji, seen Yàlla, ji leen
génnee réewum Misra ngir doon seen Yàlla.
Maay seen Yàlla Aji Sax ji.»

16

Kore fippu na

1 Ku ñuy wax Kore doomu Isar, mi askanoo
ci Keyat doomu Lewi, moo àndoon ak ay Rube-
neen, ñuy Datan ak Abiram, doomi Elyab, ak Onn
doomu Pelet,
2 ñu jógal Musaa, ñook ñaar téeméer ak
juróom fukk (250) ci bànni Israyil, diy kilifa ci
mbooloo mi, am baat ca pénc ma, te di ñu amu
tur.
3 Ci kaw loolu ñu bokk daje fi kaw Musaa ak
Aaróona, ne leen: «Doy na sëkk! Mbooloo mi ba
mu daj, ñépp a sell, te ci sunu biir la Aji Sax ji
nekk. Ana lu ngeen di xoggliku ci kaw mbooloom
Aji Sax ji?»
4 Ba Musaa déggee loolu, da ne gurub, dëpp jë
bi fi suuf.
5 Mu wax Kore ak gàngooram gépp, ne: «Bu
ëllëgee, Aji Sax ji mooy xamle kan la séddoo ak
kan mooy ki sell, mu jegeñal ko boppam. Ki mu
taamu nag, dina ko jegeñal boppam.
6 Dangeen di def nii: jël-leeni and, yaw Kore,
yaak sa gàngoor gépp,

7 te ngeen def ciy xal, def ci cuuraay fi kanam
Aji Sax ji, ëllëg. Su ko defee ku Aji Sax ji taamu,
kookooy ki sell. Doy na sëkk, yeen Leween ñi!»
8 Musaa teg ca ne Kore: «Yeen Leween ñi,
dégluleen nag!
9 Xeeb ngeen daal ber gi leen Yàllay Israyil ber
ci mbooloom Israyil, jegeñal leen boppam, ngeen
di liggéey liggéeyu màkkaanu Aji Sax ji, di taxaw
fi kanam mbooloo mi, di leen jaamul Yàlla?
10 Yaw mu jegeñal la, yaak sa bokki Leween
ñépp, ngeen di xëccu céru carxal, boole ci!
11 Kon kay yaw yaak sa gàngoor gépp, ci kaw
Aji Sax ji ngeen bokk daje! Ana kuy Aaróona, ba
ngeen di ñaxtu ci kawam?»

12 Musaa nag woolu Datan ak Abiram, doomi
Elyab, ñu ne ko: «Danoo ñëwul!
13 Dangaa xeeb li nga nu jële réew mu meew
maak lem ja tuuroo, ngir reylu nu ci màndiŋ mi,
ba tax ngay buur-buurlu ci sunu kaw teg ci?
14 Du réew mu meew maak lem ja tuuroo nga
nu yóbbu de, te séddoo nu céri tool mbaa tóokëri
reseñ. Mbooloo mii mépp, man nga leena tuur
lëndëm? Danoo ñëwul!»
15 Ba loolu amee Musaa mer lool. Mu ne Aji
Sax ji: «Bul geesu sax seen sarax. Menn mbaam
sax, masuma leen koo jëlal te masuma cee tooñ
kenn.»

Way-fippu ya jot nañu seen añ

16 Musaa nag ne Kore: «Yaw, yaak sa gàngoor
gépp, ca kanam Aji Sax ji, yaak ñoom ak
Aaróona, ëllëg.

17 Na ku nekk jël ub andam, def ci cuuraay, te
na ku ci nekk indib andam fi kanam Aji Sax ji,
muy ñaar téeméeri and ak juróom fukk, yaak
Aaróona it, ku nekk akub andam.»

18 Ba mu ko defee ku nekk jël ub andam,
def cay xal, teg ca cuuraay. Ñu taxaw ca bunt
xaymab ndaje ma, ñook Musaa ak Aaróona.
19 Kore nag dajale gàngoor gépp fa ñoom, ca
bunt xaymab ndaje ma. Ci kaw loolu leeru Aji
Sax ji feeñu mbooloo ma mépp!

20 Aji Sax ji wax Musaa ak Aaróona, ne:
21 «Xiddileen mbooloo mii, ma xoyom leen
léegi!»
22 Musaa ak Aaróona ne gurub, dëpp seen jë
fa suuf, daldi ne: «Éy Yàlla, yaw Yàllay bépp
boroom bakkan bu bindoo aw suux, xanaa du
kenn ay bàkkaar, nga far sànju ci kaw mbooloom
lëmm?»
23 Ci kaw loolu Aji Sax ji ne Musaa:
24 «Waxal mbooloo mi, ne leen ñu jóge fi wër
màkkaani Kore ak Datan ak Abiram.»
25 Musaa daldi jubal ca Datan ak Abiram, magi
Israyil topp ca.
26 Ci biir loolu mu wax ak mbooloo ma, ne
leen: «Ngalla dàndleen xaymay nit ñu bon
ñii, te buleen laal seen lenn, bala ngeen di
buuboondook mboolem bàkkaari ñii.»
27 Ñu daldi jóge mboolem fa wër màkkaani
Kore ak Datan ak Abiram. Datan ak Abiram
ñoom, ña nga génn, taxaw ca seen bunti xayma,
ñook seeni jabar ak seeni doom, ak seeni tuut-
tànk.

28 Musaa nag ne: «Lii nag moo leen di xamal
ne Aji Sax ji moo ma yebal ngir ma def jëf jii
jépp, waaye du sama coobarey bopp:
29 Ndegam ni mboolem doom aadama di deeye,
ni la ñii deeye, seen demin di deminu mboolem
doom aadama, su boobaa du Aji Sax jee ma
yebal.
30 Waaye ndegam Aji Sax ji moo sàkk ba sàkk
tey lu masula am, ba suuf ŋa, mëdd leen, ñook
lu bokk ci ñoom, ñu tàbbiwaale bakkan biir
njaniiw, su boobaa dingeen xam ne ñoom ñii
ñoo xarab Aji Sax ji.»
31 Naka la Musaa di daaneel kàddu yooyu
yépp, fa ñu taxaw jekki xar,
32 suuf ŋa, mëdd leen, ñook seen waa kër, ak
mboolem ku bokk ci Kore, ak mboolem alal ja.
33 Ñu daldi tàbbiwaale bakkan biir njaniiw,
ñook mboolem lu ñu moom, suuf sàng leen, ñu
réer mbooloo ma mërr.
34 Mboolem Israyil dégg seen yuux ya, daldi
daw, te naan: «Nan daw bala noo suuf a mëdd!»
35 Ci kaw loolu sawara moo bawoo fa Aji Sax
ji, xoyom ñaar téeméeri nit ak juróom fukk ña
indi woon saraxu cuuraay ba.

17

Andi way-fippu ya firnde la

1 Aji Sax ji waxati Musaa, ne:
2 «Waxal Elasar doomu Aaróona, sarxalkat bi,
ne ko mu seppee and yi ci lakk gi, ndax lu sell la,
te xal yi, na ko tuur fu sore.

3 And yooyii seeni boroom feye seen bakkan
seeni bàkkaar, dees koy tëgg, ba mu tàlli, xoobe
ko sarxalukaay bi. Gannaaw fi kanam Aji Sax ji
lañu indi and yi, ba tax mu doon lu sell, na and
yi doon firnde, ñeel bànni Israyil.»
4 Ci kaw loolu Elasar sarxalkat bi jël andi
xànjar, ya ña dee ca lakk ga indi woon, ñu tëgg
ko ba mu tàlli, ngir sarxalukaay ba,
5 na ko Aji Sax ji santaanee woon, Musaa jottli.
Loolu di fàttli bànni Israyil ne benn jaambur bu
bokkul ci askanu Aaróona sañula dikk di taal
cuuraay fi kanam Aji Sax ji, lu ko moy lu mel
ni li dal Kore ak gàngooram moo koy dal.

Ñaxtu sabab na mbugal

6 Ca ëllëg sa mbooloom bànni Israyil gépp a
doon ñaxtu ci kaw Musaa ak Aaróona, naan:
«Yeen yeena reylu ñoñi Aji Sax ji!»
7 Mbooloo maa nga sam Aaróona ak Musaa. Ci
biir loolu, ñu ne gees xaymab ndaje ma, gisuñu
lu moy niir wa muur ko, leerug Aji Sax ji feeñ.
8 Ba loolu amee Musaa ak Aaróona dem ba ca
kanam xaymab ndaje ma,
9 Aji Sax ji wax Musaa ne:
10 «Jógeleen biir mbooloo mii, ma faagaagal
leen léegi!» Ñu ne gurub, dëpp seen jë fa suuf.
11 Musaa ne Aaróona: «Jëlal and bi, nga sàkke
ci sarxalukaay bi ay xal, teg ci cuuraay, yóbbu
gaaw ca mbooloo ma, ba defal leen ag njotlaay,
ndax sànj mi tàkke na ci Aji Sax ji, mbas mi
tàmbali na!»
12 Aaróona këf and ba Musaa wax, daw dugg
ca biir mbooloo ma. Ndeke mbas ma tàmbali na

ca biir mbooloo ma. Mu def ca and ba cuuraay,
daldi defal mbooloo ma njotlaay.
13 Naka la taxaw ci diggante ñi dee ak ñiy dund,
mbas ma dal.
14 Ña dee ca mbas ma nag doon fukki junneek
ñeent ak juróom ñaar téeméer (14 700), te
bokkul ak ña dee woon ca mbirum Kore ma.
15 Ba mu ko defee Aaróona dellu ca Musaa, ca
bunt xaymab ndaje ma, fekk mbas ma dal.

Bant bu wow jebbi na

16 Ba loolu amee Aji Sax ji ne Musaa:
17 «Waxal ak bànni Israyil, nga nangoo ci
mboolem seen kilifay kër maam, aw yet, na
wenn yet bawoo ci kër gu ci nekk, muy fukki yet
ak ñaar, yet wu ci nekk, nga bind ci turu boroom.
18 Turu Aaróona itam, nga bind ko ci yetu
giirug Lewi, ndax wenn yet lay doon, ñeel kilifag
kër gu ci nekk.
19 Nga denc yet yi ca biir xaymab ndaje ma,
fa kanam gaalu seedes kóllëre ga, fa may dajeek
yeen.
20 Su ko defee ki ma taamu, aw yetam dina
jebbi, ba ma teqlikoo ak xultuy bànni Israyil, yi
ñuy xultu ci seen kaw.»
21 Musaa àgge ko bànni Israyil, mboolem seen
kilifay kër maam jox Musaa aw yet, kilifa gu ci
nekk wenn yet, ñeel kër maamam, muy fukki yet
ak ñaar, yetu Aaróona bokk ca.
22 Musaa teg yet ya fa kanam Aji Sax ji, ca biir
xaymab seede sa.
23 Ca ëllëg sa, naka la Musaa dugg ca xaymab
seede sa rekk, daldi fekk yetu Aaróona wu kër

Lewi, jebbi; fekk na mu jebbi, ba tóor, ba meññ
ay doomi amànd*.
24 Ba loolu amee Musaa jële yet yépp ci Aji Sax
ji, dem ba ca bànni Israyil gépp, ñépp gis, ku
nekk jël yetam.
25 Aji Sax ji waxati Musaa, ne: «Dellool yetu
Aaróona fa kanam gaalu seede sa, mu dence fa,
di firnde ñeel xeetu fippukat wi, ndax nga dakkal
seeni xultu ci sama kaw, ba duñu dee.»
26 Musaa def noonu. Na ko ko Aji Sax ji sante,
na la ko defe.
27 Bànni Israyil nag naan Musaa: «Jeexal nan
nag, sànku nan, nun ñépp ay sànku!
28 Gannaaw képp ku jege màkkaanu Aji Sax
ji doŋŋ, dangay dee kay, mbaa dunu far jeex
tàkk?»

18

Lu jëm ci sarxalkat yi ak Leween ñi

1 Aji Sax ji ne Aaróona: «Yaw, yaak say doom
ak sa waa kër maam, yeenay gàddu peyug tooñ
ci wàllu bérab bu sell bi, te itam yaw, yaak say
doom, yeenay gàddu peyug tooñ ci seen wàllu
carxal.
2 Te itam sa bokki Leween ñi, sa giirug baay,
jegeñal leen sa bopp, ñu jokku ci yaw, di la
jàpple, te yaw yaak say doom, ngeen féete fi
kanam xayma ba seedes kóllëre ga dence.
3 Ñooy dénkoo sa ndénkaane, ak dénkaaney
mboolem xayma bi, waaye jumtukaayi bérab bu

* **17:23** 17.23 amànd: xeetoo naak gerte-tubaab.

sell bi, ak sarxalukaay bi, buñu ko jege, lu ko moy
dañuy dee, ñoom ak yeen itam.
4 Nañu jokku ci yaw, te ñu dénkoo ndénkaanel
xaymab ndaje mi, ci mboolem liggéeyu xayma bi.
Kenn ku ci bokkul nag du leen jege, yeen.
5 Nangeen dénkoo ndénkaanel bérab bu sell
bi, ak ndénkaanel sarxalukaay bi, ngir am sànj
baña dalati ci kaw bànni Israyil.
6 «Man mii nag maa seppee seen bokki Leween
ñi ci biir bànni Israyil. Yeen lañu leen jagleela
jagleel, ñeel Aji Sax ji, ngir ñu liggéey liggéeyu
xaymab ndaje mi.
7 Yaw nag yaak say doom, dénkooleen seenug
carxal ci mboolem mbiru sarxalukaay bi, ak ca
wàllaa ridob biir bi, ngeen di ca liggéey. Seen
liggéeyu carxal bi, ab sasu teraanga la, maa leen
ko terale. Waaye ku bokkul ci yeen, bu ci laalee,
dees koy rey.»

Lu jëm ci peyu sarxalkat yi

8 Aji Sax ji neeti Aaróona: «Man mii maa la
sédd ndénkaaneb samay jooxe; mboolem jooxe
yu sell yi bànni Israyil indi, yaw laa ko jagleel,
nga jagoo, yaak say doom, ci kaw dogal bu sax
dàkk.
9 Lii nag, yaa ko moom, ci mboolem sarax yu
sell yee sell, yi mucc sawara: seen bépp sarax,
seen bépp saraxu pepp ak seen bépp saraxu
póotum bàkkaar, ak seen bépp saraxu peyug
tooñ bu ñu ma indil, lu sella sell la, ñeel la, yaak
sa doom yu góor.
10 Fu sella sell ngeen koy lekke; képp kuy góor
ci yeen, sañ na cee lekk. Lu sell lay doon ci yaw.

11 «Leneen lu la ñeel moo di jooxe bu jóge ci
saraxi nit ñi, di bépp saraxu yékkati-jébbal bu
bànni Israyil. Yaw laa ko sédd, yaak sa doom yu
góor, ak sa doom yu jigéen, ci kaw dogalu yoon
bu sax dàkk. Képp ku set ci sa waa kër, sañ na
cee lekk.
12 «Lépp luy ngëneelu diw gu bees, ak
ngëneelu biiñ bu bees, ak pepp mu jëkka ñor,
mu ñu jox Aji Sax ji, yaw laa ko jox.
13 Njàlbéenu meññeef mi ñuy indil Aji Sax ji, ci
mboolem lu meññee ci seen suuf, yaa koy moom,
te képp ku set ci sa waa kër, sañ na cee lekk.
14 Mboolem lees aayalal Aji Sax ji ci Israyil, yaa
koy moom.
15 Lépp luy ubbitey njur bu ñu jagleel Aji Sax
ji, ci lépp lu bindoo aw suux, nit ak mala, yaa
koy moom. Fexeel rekk ba jotlu taawub nit ki, te
taawub mala mu setul it, nanga ko jotlu.
16 Njotu xale bu am lu dale ci weer, àpp ko
ci juróomi siikali xaalis yu bérab bu sell bi,
benn siikal yemook ñaar fukki gera mbaa fukki
garaam.
17 Waaye lu nag taawloo, ak lu xar taawloo,
ak lu bëy taawloo, deesu ko jot. Yooyii yu sell la.
Deretam ngay xëpp ci sarxalukaay bi, nebbon bi,
nga def ko saxar, muy saraxu sawara ngir xetug
jàmm, ñeel Aji Sax ji.
18 Aw yàppam, yaa koy moom, ni nga moome
dënnu saraxu yékkati-jébbal, ak tànkub kanam
bu ndijoor ba.
19 Mboolem jooxe yu sell yi bànni Israyil di
jooxeel Aji Sax ji, sédd naa la ko, yaak sa doom
yu góor, ak sa doom yu jigéen, ci kaw dogalu

yoon bu sax dàkk. Kóllërey xorom* a ngoogu, du fecciku, xanaa sax dàkk fi kanam Aji Sax ji, ñeel la yaw, yaak saw askan.»
20 Aji Sax ji neeti Aaróona: «Seenum réew nag
doo ci am cér, te wàllu suuf, doo ko am ci seen biir. Man maay sa wàll, di sab cér ci biir bànni Israyil.»

Lu jëm ci peyug Leween ñi

21 Leween ñi ñoom, maa leen jox bépp céru
fukkeel bu génne ci Israyil, muy seen cér, ñu yooloo ko seen liggéey bi ñuy liggéey ci xaymab ndaje mi.
22 Bu bànni Israyil juuxati ci xaymab ndaje mi,
di gàddu bàkkaar bu dee di àtteem.
23 Leween ñi ñooy ñiy liggéey liggéeyi xaymab
ndaje mi, te lu ñu ca tooñ, ñooy gàddu pey ga, ci kaw dogal bu sax dàkk, ñeel leen, ñook seen askan. Waaye biir bànni Israyil, Leween ñi duñu ci séddu céru suuf,
24 ndax céri fukkeel yi bànni Israyil yékkati,
jooxeel ko Aji Sax ji, jox naa ko Leween ñi, muy seen cér. Moo tax ma ne leen, biir bànni Israyil, duñu ci séddu céru suuf.

Ab jooxe ñeel na Leween ñi

25 Aji Sax waxati Musaa ne:
26 «Leween ñi, wax leen, ne leen bu ñu jëlee ci
bànni Israyil seen céri fukkeel yi ma leen jagleel yeen, muy seen cér, nañu ci jooxeel Aji Sax ji, fukkeelub céru fukkeel yooyu.

* **18:19** 18.19 kóllërey xoromwaxin la, day tegtale kóllëre gu yàgg, ba sax dàkk, ndax lu bare luy yàqu, xorom lees ko baaxoo woona dence, ngir mu yàgg.

27 Nañu leen jàppal loolu, yeen Leween ñi,
muy seen jooxeb bopp, ni bu doon pepp mu jóge
ci seen dàggay bopp, ak biiñ bu bees bu jóge ci
seen nalukaay.
28 Su ko defee ngeen jooxe yeen itam, jooxeb
Aji Sax ji, ci mboolem seen céri fukkeel yi ngeen
jële ci bànni Israyil. Kon nangeen jële coocu,
jooxeb Aji Sax ji, jox ko Aaróona sarxalkat bi.
29 Lépp lu ñu leen sédd, nangeen ci jooxe
jooxeb Aji Sax ji. Mboolem céri ngëneel yooyu,
ci ngeen di génne cér bu sell boobu.
30 «Waxal Leween ñi ne leen gannaaw bu ñu
ca génnee céru ngëneel li, li ci des lew na leen,
ni bu doon pepp mu jóge ci seen dàggay bopp,
ak biiñ bu jóge ci seen nalukaay.
31 Sañ nañu koo lekke fépp, ñoom ak seen waa
kër, ndax loolu seen pey la, ñu yooloo ko seen
liggéeyu xaymab ndaje mi.
32 Duñu ci gàddu benn bàkkaar, gannaaw bu
ñu ci jooxee céru ngëneel li. Waaye jooxe yu sell
yu bànni Israyil yooyu, buñu ci teddadil lenn, ba
di ci dee.»

19

Lu jëm ci ndoxum setlu ak setlu gi war

1 Aji Sax ji waxati Musaa ak Aaróona, ne:
2 «Lii mooy dogalu yoon bi Aji Sax ji santaane:
Neleen bànni Israyil ñu indil leen nag wu jigéen
wu xonq, wu mat, mucc sikk, te kenn masu koo
takk,
3 ngeen jox ko Elasar sarxalkat bi, ñu génne ko
dal bi, te ñu rendi ko fi kanamam.

4 Na Elasar sarxalkat bi capp baaraamam ci
deret ji, wis-wisal ko juróom ñaari yoon fi
féeteek bunt xaymab ndaje mi.
5 Nañu lakk nag wi ci kanamam. Der bi ak
yàpp wi ak deret ji ak sébbriit mi, lépp lañuy
lakk.
6 Su ko defee sarxalkat bi sàkk bantu seedar ak
caru isob ak ndimo lu xonq curr, boole ko sànni
ca sawara wa ñuy lakk nag wa.
7 Gannaaw loolu na sarxalkat bi fóot ay
yéreem, sangu, doora mana duggaat ci dal bi,
te du ko tee yendoo sobe ba ca ngoon.
8 Kiy lakk nag wi itam, na fóot ay yéreem,
sangu, te du ko tee yendoo sobe ba ca ngoon.
9 Na ku set tonni dóomu nag wa, te sotti ko
bérab bu set, foofa ca biti. Dóom ba dencub
mbooloom bànni Israyil lay doon, ñu di ko waa-
jale ndoxum setlu, ngir saraxu póotum bàkkaar.
10 Ku góor kiy tonni dóomi nag wi itam day
fóot ay yéreem, te du tee mu yendoo sobe ba ca
ngoon. Na loolu di dogalu yoon bu sax fàww,
ñeel bànni Israyil, ak doxandéem bu dëkk ci
seen biir.
11 «Bu loolu weesee ku laal nit ku dee, ak néew
bu mu mana doon, dina sobewu diiru juróom
ñaari fan.
12 Na setlu ca ndox moomee ca bésub ñetteel
ba, gannaaw ba mu ko laalee, te na setluwaat ca
bésub juróom ñaareel ba. Su ko defee mu set.
Waaye su setluwul ca bésub ñetteel ba, ak bésub
juróom ñaareel ba, du set.
13 Képp ku laal nit ku dee, ak néew bu mu
mana doon, bu setluwul, màkkaanu Aji Sax

ji la sobeel. Kooku dees koy dagge ci bànni Israyil. Gannaaw ndoxum setlu ma, wiseesu ko ko, sobewu lay wéye.

14 «Lii la yoon wi tëral: Bu nit deeyee ci biir
xayma, képp ku dugg ci biir xayma bi, ak képp ku mu fekk ci xayma bi, day sobewu diiru juróom ñaari fan,
15 te mboolem ndab lu fa ubbiku woon, kubeer
it ubu ko woon ràpp, loola ndab sobewu na.
16 Képp ku laal ca àll ba, nit ku ñu bóome
saamar, mbaa ku Yàlla moomal boppam, mbaa mu laal yaxi nit ku dee, mbaa mu laal bàmmeel, kooka day sobewu diiru juróom ñaari fan.
17 Nañu sàkkal ki sobewu ca dóomu saraxu
póotum bàkkaar ba ñu lakkoon, te ñu sotti ndox muy dund ci ndab, ca kaw dóom ba.
18 Bu loolu wéyee, na ku set jël caru isob, capp
ko ca ndox ma, wis-wisal ko ca kaw xayma ba nit deeye, wis ko ca kaw ndab yépp, ak ca kaw nit ña fa nekkoon. Na ko wis itam ci kaw nit ku laal yaxi ku dee, mbaa mu laal ku ñu bóome saamar, mbaa mu laal ku Yàlla moomal boppam, mbaa mu laal bàmmeel.
19 Bésub ñetteel ba nag, ak bésub juróom
ñaareel ba, ci la nit ku set di wis-wisal ndox mi ci kaw ki sobewu. Bésub juróom ñaareel ba ca la koy settli. Su ko defee ka sobewu fóot ay yéreem, sangu, bu jant sowee mu daldi set.
20 Képp ku sobewu te setluwul, kooku dees koy
dagge ci mbooloo mi, ndax bérabu sellngay Aji Sax ji la sobeel. Gannaaw wiseesu ko ndoxum setlu mi, sobewu na.
21 «Na leen loolu ñeel ci kaw dogalu yoon bu

sax dàkk. Ka doon wis-wisal ndoxum setlu mi nag, na fóot ay yéreem, te ku laal ci ndoxum setlu mi day yendoo sobe ba ca ngoon.
22 Nit ki sobewu, mboolem lu mu laal day
sobewu, te ku laal ca loola it day yendoo sobe ba ca ngoon.»

20

Diiŋat nañu Musaa ak Aaróona fa Meriba

1 Mbooloom bànni Israyil gépp nag àgg ca
màndiŋu Ciin, ci biir weer wi jëkk ci at mi*. Ñu
daldi dal ca Kades. Fa la Maryaama faatoo, ñu denc ko foofa.
2 Ci kaw loolu mbooloo ma dem ba ñàkk ndox.
Ñu daje ci kaw Musaa ak Aaróona.
3 Mbooloo ma di xulook Musaa, naa ko: «Moo
lu nu tee woona dee keroog ba sunu bokk ya deeyee fa kanam Aji Sax ji?
4 Ana loo indee mbooloom Aji Sax ji ci màndiŋ
mii, nu di fi deesi doŋŋ, nook sunug jur?
5 Ana loo nu jële woon Misra, di nu indi fu
bon fii? Du bérab bu nangu menn jiwu: du figg, du reseñ, du gërënaat, te du siitum ndox mu ñu naan!»
6 Ba loolu amee Musaa ak Aaróona bàyyikoo
ca mbooloo ma, dem ba ca bunt xaymab ndaje ma. Ñu ne gurub, dëpp seen jë fa suuf. Leeru Aji Sax ji nag feeñu leen.
7 Aji Sax ji wax ak Musaa, ne:

* **20:1** 20.1 Jombul muy seen ñeent fukkeelu at, gannaaw seen wëreelu ba. Seetal ci saar 22-29 ak 33.38.

8 «Jëlal saw yet, nga dajale mbooloo mi, yaak
sa mag Aaróona, ngeen wax ak doj woowu, ñuy
gis, mu xelli am ndox. Te nga sottil leen ndox
mu jóge ci doj wi, nàndale ko mbooloo mi, ñook
seenug jur.»
9 Ba mu ko defee Musaa jële yet wa fa kanam
Aji Sax ji, na mu ko ko sante.
10 Musaa ak Aaróona nag dajale mbooloo ma fa
janook doj wa, Musaa ne leen: «Yeen diiŋatkat
yi, dégluleen ma fii! Doj wii, tee nu leen cee
génneel am ndox boog?»
11 Ci kaw loolu Musaa yékkati loxoom, dóor
yetam ca doj wa ñaari yoon, ndox mu bare wale
ca, mbooloo ma daldi naan, ñook seenug jur.
12 Aji Sax ji nag ne Musaa ak Aaróona: «Gan-
naaw gëmuleen ma, ngir wormaal sama sellnga
fi kanam bànni Israyil, loolu tax na dungeen
yóbbu mukk mbooloo mii ca réew ma ma leen
jox.»
13 Loolooy walum Meriba, (mu firi Jote ba). Fa
la bànni Israyil jote woon ak Aji Sax ji, ba mu
biral sellngaam fa seen biir.

Edom bañ na

14 Gannaaw gi, Musaa moo yebale ay ndaw
fa dëkk ba ñuy wax Kades, ñu dem ca buurub
Edom, ne ko: «Israyil say bokk dañoo wax ne:
Umplewoo mboolem coono bi nu daj.
15 Sunuy maam a demoon Misra; dëkk nanu
Misra lu yàgg, waa Misra di nu mitital, na woon
ca sunuy maam.
16 Ci biir loolu nu woo Aji Sax ji wall, mu dégg
sunu yuux, daldi yebal malaaka, mu génne nu

Misra. Léegi nu ngi nii fi Kades, dëkk bi digalook
sam réew.
17 Ngalla nag may nu, nu jaare sam réew. Dunu
fi jaare benn tool, mbaa ab tóokëru reseñ, dunu
fi naane ndoxum benn teen. Mbeddum buur
daal lanuy topp, dunu jàdd ndijoor ak càmmoñ,
ba keroog nuy génn sam réew.»
18 Buurub Edom nag ne leen: «Dungeen jaare
fi man de, lu ko moy saamar laay génne, dajeek
yeen.»
19 Ndawi bànni Israyil ne ko: «Sél wi rekk
lanuy topp, te ndox mu nu naan, nook sunug jur,
noo la koy fey. Ñaanunu lenn lu moy doxe sunuy
tànk, ba jàll.»
20 Mu ne leen: «Dungeen fi jaare mukk!» Ci
kaw loolu Edom génn ngir dajeek ñoom, ànd ak
gàngoor gu réy, gànnaayu ba diis.
21 Noonu la Edom lànke, mayul Israyil mu
jaare réewam, ba Israyil mujj teggi.

Aaróona nelaw na

22 Ci kaw loolu mbooloom bànni Israyil gépp
bàyyikoo Kades, ba ca tundu Or.
23 Aji Sax ji wax ak Musaa ak Aaróona, ca Or,
tund wa ca kemu réewum Edom. Mu ne:
24 «Dees na tërali Aaróona fa ay bokkam. Du
dugg déy ca réew ma ma jox bànni Israyil, gan-
naaw yeena gàntaloon sama ndigal ca walum
Meriba.
25 Àndal ak Aaróona ak doomam Elasar, nga
yéege leen ca kaw tundu Or.
26 Te nga summi yérey carxal yu Aaróona,
solal ko doomam Elasar. Aaróona moom, dees
koy tërali ca ay bokkam. Foofa lay deeye.»

27 Ba loolu amee Musaa def la ko Aji Sax ji sant,
ñu ànd yéeg kaw tundu Or, mbooloo ma mépp
di gis.
28 Musaa summi yérey Aaróona, solal ko
doomam Elasar, Aaróona dee foofa ca kaw tund
wa, Musaa ak Elasar wàcc tund wa.
29 Mbooloo ma mépp nag xam ne Aaróona
dëddu na. Waa kër Israyil gépp a ko jooy diiru
fanweeri fan.

21

Bànni Israyil am na ndam

1 Kanaaneen ba, buurub Arat ba dëkke woon
Negew, moo dégg ne Israyil a ngay jaare yoonu
Atarim, di dikk. Mu xareek Israyil, jàpp ñenn ca
ñoom.
2 Ci kaw loolu Israyil xasal Aji Sax ji aw xas, ne
ko: «Soo tegee ba teg mbooloo mii ci sunuy loxo
déy, dinanu faagaagal seeni dëkk.»
3 Aji Sax ji nangul Israyil, jébbal leen Kanaa-
neen ña, ñu faagaagal leen, ñook seeni dëkk.
Ñu daldi wooye gox ba Xorma (mu firi Lu ñu
faagaagal).

Lu jëm ci nattub jaan ya

4 Ñu bàyyikoo tundu Or, jubal yoonu géeju
Barax ya, ngir teggi réewum Edom. Mbooloo ma
nag mujj xàddi ca yoon wa.
5 Ña ngay xultu ca kaw Yàlla ak Musaa, naa:
«Lu ngeen nu doon jële Misra, ngir nu dee ci
màndiŋ mi? Duw ñam, dum ndox, te wii ñamu
toskare génnliku nan!»

6 Ba loolu amee Aji Sax ji yebal ay jaani daŋar
ca biir mbooloo ma, ñu màtt leen, ba ñu bare ci
bànni Israyil dee.
7 Mbooloo ma dikk ba ci Musaa, ne ko: «Noo
tooñ, ndax noo xultu ci kaw Aji Sax ji, ak ci sa
kaw. Tinul nu Aji Sax ji, mu teggil nu jaan yi!»
Musaa daldi tinul mbooloo ma.
8 Aji Sax ji ne Musaa: «Defarlul jëmmu jaan
ju am daŋar, nga wékk ko ci bant. Su ko defee
képp ku ñu màtt, boo ca xoolee, mucc.»
9 Ci kaw loolu Musaa defarlu jaanu xànjar,
wékk ko ci bant, ba képp ku jaan màtt, bu xoolee
jaanu xànjar ja, daldi mucc.

Israyil daan na Siwon ak Og

10 Bànni Israyil fabooti, dem ba dali fa ñuy wax
Obot,
11 jóge Obot, dali Yee Abarim, ca màndiŋ ma
janook Mowab, ca penku ba.
12 Foofa lañu faboo, dem ba dali ca walum
Seredd,
13 bàyyikooti foofa, dem ba dali ca wàllaa dexu
Arnon, ga wale ca réewum Amoreen ña te jaare
ca màndiŋ ma. Dexu Arnon googa, fa la réewum
Mowab digalook Amoreen ñi.
14 Moo tax téereb Xarey Aji Sax ji indi ko, ne:
«Waxeb ga ca Sufa,
xuri Arnon yaak
15 xur ya bartalu,
jëm néegi Ar, leruji suufas Mowab.»
16 Fa lañu bàyyikoo, dem Beer, (mu firi ab
Teen); teen boobu, fa la Aji Sax ji noon Musaa:
«Dajaleel mbooloo mi, ma may leen ndox.»
17 Ca la Israyil woy woy wii:

«Teen bile walal, nu woy.
18 Ay garmee la bënn,
kàngami askan wi gase la yeti buur,
ak seen banti bopp.»

Ñu jóge màndiŋ ma, dem ba Matana,
19 jóge Matana dem Naxaliyel, jóge Naxaliyel,
dem Bamot,
20 jóge Bamot ba ca xur, wa ca àllub Mowab,
àkki nag njobbaxtalu tundu Pisga, wa tiim
ndànd-foyfoy ga.
21 Ba loolu amee Israyil yebal ay ndaw ca
Siwon buurub Amoreen ña, ne ko:
22 «May nu, nu jaare sam réew. Dunu fi jàdde
benn tool mbaa ab tóokëru reseñ, dunu fi naan
ndoxum teen. Mbeddum buur lanuy topp, ba
keroog nuy jàll sam réew.»
23 Siwon nag mayul Israyil, ñu jaarem réewam,
xanaa mu dajale gàngooram gépp, sàqi, ngir
dajejeek Israyil ca màndiŋ ma. Mu dikk ba
Yaxacc, song Israyil,
24 Israyil leel ko ñawkay saamar, nangu
seenum réew, dale ko Arnon ba Yabog, ba àgg
ca Amoneen ña, ndax kemu réewum Amoneen
ñaa fegu woon ba jotuwul.
25 Israyil nangu dëkki Amoreen yooyu yépp,
daldi sance mboolem seeni dëkk, boole ca Esbon
aki dëkk-dëkkaanam.
26 Esbon moo doon péeyub Siwon buurub
Amoreen ña. Kookoo xare woon ak buuru
Mowab ba woon, moo nangu ciy loxoom réewam
mépp, ba Arnon.
27 Moo tax woykat ya ne:
Ayca ca Esbon, ba tabaxees kooti;

na dëkkub Siwon jógati.
28 Lakk gaa nga jóge Esbon,
sawaraa bawoo dëkkub Siwon ba,
xoyomi Ar ga ca Mowab,
gor ñooña tiim dexu Arnon.
29 Mowabee ngalla yaw!
Sànku ngeenee, yeen askanu Kemos*,
mi wacc doomam yu góor, ñu daw,
doomam yu jigéen doon jaami Siwon buurub Amor.
30 Noo leen fitt,
Esbon ba Dibon rajaxoo,
nu rajaxeeti ba Nofa, ba àkki Medeba.
31 Israyil nag dëkke réewum Amoreen ña.
32 Ba loolu amee Musaa yebal ay ndaw, ñu
yëri dëkk ba ñuy wax Yaser. Gannaaw gi bànni
Israyil nangu dëkk-dëkkaan ya, daldi fay dàqe
Amoreen ña.
33 Ba mu ko defee ñu walbatiku, awe yoonu
Basan, Og buuru Basan ànd ak gàngooram gépp,
dajejeek ñoom, song leen xare ca Eddrey.
34 Aji Sax ji ne Musaa: «Bu ko ragal, ndax
ci say loxo laa ko teg, mook gàngooram gépp
akum réewam, nga def ko na nga defoon Siwon
buurub Amoreen ba woon fa Esbon.»
35 Ci kaw loolu ñu jam Og, mooki doomam ak
gàngooram gépp, ba desewul kuy dund, ñu daldi
nangu réewam.

Balaam gis na céru barke bi ñeel Israyil

* **21:29** 21.29 Kemos: tuurum Mowabeen ñi la woon.

22

(Saar 22—25)

Buur Balag woo na Balaam wall

1 Bànni Israyil demati ba dali ca joori Mowab
ca wàllaa dexu Yurdan, janook Yeriko.
2 Fekk na Balag doomu Sippor gis mboolem la
bànni Israyil def Amoreen ña.
3 Mowab nag am tiitaange ju réy ca gàngooru
bànni Israyil, ndax bare. Mowab jàq na ba mu
gisee bànni Israyil.
4 Ci kaw loolu Mowab giseek magi Majan, ne
leen: «Ndiiraan wii kat, ni nag di forem parlu
ba mu set, ni lañu nara ñédde li nu wër lépp, ba
mu set.»

Jant yooyu Balag doomu Sippor moo doon
buuru Mowab.
5 Mu yebal ay ndaw ca Balaam doomu Bewor
ngir wooyi ko, ca Petor ga Balaam cosaanoo, ca
tàkkal dex ga* ngir ne ko: «Balaam! Gàngoor a
ngii jóge Misra. Ñu ngii lal suuf si ba mu daj, te
ñoo sanc, janook man màkk.
6 Kon nag dikkal gaaw ñaanal ma yàlla
gàngoor gii, ngir ñoo ma ëpp doole. Jombul ma
duma leen, ba dàq leen réew mi, ndax xam naa
ne koo ñaanal, mu barkeel, te koo ñaan-yàlla,
mu alku.»
7 Ci kaw loolu magi Mowab ànd ak magi Majan,
dem, yóbbaale ay weexal. Ba ñu agsee ca
Balaam, daldi koy àgge kàdduy Balag.

* **22:5** 22.5 Mooy dexu Efraat.

8 Mu ne leen: «Fanaanleen fii guddig tey. Tont
lu ma ci Aji Sax ji sant rekk, dinaa leen ko àgge.»
Kàngami Mowab dal ak Balaam.

9 Yàlla nag dikkal Balaam, ne ko: «Nit ñii fi
yaw, ñu mu doon?»
10 Balaam ne Yàlla: «Buuru Mowab Balag
doomu Sippor moo yónnee ci man, ne ma:
11 “Balaam, gàngoor a ngii jóge Misra, lal suuf
si ba mu daj. Dikkal gaaw móolul ma leen.
Jombul ma mana xareek ñoom, ba dàq leen.”»
12 Yàlla ne Balaam: «Bul ànd ak ñoom, te bul
ñaan-yàlla mbooloo ma, ndax ñooñu ñu barkeel
lañu.»
13 Ba Balaam jógee ca suba sa, da ne kàngami
Balag ya: «Delluleen seenum réew, ndax Aji Sax
ji bañ na; mayu ma ma ànd ak yeen.»
14 Kàngami Mowab daldi dellu ca Balag, ne ko:
«Balaam de bañ naa ànd ak nun.»
15 Balag dellu yebal kàngam yu gëna bare, te
gëna kawe.
16 Ñooña dem ba ca Balaam, ne ko: «Balag
doomu Sippor dafa wax ne: “Ngalla, bu la dara
teree dikk, wuysi ma.
17 Maa lay teral teraanga ju réya réy. Loo ma
wax, ma def. Dikkal rekk, móolul ma gàngoor
gii.”»
18 Balaam tontu surgay Balag, ne leen: «Bu ma
Balag doon jox këram ba mu fees ak xaalis ak
wurus sax, duma mana def lenn lu tuut mbaa lu
réy, lu tebbi sama ndigalu Yàlla Aji Sax ji.
19 Waaye yeen it dal-leen fii guddig tey, ba ma
xam lu ma Aji Sax jiy waxaat.»

20 Ci kaw loolu Yàlla dikkal Balaam ca guddi
ga, ne ko: «Gannaaw woosi la mooy tànki ñii,
àndal ak ñoom. Waaye nag lu ma la wax rekk,
def ko.»

Mbaam yedd na boroom

21 Ca ëllëg sa Balaam takk mbaamam, ànd ak
kàngami Mowab, dem.
22 Ba loolu amee sànjum Yàlla tàkk ndax yoon
wa mu sumb. Malaakam Aji Sax ji nag taxaw ca
yoon wa, nara jànkoonte ak moom, moom mu
war mbaamam, ànd ak ñaari surgaam.
23 Ci kaw loolu mbaam ma gis malaakam Aji
Sax ji taxaw ca digg yoon wa, xàccib saamaram.
Mbaam ma ne walbit, wàcc yoon wa, topp àll ba.
Balaam dóor mbaam ma, waññi ko ba ca yoon
wa.
24 Ba mu ko defee malaakam Aji Sax ji taxawi
fu yoon wa def ñall wu sew wu jaare digg tóokëri
reseñ, ñaari miir séq ko.
25 Mbaam ma gis malaakam Aji Sax ji, daldi
tafu ca miir ba, ba tancaale ca tànkub Balaam.
Balaam dellu ko dóor.
26 Malaakam Aji Sax ja dellu jiitu, ba taxawi fu
xat, ba maneesula weesalook moom, du ndijoor,
du càmmoñ.
27 Mbaam ma gis malaakam Aji Sax ja, daldi
ne wàpp goor ca suufu Balaam, xol ba fuddu,
mu dóorati mbaam ma yet wa.
28 Ba loolu amee Aji Sax ji tijji gémmiñu
mbaam mi, mu ne Balaam: «Ana lu ma la def,
ba ñetti yoon a ngii nga di ma dóor?»
29 Balaam ne mbaam mi: «Yaa may foontoo, su
ma yoroon saamar, léegi laa lay rey!»

30 Mu ne ko: «Xanaa du maay sa mbaam mi
ngay war bu yàgg ba nga ma moomee, ba tey jii?
Dama laa masa def nii?» Mu ne ko: «Déedéet.»
31 Aji Sax ji nag ubbi bëti Balaam, mu gis
malaakam Aji Sax ja, mu taxaw ca yoon wa,
xàccib saamaram. Mu ne gurub sukk, dëpp jëëm
fa suuf.
32 Malaakam Aji Sax ji ne ko: «Lu tax ngay dóor
sa mbaam mi ñetti yoon nii? Man mii maa dikk,
jànkoonteek yaw, ndax yoonu sànkute laa gis.
33 Mbaam mi moo ma gis, teggi ma ba muy
ñetti yoon nii. Bu ma teggiwuloon déy, yaw laay
rey; moom, ma ba ko, mu dund.»
34 Balaam ne malaakam Aji Sax ji: «Maa tooñ,
ndax xawma woon ne yaa taxaw, dogale ma ci
yoon wi. Léegi nag su la yoon wi neexul, ma
daldi dëpp.»
35 Malaakam Aji Sax ji ne Balaam: «Àndal ak
nit ñi, waaye daal lu ma la waxloo rekk, wax ko.»
Balaam nag ànd ak kàngami Balag, dem.

Balaam tase na ak Balag

36 Ba loolu amee Balag dégg ne Balaam a
ngay ñëw, mu gatanduji ko ca dëkku Mowab, ba
digalook dexu Arnon, ca catu réew ma.
37 Balag ne Balaam: «Xanaa yeblewuma woon,
ba yebleeti, di la woolu? Lu la tee woona ñëw?
Am dama laa manula teral?»
38 Balaam ne Balag: «Maa ngii, wuysi la, waaye
mbaa sañ naa waxal sama bopp lenn? Kàddu gu
ma Yàlla waxloo de, moom laay wax.»
39 Ci kaw loolu Balaam ànd ak Balag ba Kiryaat
Xusot.

40 Balag daldi sarxe ay nag aki xar, sédd ca
Balaam ak kàngam ya ko dar.
41 Ca suba sa Balag ànd ak Balaam, yéege ko
ba ca kaw jaamookaay ba ñu dippee Baal, tuur
ma, mu tollu fa di séen lenni catu mbooloo ma.

23

Balaam ñaanal na Israyil

1 Ba loolu amee Balaam ne Balag: «Tabaxal ma
fii juróom ñaari sarxalukaay, te waajalal ma fi
juróom ñaari yëkk yu ndaw, ak juróom ñaari
kuuy.»
2 Balag def na ko Balaam wax, Balag ak Balaam
ku ci nekk sarxal wenn yëkk ak menn kuuy ci
sarxalukaay bu nekk.
3 Balaam ne Balag: «Taxawal fii ci sa saraxu
rendi-dóomal, ma dem ba nee. Jombul Aji Sax ji
dikk, dajeek man. Mbir mu mu ma won, dinaa
la ko àgge.» Mu daldi dem ba ca kaw tund wu
ndaw wu dara saxul.
4 Ba loolu amee Yàlla dikk, dajeek Balaam,
Balaam ne ko: «Ñaari sarxalukaay yi, yékkati
naa leen te sarxalukaay bu ci nekk, sarxal naa
ci wenn yëkk ak menn kuuy.»
5 Aji Sax ji nag yeb kàddu ci gémmiñu Balaam,
daldi ne ko: «Dellul ca Balag, te nga waxe
noonu.»
6 Balaam dellu ca moom, fekkul lu moy mu
taxaw ca saraxu dóomalam, moom ak kàngami
Mowab yépp.
7 Balaam yékkati kàddug ñaanam, ne:
«Fa Aram la ma Balag buuru Mowab jële,
foofa ca tundi penku ya, ne ma:

“Kaay ñaanal ma yàlla Yanqóoba,
Dikkal rëbbal ma Israyil mii.”
8 Moo nu may móoloo ku Yàlla móoluwul?
Ana nu may rëbbe ku Aji Sax ji rëbbul?
9 Kaw doj yii laa tollu di leen séen,
fi kawte yii laa leen jéere.
Aw askan a ngii, dëkke fu beru,
te bokkuñu ak xeet yi.
10 Ana kuy lim feppi suuf, ba lim askanu Yanqóoba?
Ku mana waññ xaajaatub Israyil gii?
Man de, yal naa dee deewinu aji jub ñii,
yal na sama muj mel ni gu askan wii!»

Balaam baamu na ñaanam

11 Ba loolu amee Balag ne Balaam: «Yaw, li nga
ma def nag? Móolu samay noon laa la jële, yaw
defoo lenn lu moy ñaanal leen?»
12 Mu ne ko: «Xanaa du kàddu gu Aji Sax ji
yeb sama gémmiñ, moom laa wara sàmm, ngir
wax ko?»
13 Balag ne ko: «Kaay rekk, topp ma, ba feneen
fooy tollu di leen gis. Seen cat doŋŋ ngay gis nag,
waaye doo leen gis ñoom ñépp. Su ko defee nga
móolul ma leen foofu.»
14 Mu daldi koy yóbbu ba ca toolub Sofim, ca
collu tundu Pisga. Ci kaw loolu mu tabax fa
juróom ñaari sarxalukaay, sarxalukaay bu nekk,
mu sarxalati fa yëkk wu ndaw akam kuuy.
15 Balaam ne Balag: «Taxaweel nii ci sa saraxu
rendi-dóomal, man ma séentuji nee.»

16 Ba loolu amee Aji Sax ji dajeek Balaam,
daldi yeb kàddu ci gémmiñam, ne ko: «Dellul
ca Balag, te nga waxe noonu.»
17 Mu dem ba ca moom, fekku ko lu moy mu
taxaw ca wetu saraxu rendi-dóomalam, mook
kàngami Mowab. Balag ne ko: «Lu Aji Sax ji
wax?»
18 Balaam daldi yékkati kàddug ñaanam, ne:
«Jógal dégloo, Balag,
teewlu maa, doomi Sippor.
19 Yàlla du nit, bay fen,
du doom aadama bay tuub.
Moom wax na lu mu deful a?
Am àddu na lu mu sottalul?
20 Kàddug barkeel gii laa jot ndigalam,
Yàllaa barkeel, duma ko tebbi.
21 Séeneesul aw ay ci askanu Yanqóoba,
giseesul aw naqar ci xeetu Israyil wii.
Seen Yàlla Aji Sax jee ànd ak ñoom,
njiinum buur a jibe fa seen biir.
22 Yàllaa leen jële Misra,
féete leen fa ay béjjén féete nagu àll.
23 Ñeengo jàppul Yanqóoba,
gisaane gisul Israyil gii.
Lu jot rekk, àggees ko Yanqóoba:
ne ko: "Israyiloo, lii la Yàlla def."
24 Wii askan ni gaynde lay jóge,
ni gayndeg sibi lay faboo,
du goor te yàppul am pàdd,
deret ja tuuru, mu xab.»
25 Ba loolu amee Balag ne Balaam: «Boo leen
móoluwul benn yoon kay, bu leen ñaanal ba
doyal boog!»

26 Balaam ne ko: «Xanaa waxuma la woon ne
la lépp lu Aji Sax ji wax, loolu laay def?»
27 Balag ne ko: «Kaay rekk, ma yóbbu la
feneen. Jombul Yàlla nangu nga móolool ma
leen foofu.»
28 Balag yóbbu Balaam ba ca collu tundu
Pewor, wa tiim ndànd-foyfoy ga.
29 Balaam ne Balag: «Tabaxal ma fii juróom
ñaari sarxalukaay, te nga waajalal ma fi juróom
ñaari yëkk yu ndaw, ak juróom ñaari kuuy.»
30 Balag def na Balaam wax, ba noppi sarxal aw
yëkk wu ndaw akam kuuy ci kaw sarxalukaay bu
nekk.

24

Balaam ñaanalati na Israyil

1 Balaam nag gis ne Aji Sax ji la neex mu
barkeel Israyil, ba tax sàkkootul ay takk na
woon, xanaa mu walbatiku, janook màndiŋ ma.
2 Ci kaw loolu Balaam dawal bëtam, daldi séen
Israyil, na ñu dale topp seeni giir, Noowug Yàlla
daldi wàcc ca moom.
3 Ba mu ko defee mu yékkati kàddug ñaanam,
ne:
«Kàddug Balaam a ngi, doomu Bewor,
kàddug waa jiy boroom ngis,
4 kàddug kiy dégg waxi Yàlla,
Aji Man ji wonem peeñu, mu gis,
kiy daanu leer, te ay gëtam muriku.
5 Yanqóobaa, yaaka yànji xayma!
Israyil, laa ne, yaaka taaruy màkkaan!
6 Ña nga ne màww ni tooli tàndarma,
nirooteek tóokëri tàkkal dex,

mbaa garabu alowes gu xeeñ gu Aji Sax ji jëmbat,
mbaa garabi seedar yu saxe wali ndox.
7 Ndox maay wale cay bagaanam,
am jiwoom màndim ndox,
buuram nara sut Buur Agag,
nguuram jóg ba kawe.
8 Yàllaay ki ko jële Misra,
féete ko fa ay béjjén féete nagu àll.
Mooy warax xeet yi ko jógal,
dammat leen, jamat leeni fittam.
9 Israyil a ngi yuug ak a goor ni gaynde,
mbete gayndeg sibi, ana ku koy yee?
Ku ko ñaanal barke, yaay barkeel;
ku ko ñaanal alkànde, yaay alku.»

Balaam gis na ëllëgu Israyil

10 Ba loolu amee Balag sànju ci kaw Balaam,
daldi fenqey loxoom. Ci kaw loolu Balag ne
Balaam: «Móolu samay noon laa la wooye woon,
yaw defoo lu moy ñaanal leena ñaanal, ba muy
ñetti yoon nii!
11 Léegi nag, laggal ñibbi. Noon naa la dinaa
la teral bu baax, waaye mu ngoog, Aji Sax jee la
xañ teraanga.»
12 Balaam ne Balag: «Xanaa du sa ndaw yi nga
yebaloon ci man sax, waxoon naa leen ne leen,
13 su ma Balag joxoon këram ba mu fees ak
xaalis ak wurus sax, duma mana def ci sama
coobarey bopp, lenn lu baax mbaa lu bon, lu
tebbi ndigalu Yàlla Aji Sax ji? Li Aji Sax ji wax
rekk, moom laay wax.

14 Léegi nag maa ngi dellu ca saay bokk, waaye
kaay, ma xamal la li xeet wii di def saw xeet, fan
yu mujj ya.»
15 Ci kaw loolu mu yékkati kàddug ñaanam,
ne:
«Kàddug Balaam a ngi, doomu Bewor,
kàddug waa jiy boroom ngis,
16 kàddug kiy dégg waxi Yàlla,
kiy xame ca xam-xamu Aji Kawe ji,
Aji Man ji wonem peeñu, mu gis,
kiy daanu leer, te ay gëtam muriku.
17 Maa ngi koy gis, te du tey,
Maa ngi koy niir, te jubseegul;
biddiiw a feqe fa Yanqóoba,
yetu nguur a yékkatikoo fa Israyil,
daldi toj boppi Mowab,
toj kaaŋi mboolem askanu Set.
18 Edom, mu moom; Seyir, noonam, muy boroom;
Israyil def jaloore.
19 Fa Yanqóoba la buur di bawoo,
dem ñéddi ndesu dëkk ba.»

Balaam gis na mujug nooni Israyil

20 Ci kaw loolu Balaam geesu réewum Amaleg,
dellu yékki kàddug ñaanam, ne:
«Amaleg moo sutu xeet, te sànku lay mujje.»
21 Mu teg ca geesu réewum Keneen ña,
yékkeeti kàddug ñaanam, ne:
«Keneen ñee wér ab dëkkuwaay,
seenub tàgg a làqoo biir doj.
22 Waaye réewum Keneen gépp ay xoyomu,
ba leen Asur di yóbbuji njaam.»
23 Mu dellooti yékki kàddug ñaanam, ne:

«Wóoy kuy dund, keroog bu Yàlla dogalee lii?
24 Ay gaal ay jóge tefesu Kitim,
néewalsi doole Asur, néewalsi doole Eber.
Waaye ñoom it dañuy mujj sànku.»
25 Ci kaw loolu Balaam ñibbi am réewam,
Balag it demu yoonam.

25

Bànni Israyil bokkaale na ca réewum Mowab

1 Ci kaw loolu Israyil dale fa Sitim. Mbooloo
ma nag tàmbali di moy ak jigéeni Mowab.
2 Jigéen ña di woo mbooloo ma ca seen saraxi
tuur ya, mbooloo ma di lekk ak a sujjóotal seeni
tuur.
3 Israyil nag taqook tuur ma ñuy wax Baal
Pewor, ba sànjum Aji Sax ji tàkkal Israyil.
4 Aji Sax ji ne Musaa: «Jàppal njiiti mbooloo
mi yépp, nga wékk leen ci bant fi kanam Aji Sax
ji, bëccëg ndarakàmm, ngir sànjum Aji Sax ji
dëddu Israyil.»
5 Musaa ne àttekati Israyil: «Na ku nekk ci
yeen rey nitam ñi taqook Baal Pewor.»
6 Ci biir loolu rekk, jenn waayu bànni Israyil
dikk, indaale senn ndawas waa Majan ci biiri
bokkam, Musaa ak mbooloom Israyil mépp di
gis, fekk ñoom ñuy jooyoo fa bunt xaymab ndaje
ma.
7 Fineyas, doomu Elasar, doomu sarxalkat ba
Aaróona, gis loolu, daldi jóge ca mbooloo ma,
jël ab xeej.
8 Mu topp waayi Israyil ja ba ca biir néeg ba,
daldi leen boole bennub xeej, ñoom ñaar, jam
waayi Israyil ji, ba jamaale ndaw si ci biir. Ba

mu ko defee mbas ma jotoona dal ca kaw bànni Israyil daldi dakk.

9 Ña dee ca mbas ma nag di ñaar fukki junneek ñeent (24 000).

10 Ba loolu weesee Aji Sax ji wax Musaa, ne ko:

11 «Fineyas, doomu Elasar, doomu sarxalkat bi Aaróona, moo moyale Israyil samam sànj, ndax sama fiiraange gi mu ma fiirlee ci seen biir, ba faagaagaluma bànni Israyil ci sama biir fiiraange.

12 Kon nag nee ko: Maa ngii di ko baaxe sama kóllëreg jàmm,

13 mu ñeel ko, mook askan wi koy wuutu, te di kóllëreg carxal gu sax dàkk, ndax moo fiire Yàllaam, ba jot bànni Israyil.»

14 Waayi bànni Israyil ja ñu jamoon, te boole kook ndawas Majan sa jam, mooy Simri doomu Salu. Kilifag kër maamam la woon ca Cimyoneen ña.

15 Ndawas Majan sa ñu jam di Kosbi. Baayam Sur doonoon kilifag kër maamam ca giirug Majan ga mu bokk.

16 Ci kaw loolu Aji Sax ji wax Musaa, ne ko:

17 «Noonooleen waa Majan yii, te rey leen,

18 ndax ñoom ñoo leen noonoo woon ba ñu leen woree ca mbirum Pewor ma, ak itam ca mbirum ndaw sa Kosbi, seen mbokk may doomu kilifag Majan ja, te ñu jam ko keroog bésu mbas, ma sababoo ca mbirum Baal Pewor, tuur ma.»

Israyil dégg na ab artoom balaa dugg Kanaan

(Saar 26—36)

Ñaareelu limeefu bànni Israyil taxaw na

19 Gannaaw ba mbas ma wéyee,

26

1 Aji Sax ji dafa wax Musaa, ak Elasar doomu
Aaróona sarxalkat ba, ne leen:
2 «Waññleen mbooloom bànni Israyil gépp,
ngeen lim turi góor ñépp, na ñu bokke seen këri
maam, dale ko ci ñi am ñaar fukki at, jëm kaw,
mboolem ñi xare war ci bànni Israyil.»
3 Musaa ak Elasar sarxalkat ba wax ak ñoom
ca joori Mowab, fa janook Yeriko ca wetu dexu
Yurdan; ñu ne leen
4 ñi dale ci ñaar fukki at, jëm kaw lees di lim,
na ko Aji Sax ji sante Musaa. Lii moo di limeefu
nit ña soqikoo ci bànni Israyil, ña génne woon
Misra:
5 Ruben moo doon taawub Israyil. Ñi askanoo
ci Ruben ñoo di Anog mi sos làngu Anogeen ñi,
ak ñoom Palu mi sos làngu Paluween ñi,
6 ak ñoom Esron mi sos làngu Esroneen ñi, ak
ñoom Karmi mi sos làngu Karmeen ñi.
7 Làngi Rubeneen ñaa ngoogu, ña ñu leen
limal di ñeent fukki junneek ñett ak juróom
ñaar téeméer ak fanweer (43 730).
8 Palu moo meññ Elyab,
9 Elyab meññ Nemwel ak Datan ak Abi-
ram. Datan ak Abiram ñooñii doonooni njiit
ca mbooloo ma, ñoo doon diiŋat Musaa ak
Aaróona. Ña nga bokkoon ca gàngooru Kore,
ba ñuy diiŋat Aji Sax ji,
10 ba suuf sa xar, boole leen ak Kore, wonn,
keroog ba gàngoor ga sànkoo, te sawara wa lakk

ñaar téeméeri nit ak juróom fukk, ñu daldi doon
firnde luy artoo.
11 Doomi Kore ya nag deewuñu ca.

12 Ñi askanoo ci Simeyon, ñook seeni làng ñoo
di ñoom Nemwel mi sos làngu Nemweleen ñi,
ak ñoom Yamin mi sos làngu Yamineen ñi, ak
ñoom Yakin mi sos làngu Yakineen ñi,
13 ak ñoom Sera mi sos làngu Cerayeen ñi, ak
ñoom Sawul mi sos làngu Cawuleen ñi.
14 Làngi Cimyoneen ñaa ngoogu, di ñaar fukki
junneek ñaar ak ñaar téeméer (22 200).

15 Ñi askanoo ci Gàdd, ñook seeni làng ñoo di
ñoom Cefon mi sos làngu Cefoneen ñi, ak ñoom
Agi mi sos làngu Ageen ñi, ak ñoom Suni mi sos
làngu Cuneen ñi,
16 ak ñoom Osni mi sos làngu Osneen ñi, ak
ñoom Eri mi sos làngu Ereen ñi,
17 ak ñoom Arodd mi sos làngu Aroddeen ñi,
ak ñoom Areli mi sos làngu Areleen ñi.
18 Làngi Gàddeen ñaa ngoogu, ña ñu leen
limal di ñeent fukki junneek juróomi téeméer
(40 500).
19 Am na nag doomi Yuda yu ñuy wax Er ak
Onan. Waaye Er ak Onan ña ca réewum Kanaan
lañu faatoo.
20 Ñi askanoo ci Yuda, ñook seeni làng ñoo di
ñoom Sela mi sos làngu Celaneen ñi, ak ñoom
Peres mi sos làngu Pereseen ñi, ak ñoom Sera
mi sos làngu Cerayeen ñi.
21 Ñi askanoo ci Peres ñoo di ñoom Esron mi
sos làngu Esroneen ñi, ak ñoom Amul mi sos
làngu Amuleen ñi.

22 Làngi Yudeen ñaa ngoogu, ña ñu leen limal
di juróom ñaar fukki junneek juróom benn ak
juróomi téeméer (76 500).

23 Ñi askanoo ci Isaakar, ñook seeni làng ñoo
di Tola mi sos làngu Toleen ñi, ak ñoom Puwa
mi sos làngu Puween ñi,
24 ak ñoom Yasub mi sos làngu Yasubeen ñi,
ak ñoom Simron mi sos làngu Simroneen ñi.
25 Làngi Isaakar a ngoogu. Ña ñu leen limal
di juróom benn fukki junneek ñeent ak ñetti
téeméer (64 300).

26 Ñi askanoo ci Sabulon, ñook seeni làng ñoo
di ñoom Seredd mi sos làngu Sereddeen ñi, ak
ñoom Elon mi sos làngu Eloneen ñi, ak ñoom
Yaleel, mi sos làngu Yaleleen ñi.
27 Làngi Sabuloneen ñaa ngoogu, ña ñu leen
limal di juróom benn fukki junni ak juróomi
téeméer (60 500).

28 Ñi askanoo ci Yuusufa nag, ñook seeni làng,
ñoo soqikoo ci Manase ak Efrayim.

29 Ñi soqikoo ci Manase ñoo di ñoom Makir mi
sos làngu Makireen ñi. Makir moo jur Galàdd.
Ci Galàdd la làngu Galàddeen ñi soqikoo.

30 Ñii ñoo askanoo ci Galàdd: Yeser mi sos
làngu Yesereen ñi, ak ñoom Eleg mi sos làngu
Elegeen ñi,
31 ak Asriyel mi sos làngu Asriyeleen ñi, ak
Sikem mi sos làngu Sikemeen ñi,
32 ak Semida mi sos làngu Semideen ñi, ak Efer
mi sos làngu Efereen ñi.
33 Selofat doomu Efer nag amuloon doom ju
góor, xanaa aw jigéen doŋŋ. Doomi Selofat yu

jigéen di Maala ak Nowa ak Ogla ak Milka ak Tirca.
34 Làngi Manasee ngoogu, ña ñu leen limal di juróom fukki junneek ñaar ak juróom ñaar téeméer (52 700).
35 Ñii nag ñoo askanoo ci Efrayim, ñook seeni làng: ñoom Sutela mi sos làngu Cuteleen ñi, ak ñoom Beker mi sos làngu Bekereen ñi, ak ñoom Taxan mi sos làngu Taxaneen ñi.
36 Ñii nag, askanu Sutela lañu: ñoom Eran, ak làngu Eraneen ñi mu sos.
37 Làngi Efrayim a ngoogu, ña ñu leen limal di fanweeri junneek ñaar ak juróomi téeméer (32 500).

Ñooñoo askanoo ci Yuusufa, ñook seeni làng.
38 Ñi askanoo ci Beñamin, ñook seeni làng ñoo di ñoom Bela mi sos làngu Belayeen ñi, ak ñoom Asbel mi sos làngu Asbeleen ñi, ak ñoom Ayram mi sos làngu Ayrameen ñi,
39 ak ñoom Sufam mi sos làngu Sufameen ñi, ak ñoom Ufam mi sos làngu Ufameen ñi.
40 Askanu Bela wi sosoo ci Àrd ak Naaman ñoo di làngu Àrdeen ñi, ak làngu Naameen ñi sëtoo ci Naaman.
41 Ñooñoo askanoo ci Beñamin, ñook seeni làng, ña ñu leen limal di ñeent fukki junneek juróom ak juróom benni téeméer (45 600).
42 Ñii nag ñoo askanoo ci Dan, ñook seeni làng: ñoom Suwam ak làngu Cuwameen ñi. Daneen ñaa ngoogu, na ñu lime seeni làng.
43 Mboolem làngi Cuwameen, ña ñu leen limal juróom benn fukki junneek ñeent la, ak ñeenti téeméer (64 400).

44 Ñi askanoo ci Aser, ñook seeni làng ñoo di
ñoom Imna mi sos làngu Imneen ñi, ak ñoom
Iswi mi sos làngu Isween ñi, ak ñoom Berya mi
sos làngu Beryeen ñi.
45 Waa askanu Berya ñoo di ñoom Eber mi
sos làngu Ebereen ñi, ak ñoom Malkiyel mi sos
làngu Malkiyeleen ñi.
46 Doomu Aser ju jigéen nag moo di Sera.
47 Làngi Asereen ñaa ngoogu, ña ñu leen limal
di juróom fukki junneek ñett ak ñeenti téeméer
(53 400).
48 Ñi askanoo ci Neftali ñook seeni làng ñoo
di ñoom Yàcceel, mi sos làngu Yaceleen ñi, ak
ñoom Gunni mi sos làngu Guneen ñi,
49 ak ñoom Yeccer mi sos làngu Yeccereen ñi,
ak ñoom Silem mi sos làngu Cilmeen ñi.
50 Neftaleen ñaa ngoogu, ñook seeni làng, ña
ñu leen limal di ñeent fukki junneek juróom ak
ñeenti téeméer (45 400).
51 Limeefu bànni Israyil a ngoogu, di juróom
benni téeméeri junneek benn ak juróom ñaar
téeméer ak fanweer (601 730).

Lu jëm ci séddaleb réew ma

52 Aji Sax ji nag wax Musaa, ne ko:
53 «Ñii lees di séddale réew mi, te na cér yi
dëppook limu nit ñi:
54 làng gu gëna mag, na am cér bu gëna mag,
làng gu gëna tuut, am cér bu gëna tuut, làng gu
ci nekk, cér bi dëppook ab limam lees koy jox.
55 Ab tegoo bant doŋŋ lees di séddalee réew
mi, te seen limu giiri maam ya ñu bokk, na
dëppook seenub cér.

56 Ci kaw tegoo bant lees di dogale céru giir gu
ñu bare séq, ak gu ñu néew séq.»

Ñaareelu limeefu Leween ñi taxaw na

57 Ñii nag lañu limal Leween ñi ak seeni làng:
ñoom Gerson mi sos làngu Gersoneen ñi, ak
ñoom Keyat mi sos làngu Keyateen ñi, ak ñoom
Merari mi sos làngu Merareen ñi.
58 Ñii itam ci làngi Leween lañu: làngu
Libneen ñi, ak làngu Ebroneen ñi, ak làngu
Maaleen ñi, ak làngu Museen ñi, ak làngu
Korayeen ñi. Keyat nag mooy maamu Amram;
59 soxnas Amram di Yokebedd doomu Lewi, ja
juddoo Misra. Yokebedd am ak Amram Aaróona
ak Musaa ak Maryaama, seenub jigéen.
60 Aaróona moo jur Nadab ak Abiyu ak Elasar
ak Itamar.
61 Nadab ak Abiyu ña nga dee keroog ba ñu
taalalee Aji Sax ji cuuraay lu warul.
62 Ña ñu limal Leween ñi nag ñaar fukki
junneek ñett lañu (23 000), di mboolem góor ña
am weer, jëm kaw, te limaaleesu leen ak bànni
Israyil ga ca des, ndax joxeesu leen ab cér ci biir
bànni Israyil.

Tëj nañu limeef ya

63 Ñooñu lañu lim ci njiital Musaa ak Elasar
sarxalkat ba, ba ñu tënkee limeefu bànni Israyil
ca joori Mowab, ga janook Yeriko, ca tàkkal dexu
Yurdan.
64 Ñooñu, kenn desul ca seen biir, te bokkoon
ca limeefu bànni Israyil, ba Musaak Aaróona
sarxalkat ba jëkkoona tënke ca màndiŋu Sinayi.

65 Ndax ci ñoom la Aji Sax ji noon dee rekk
lañuy def ba jeex ca màndiŋ ma. Kenn desu ca,
ku dul Kaleb doomu Yefune, ak Yosuwe doomu
Nuun.

27

Lu jëm ci jigéen ñi ak seen céri suuf

1 Ci kaw loolu ay doomi Selofat yu jigéen jóg.
Seen baay Selofat, Efer ay baayam, Efer, Galàdd
ay baayam, Galàdd, Makir ay baayam, Makir,
Manaseey baayam, Manase, Yuusufaay baayam.
Jigéen ñooñu ñoo di Maala ak Nowa ak Ogla ak
Milka ak Tirca.
2 Ñoo taxaw fa kanam Musaa, ak Elasar sarx-
alkat ba, ak njiit ya, ak mbooloo ma mépp, ca
bunt xaymab ndaje ma. Ñu ne:
3 «Sunu baay daa dee ca màndiŋ ma. Moom
nag bokkuloon ca gàngooru Kore, ga daje woon
ci kaw Aji Sax ji, waaye bàkkaaru boppam a ko
rey. Bàyyiwul nag doom ju góor.
4 Waaye lu tax ñu génne sunu turu baay ci
làngam gi mu bokk, ndax ñàkk doom ju góor?
Joxleen nu sunub cér ci biir wàll wi sunu bokki
baay yu góor bokk ak sunu baay kay!»
5 Ci kaw loolu Musaa jébbal Aji Sax ji, àtteb
jigéen ña.
6 Aji Sax ji wax Musaa ne ko:
7 «Li doomi Selofat yi wax dëgg la. Danga leen
di jox kay, ab cér ci biir wàll, wi seen baay bokk
ak bokkam yu góor. Su ko defee nga féetale leen
seen céru suufu baay.

8 «Te nga wax bànni Israyil, ne leen: “Bu ku
góor deeyee te bàyyiwul doom ju góor, doomam
ju jigéen ngeen di jox céru suufam.
9 Su amul doom ju jigéen nag, góor ñi mu
bokkal waajur ngeen di jox céru suufam.
10 Su amul góor gu mu bokkal waajur, góor ña
baayam bokkal waajur, ñoom ngeen di jox céru
suufam.
11 Su baayam amul góor gu mu bokkal waajur,
mbokkam mu ko gëna jege ci biir làngam, moom
ngeen di jox céru suufam. Kookooy donn cér
ba. Na loolu di dogalu yoon, ñeel bànni Israyil,
noonu ko Aji Sax ji sante Musaa.”»

Yosuwe wuutu na Musaa

12 Gannaaw loolu Aji Sax ji ne Musaa: «Yéegil
ca kaw tundu Abarim wee, nga séentu réew mi
ma jox bànni Israyil.
13 Boo ko séentoo ba noppi, yaw itam dees na
la tërali ca say bokk, ni sa mag Aaróona,
14 gannaaw yeena diiŋat sama ndigal ca
màndiŋu Ciin, fa mbooloo ma jote woon ak
man. Yeena wormaalul sama sellnga ca kanam
mbooloo ma, ca ndox ma. Mooy walum Meriba,
(mu firi Jote ba), ma woon ca Kades, ca màndiŋu
Ciin.»
15 Musaa nag wax Aji Sax ji, ne ko:
16 «Aji Sax ji, yaw Yàlla mi moom noowi bépp
boroomu suux, ngalla tabbal nit ku jiite mbooloo
mi,
17 kuy xareji, jiite leen, délsi, jiite leen, di leen
yóbbu, di leen délloosi, ba mbooloom Aji Sax ji
baña mel ni xar yu amul sàmm.»

18 Aji Sax ji ne Musaa: «Jëlal Yosuwe doomu
Nuun. Nit la ku noowal biir nekk ci moom.
Nanga ko teg sa loxo, sase ko noonu.
19 Taxawal ko fi kanam Elasar sarxalkat bi,
ci kanam mbooloo mépp, te nga sas ko ci seen
kanam,
20 daldi koy sédd lenn ci sa daraja, ngir
mbooloom bànni Israyil mépp déggal ko.
21 Ca Elasar sarxalkat bi nag la war di dem,
ngir mu di ko seetal fi kanam Aji Sax ji, lu Urim,
jumtukaayu tegtal bi, feeñal. Ci ndigalal Elasar
nag lañuy génne, te ci ndigalam it lañuy dellusee,
moom Yosuwe, ak mboolem bànni Israyil giy ànd
ak moom, mbooloo mépp.»
22 Ba mu ko defee Musaa def na ko Aji Sax ji
sant. Mu ànd ak Yosuwe, taxawal ko fa kanam
Elasar sarxalkat bi, ak mbooloo mépp.
23 Musaa nag teg Yosuwe ay loxoom, daldi koy
sas, na ko Aji Sax ji santaanee, mu jottli.

28

Bés bu nekk laaj na ab sarax

1 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
2 «Santal bànni Israyil ne leen sama sarax,
sama ñam wi jëm ci sama saraxi sawara ngir
xetug jàmm, ñeel ma, nañu farlu ci di ma ko indil
saa yu àppam jotee.
3 Nga waxleen ne leen, lii moo di saraxu
sawara bi ñuy indil Aji Sax ji: xar yu góor yu
menn at yu mucc sikk, ñaar ci bés bi, muy saraxu
rendi-dóomal bi war bés bu nekk.

4 Menn xar mi, ngeen sarxal ko ci suba,
ñaareel bi, ngeen sarxal ko diggante ngoon ak
jant bu so.
5 Benn fukkeelu efab sunguf su mucc ayib, di
ñetti kilo, mooy saraxu pepp bi xar mu nekk di
àndal, ñu tooyale ko walaatu xiinu diwu segalu
oliw, di liitar ak genn-wàll.
6 Looloo di rendi-dóomal bi war bés bu nekk,
na ñu ko dogale woon ca tundu Sinayi, ngir xetug
jàmm, muy saraxu sawara, ñeel Aji Sax ji.
7 «Saraxu tuuram walaatu xiin lay doon, di
liitar ak genn-wàll ngir xar mu ci nekk. Ci ëtt
bu sell bi lees di sotti saraxu tuuru bi, naan gu
diis googu, ñeel Aji Sax ji.
8 Ñaareelu xar mi, sarxal-leen ko diggante
ngoon ak jant bu so, mu ànd ak saraxu peppam
ak saraxu tuuram niki ci suba, ngeen def ko
saraxu sawara ngir xetug jàmm, ñeel Aji Sax ji.

Bésub Noflaay am na saraxam

9 «Bésub Noflaay nag ñaari xari menn at yu
mucc sikk lay doon, ak saraxu peppam, biy ñaari
fukkeeli efay sunguf su mucc ayib, di juróom
benni kilo, ñu tooyale ko ag diw, te mu ànd ak
saraxu tuuram.
10 Loolooy saraxu rendi-dóomalu bésub
Noflaay, ci bésub Noflaay bu nekk, te bokkewul
ak dóomal bi war bés bu nekk, te ànd ak saraxu
tuuram.

Terutel weer am na saraxam

11 «Te itam seen bési Terutel weer, nangeen
sarxe ab rendi-dóomal, ñeel Aji Sax ji. Ñaari

yëkk yu ndaw, ak menn kuuy, ak juróom ñaari
xar yu góor yu menn at, te lu ci nekk mucc sikk,
12 ak ñetti fukkeeli efay sunguf su mucc ayib,
di juróom ñeenti kilo, muy saraxu pepp, ñu
tooyale ko ag diw, booleek yëkk wu nekk, ak
ñaari fukkeeli efay sunguf su mucc ayib, di
juróom benni kilo, muy saraxu pepp, ñu tooyale
ko ag diw, booleek kuuy mi,
13 ak benn fukkeelu efab sunguf su mucc ayib,
di ñetti kilo, muy saraxu pepp, ñu tooyale ko
ag diw, booleek xar mu ci nekk. Saraxu rendi-
dóomal la, ngir xetug jàmm, di saraxu sawara,
ñeel Aji Sax ji.
14 «Ay saraxi tuuram genn-wàllu xiinu biiñ la,
di ñetti liitar ci yëkk wu nekk, ak benn ñetteelub
xiin, di ñaari liitar ci kuuy mi, ak walaatu xiin,
di liitar ak genn-wàllu biiñ ci xar mu ci nekk.
Loolooy dóomalu weer wi, weer wu ci nekk, ba
weeri at mi daj.
15 Ak itam bennub sikket, mook saraxu tuu-
room ngir saraxu póotum bàkkaar, ñeel Aji Sax
ji ci bésub Terutel weer wi, te bokkewul ak rendi-
dóomal bi ñuy sarxe bés bu nekk.

Bésub Mucc am na saraxam

16 «Weer wi jëkk ci at mi nag, fukki fanam ak
ñeent mooy bésub Mucc bi, ñeel Aji Sax ji.
17 Ëllëg sa, fukki fani weer woowu ak juróom,
di màggal; diiru juróom ñaari fan, mburu mu
amul lawiir lees cay lekk.
18 Bés bu jëkk boobu, woote bu sell lees cay
amal. Mboolem lees baaxoo liggéey, deesu ko ci
liggéey.

19 Nangeen ci def saraxu sawara, mu dib rendi-
dóomal, ñeel Aji Sax ji: ñaari yëkk yu ndaw, ak
menn kuuy, ak juróom ñaari xari menn at, te
ngeen def lépp di lu mucc sikk.
20 Yooyii ànd ak saraxu peppam, di sunguf su
mucc ayib, su ñu tooyale ag diw, ñetti fukkeeli
efay sunguf, di juróom ñeenti kilo, ciw yëkk,
ñaari fukkeeli efay sunguf, di juróom benni kilo,
cim kuuy,
21 ak benn fukkeelu efab sunguf, di ñetti kilo,
ci mii xar, benn fukkeelu efa, ca mee, ba juróom
ñaari xar yi daj,
22 ak benn sikketu póotum bàkkaar ngir seen
njotlaay.
23 Te bokkewul ak rendi-dóomalu suba si,
rendi-dóomal boobu war bés bu nekk.
24 Sarax yu mel noonu ngeen di sarxal ci bés
bi, ak seen saraxu tuuru, diiru juróom ñaari fan,
muy ñamu saraxu sawara ngir xetug jàmm, ñeel
Aji Sax ji. Ci kaw rendi-dóomal bi war bés bu
nekk, ci lees koy dolli.
25 Bésub juróom ñaareel ba, seen bésub woote
bu sell lay doon. Mboolem lees baaxoo liggéey,
deesu ko ci liggéey.

Ngóob am na saraxam

26 «Bésub ndoortel meññeef ba ngeen di sarx-
esi saraxu pepp mu bees, ñeel Aji Sax ji, ci seen
biir màggalug Ayi bés nag, seen bésub woote
bu sell lay doon. Mboolem lees baaxoo liggéey,
deesu ko ci liggéey.

27 Nangeen ci sarxal ab rendi-dóomal, ngir
xetug jàmm, ñeel Aji Sax ji: ñaari yëkk yu ndaw,
ak menn kuuy, ak juróom ñaari xari menn at.
28 Saraxu peppam di sunguf su mucc ayib, su
ñu tooyale ag diw. Ñetti fukkeeli efay sunguf,
di juróom ñeenti kilo ci yëkk wu nekk, ak ñaari
fukkeeli efa, di juróom benni kilo ci kuuy mi,
29 ak fukkeelub efa, di ñetti kilo, ci mii xar,
fukkeelub efa ca mee, ba juróom ñaari xar yi
daj,
30 ak bennub sikket ngir seen njotlaay.
31 Sarxeleen loolu, te bumu bokke ak rendi-
dóomal bi war bés bu nekk tey ànd ak saraxu
peppam. Lu mucc sikk nag ngeen di def sarax
yooyii, te ngeen defaale saraxi tuuram yi ci war.

29

Bési liit yi laaj na sarax

1 «Bu loolu weesee, benn fanu weeru juróom
ñaareel, seen bésu woote bu sell lay doon.
Mboolem lees baaxoo liggéey, deesu ko ci liggéey.
Bés la bu ngeen di yéenee ag liit.
2 Sarxal-leen ci ab rendi-dóomal ngir xetug
jàmm, ñeel Aji Sax ji: wenn yëkk wu ndaw, ak
menn kuuy, ak juróom ñaari xari menn at, te lu
ci nekk mucc sikk.
3 Saraxu peppam lay àndal, di sunguf su mucc
ayib, su ñu tooyale ag diw; ñetti fukkeeli efay
sunguf, di juróom ñeenti kilo ci yëkk wi, ñaari
fukkeeli efa, di juróom benni kilo ci kuuy mi,

4 ak benn fukkeelu efab sunguf, di ñetti kilo
ci mii xar, benn fukkeelu efa ca mee, ba juróom
ñaari xar yi daj,
5 ak benn sikketu póotum bàkkaar, ngir seen
njotlaay.
6 Bokkewul ak rendi-dóomalu Terutel weer
wu nekk, mook saraxu peppam, bokkewul it ak
rendi-dóomal bi war bés bu nekk, ak saraxu
peppam, ak seen saraxi tuur, ni ko yoon tërale.
Dees koy def ngir xetug jàmm, muy saraxu
sawara, ñeel Aji Sax ji.

Bésub Njotlaay laaj na sarax

7 «Fukki fanu juróom ñaareelu weer woowu
it, seen bésub woote bu sell lay doon, te ngeen
toroxlu ci. Mboolem lees baaxoo liggéey, deesu
ko ci liggéey.
8 Sarxal-leen ci ab rendi-dóomal, ñeel Aji Sax
ji, ngir xetug jàmm: wenn yëkk wu ndaw, ak
menn kuuy, ak juróom ñaari xari menn at, te lu
mucc sikk ngeen di def lépp.
9 Saraxu peppam lay àndal, di sunguf su mucc
ayib su ñu tooyale ag diw; ñetti fukkeeli efay
sunguf, di juróom ñeenti kilo ci yëkk wi, ñaari
fukkeeli efa, di juróom benni kilo ci kuuy mi,
10 ak benn fukkeelu efab sunguf, di ñetti kilo
ci mii xar, benn fukkeelu efa ca mee, ba juróom
ñaari xar yi daj,
11 ak benn sikketu póotum bàkkaar, te du
bokke ak póotum bàkkaaru njotlaay gi, ak
saraxu dóomal bi war bés bu nekk, mook saraxu
peppam, ak seen saraxi tuur yi ci war.

Màggalu Mbaar yi laaj na sarax

12 «Fukki fan yaak juróom ci juróom ñaareelu
weer woowu itam, seen bésu woote bu sell lay
doon. Mboolem lees baaxoo liggéey, deesu ko ci
liggéey. Amal-leen ci ag màggal, ñeel Aji Sax ji,
diiru juróom ñaari fan, doore ko ca bés ba.
13 Nangeen ca sarxal ab rendi-dóomal, muy
saraxu sawara ngir xetug jàmm, ñeel Aji Sax ji:
fukki yëkk yu ndaw ak ñett, ak ñaari kuuy, ak
fukk ak ñeenti xari menn at, te lépp mucc sikk.
14 Seen saraxi pepp di sunguf su mucc sikk su
ñu tooyale ag diw, ñetti fukkeeli efay sunguf, di
juróom ñeenti kilo ci wenn yëkk wu nekk, ba
fukki yëkk yeek ñett daj; ñaari kuuy yi, kuuy
mu ci nekk, ñaari fukkeeli efay sunguf, di juróom
benni kilo,
15 ak benn fukkeelu efab sunguf, di ñetti kilo ci
mii xar, benn fukkeelu efa ca mee, ba fukki xar
yeek ñeent daj,
16 ak benn sikketu póotum bàkkaar. Bokkewul
ak saraxu dóomal bi war bés bu nekk, ak saraxu
peppam si muy àndal, ak saraxu tuuram.
17 «Bésub ñaareel ba: fukki yëkk yu ndaw
ak ñaar; ak ñaari kuuy, ak fukk ak ñeenti xari
menn at, te lépp mucc sikk.
18 Te seen saraxi pepp, ak seen saraxi tuur yay
ànd ak yëkk ya, mbaa kuuy ya, mbaa xar ya, na
dayo ya dëppoo ak li yoon tëral.
19 Dees na ca teg benn sikketu póotum
bàkkaar, te du bokke ak saraxu dóomal bi war
bés bu nekk, mook saraxu peppam ak seen
saraxi tuur.
20 «Bésub ñetteel ba: fukki yëkk yu ndaw ak
benn, ak ñaari kuuy, ak fukk ak ñeenti xari

menn at, te lépp mucc sikk.
21 Te seen saraxi pepp, ak seen saraxi tuur yay
ànd ak yëkk ya, mbaa kuuy ya, mbaa xar ya, na
dayo ya dëppoo ak li yoon tëral.
22 Dees na ca teg benn sikketu póotum
bàkkaar, te du bokke ak saraxu dóomal bi war
bés bu nekk, mook saraxu peppam ak saraxu
tuuram.
23 «Bésub ñeenteel ba: fukki yëkk, ak ñaari
kuuy, ak fukk ak ñeenti xari menn at, te lépp
mucc sikk.
24 Te seen saraxi pepp, ak seen saraxi tuur yay
ànd ak yëkk ya, mbaa kuuy ya, mbaa xar ya, na
dayo ya dëppoo ak li yoon tëral.
25 Dees na ca teg benn sikketu póotum
bàkkaar, te du bokke ak saraxu dóomal bi war
bés bu nekk, mook saraxu peppam ak saraxu
tuuram.
26 «Bésub juróomeel ba: juróom ñeenti yëkk,
ak ñaari kuuy, ak fukk ak ñeenti xari menn at,
te lépp mucc sikk.
27 Te seen saraxi pepp, ak seen saraxi tuur yay
ànd ak yëkk ya, mbaa kuuy ya, mbaa xar ya, na
dayo ya dëppoo ak li yoon tëral.
28 Dees na ca teg benn sikketu póotum
bàkkaar, te du bokke ak saraxu dóomal bi war
bés bu nekk, mook saraxu peppam ak saraxu
tuuram.
29 «Bésub juróom benneel ba: juróom ñetti
yëkk, ak ñaari kuuy, ak fukki ak ñeenti xari
menn at, te lépp mucc sikk.
30 Te seen saraxi pepp, ak seen saraxi tuur yay
ànd ak yëkk ya, mbaa kuuy ya, mbaa xar ya, na
dayo ya dëppoo ak li yoon tëral.

31 Dees na ca teg benn sikketu póotum
bàkkaar, te du bokke ak saraxu dóomal bi war
bés bu nekk, mook saraxu peppam ak saraxu
tuuram.
32 «Bésub juróom ñaareel ba: juróom ñaari
yëkk, ak ñaari kuuy, ak fukk ak ñeenti xari
menn at, te lépp mucc sikk.
33 Te seen saraxi pepp, ak seen saraxi tuur yay
ànd ak yëkk ya, mbaa kuuy ya, mbaa xar ya, na
dayo ya dëppoo ak li yoon tëral.
34 Dees na ca teg benn sikketu póotum
bàkkaar, te du bokke ak saraxu dóomal bi war
bés bu nekk, mook saraxu peppam, ak saraxu
tuuram.
35 «Bésub juróom ñetteel ba seen bésub ndaje
lay doon. Mboolem lees baaxoo liggéey, deesu ko
ci liggéey.
36 Nangeen ci sarxal ab rendi-dóomal, muy
saraxu sawara ngir xetug jàmm, ñeel Aji Sax ji:
wenn yëkk, ak menn kuuy, ak juróom ñaari xari
menn at, te lépp mucc sikk.
37 Te seen saraxi pepp, ak seen saraxi tuur yay
ànd ak yëkk ya, mbaa kuuy ya, mbaa xar ya, na
dayo ya dëppoo ak li yoon tëral.
38 Dees na ca teg benn sikketu póotum
bàkkaar, te du bokke ak saraxu dóomal bi war
bés bu nekk, mook saraxu peppam, ak saraxu
tuuram.
39 «Yooyu sarax ngeen di def, ñeel Aji Sax ji, ci
seen bési màggal, te du bokke ak seen sarax yi
ngeen xasal seen bopp, ak seen saraxi yéene, ak
seen saraxi dóomali bés bu nekk, ak seen saraxi
pepp ak seen saraxi tuur, ak seen saraxi canti biir
jàmm.»

30

1 Ba mu ko defee Musaa àgge bànni Israyil
mboolem la ko Aji Sax ji sant.

Yoon wi sàrtal na lu nit ki xasal boppam

2 Ci kaw loolu Musaa wax ak kilifay giiri bànni
Israyil, ne leen: «Lii moo di ndigal li Aji Sax ji
dénkaane:
3 «Góor gu xasal Aji Sax ji aw xas, mbaa mu
giñ ngir dogu gu mu tegool boppam, bumu tebbi
kàddoom. Noonee ko làmmiñam tudde, na ko ni
defe ba mu mat sëkk.
4 «Te jigéen ju xasal Aji Sax ji aw xas, ngir
dogu gu mu dogu, te fekk ko di ndaw ca biir kër
baayam ba tey,
5 su baay ba déggee xasu ndaw sa, ak dogu ga
mu tegool boppam, te waxu ca doomam dara,
su boobaa mboolem xasi ndaw sa day sax, te
mboolem dogu gu mu doguloon boppam day sax.
6 Waaye su ko baayam aayee, ca bés ba mu
ca déggee, su boobaa mboolem xasi ndaw si,
ak mboolem dogu ya mu doguloon boppam, du
sax, te Aji Sax jee koy jéggal, ndax baayam aaye
woon na ko.
7 «Su fekkee ne ndaw si dafa am jëkkër
gannaaw kàdduy xas yu ko topp, mbaa kàddug
rëccle, gu mu tegool boppam,
8 su ko jëkkër ja déggee, te bés ba mu ko
déggee, waxu ko ca dara, su boobaa xasi ndaw
si day sax, te kàdduy dogu ya mu tegooloon
boppam day sax.
9 Waaye su fekkee ne ca bés ba ko jëkkër ja
déggee, ca la ko aaye, su boobaa jëkkër ja neenal
na xas wa toppoon ndaw si, mbaa kàddug rëccle

ga mu tegooloon boppam, te Aji Sax jee koy jéggal.
10 «Su dee kàddug xas gu jibe ci ku jëkkëram
faatu, mbaa ku ñu baal, mboolem lu mu tegooloon boppam day sax.
11 «Su fekkee ne ci biir kër jëkkëram la nit ki
xase, mbaa mu dogul fa boppam ab dogu, ci kaw ngiñ,
12 jëkkër ji dégg ci, te waxu ko dara, aayewu
ko, su boobaa mboolem xasi ndaw si day sax, te mboolem dogu bu ndaw si tegooloon boppam, day sax.
13 Su wéree nag ne jëkkër ji neenal na kàdduy
jabaram yooyu, ca bés ba mu ko déggee, su boobaa lépp lu làmmiñu ndaw si tuddoon, jëme ci kàdduy xasam, mbaa kàddu gu mu tegooloon boppam, lenn du ci sax. Jëkkëram a ko neenal, te Aji Sax jee koy jéggal.
14 Mboolem aw xas nag, ak mboolem ngiñ lu ku
jigéen ki dogoo, te jublu ci ag toroxlu, jëkkëram moo koy saxal, jëkkëram moo koy neenal.
15 Su jëkkër ji noppee ba noppi, waxu ko dara
ca bés ba, ba ca ëllëg sa, su boobaa mboolem kàdduy xasi jabaram, mbaa mboolem kàdduy dogu yu toppoon jabaram, jëkkër jee ko saxal, ndax moo ko waxul dara ca bés ba mu ko déggee.
16 Ndegam nag jëkkër ji, beneen bés, gannaaw
ba mu déggee kàdduy jabaram, la doora àddu ngir neenal wax ja, su boobaa mooy gàddu bàkkaaru jabaram.»
17 Yooyu dogali yoon la Aji Sax ji dénk Musaa,
ci diggante nit ak jabaram, ak diggante baay

ak doom ju jigéen, ba muy ndaw te nekk kër baayam.

31

Israyil duma na Majan

1 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
2 «Fexeel ba feyul bànni Israyil ci waa Majan*.
Gannaaw loolu dees na la yóbbu, tëral la fa say
bokk.»
3 Musaa daldi wax ak mbooloo ma, ne leen:
«Na ñenn ci yeen gànnaayu, waajal xare, te dal
ci kaw waa Majan, ba feyul Aji Sax ji.
4 Gii giir, junni, gee giir junni, ba giiri Israyil
yépp daj, ngeen yebal leen ñu xareji.»
5 Ba mu ko defee ñu tànne ca gàngoori Israyil,
junniy góor jóge ci giir gu nekk, ñuy fukki
junneek ñaari (12 000) xarekat yu gànnaayu.
6 Musaa nag yebal leen, junni jóge ci giir gu
nekk, ñu xareji. Ñoom ak sarxalkat bi Fineyas
doomu Elasar, ñoo xareji, yóbbaale jumtukaay
yu sell yaak liiti xare ya.
7 Ñu xareek Majan, na ko Aji Sax ji sante
Musaa, ba rey góor ñépp,
8 reyaale buuri Majan, Ewi ak Rekem ak Sur
ak Ur ak Reba, juróomi buuri Majan ya. Balaam
doomu Bewor it, ñu reye ko saamar.
9 Ba loolu amee bànni Israyil jàpp jigéeni
Majan, ak seeni tuut-tànk, ak seen jur gépp, gu
gudd ak gu gàtt, seen alal jépp, ñu sëxëtoo ko.
10 Seen dëkk yépp ak seeni dëkkuwaay, ak
seen dal yépp, ñu lakk.

---

* **31:2** 31.2 Seetal ci 25.16-19.

11 Ba mu ko defee ñu jël mboolem la ñu
sëxëtoo, mboolem la ñu ca jàppe, nit ñaak jur
ga.
12 Ñu daldi yóbbu ca Musaa ak Elasar sarxalkat
ba, ak mbooloom bànni Israyil, ña ñu jàppe ca
xare ba, ak la ñu ca jàppe, ak la ñu sëxëtoo.
Ñu indi lépp ca seen dal ba ca joori Mowab, fa
janook Yeriko, te dendeek dexu Yurdan.
13 Ci kaw loolu Musaa ak Elasar sarxalkat ba
ànd ak mboolem njiiti mbooloo ma, ñu génn dal
ba, gatandu leen ca biti.
14 Musaa nag sànju ca kaw kilifay xare ya, muy
kilifay kuréli junni yaak kilifay kuréli téeméer,
ya jóge xare.
15 Musaa ne leen: «Kon jigéeni Majan ñépp
ngeen bàyyi, ñu dund!
16 Xanaa du ñoom ñoo dëdduloo woon bànni
Israyil Aji Sax ji, ci ndigalal Balaam, ca mbir
ma woon ca Pewor, ba tax mbas ma dikkal
mbooloom Aji Sax ji?
17 Kon nag reyleen lépp luy góor ci tuut-tànk
yi, mboolem lu ciy jigéen ju xam lalu góor it, rey
leen,
18 mboolem lu ciy jigéen ju ndaw, te xamul lalu
góor, ngeen bàyyi mu dund, ñeel leen.
19 «Te yeen nag, dal-leen ci biti, buleen dugg ci
biir dal bi diiru juróom ñaari fan, mboolem ñi
rey ak mboolem ñi laal ku ñu rey. Nangeen setlu
bésub ñetteel ba, ak bésub juróom ñaareel ba,
yeen ak ñi ngeen jàpp.
20 Te itam lépp luy yére, ak bépp jumtukaayu
der, ak lépp lees defare kawari bëy, ak bépp
jumtukaayu bant, nangeen ko setal.»

21 Ba mu ko defee Elasar sarxalkat ba wax ak
ña xareji woon, ne leen: «Lii moo di dogalu yoon,
bi Aji Sax ji dénk Musaa:
22 Luy wurus ak xaalis ak xànjar, ak weñ gu
ñuul, ak weñ gu weex, ak beteex,
23 mboolem lu dul lakk, rekk, nangeen ko
laalale sawara, mu set. Ndoxum setlu mi it,
warees na koo dellu setale yooyii. Waaye
mboolem luy lakk, ci ndoxum setal mi doŋŋ lees
koy dugal, ngir mu set.
24 Bésub juróom ñaareel ba, fóotleen seeni
yére, daldi set. Gannaaw loolu man ngeena
duggsi ci dal bi.»

Lu jëm ci séddaleb alalu waa Majan

25 Aji Sax ji waxati Musaa ne ko:
26 «Yaw ak Elasar sarxalkat bi, ak ñi jiite seeni
kër maam ci mbooloo mi, waññleen alal ji ñu
nangoo xare, nit aku jur.
27 Xaajleen sëxëtoo mi ñaar, te ngeen séddale
ko diggante xarekat ya xareji woon, ak mbooloo
mi ci des yépp.
28 Te ngeen sàkkal Aji Sax ji, ci céru xarekat ya
xareji woon, ab galag bu yemook benn bopp ci
juróomi téeméer (500) yu nekk, ci aw nit, mbaa
ay nag, mbaa ay mbaam, mbaa ay gàtt.
29 Ci céru xarekat yi ngeen koy sàkke, jox ko
Elasar sarxalkat bi, muy jooxeb Aji Sax ji.
30 Céru bànni Israyil bi ci des, nangeen ci sàkk
benn ci juróom fukk yu nekk (50), ci aw nit, mbaa
ay nag, mbaa ay mbaam, mbaa ay gàtt, mbaa
gépp jur, te ngeen jox ko Leween ñi dénkoo
dénkaaney màkkaanu Aji Sax ji.»

31 Ba loolu amee Musaa ak Elasar sarxalkat bi
defe ko noonee ko Aji Sax ji sante Musaa.
32 La des ca alalu sëxëtoo, ja ña xareji woon
indaale, gannaaw ba ñu ca génnee yooyu, nii
la tollu: gàtt yi, juróom benni téeméeri junneek
juróom ñaar fukk ak juróom (675 000);
33 nag yi, juróom ñaar fukki junneek ñaar
(72 000);
34 mbaam yi, juróom benn fukki junneek benn
(61 000),
35 aw nit, fanweeri junniy jigéen ñu xamul lalu
góor (30 000).

36 Genn-wàll giy céru nit ña xareji woon, nii la
tëdde: gàtt yi, ñetti téeméeri junneek fanweer
ak juróom ñaar ak juróomi téeméer (337 500),
37 galagu Aji Sax ji génne ci gàtt yi, di juróom
benni téeméer ak juróom ñaar fukk ak juróom
(675);
38 nag yi, fanweeri junneek juróom benn
(36 000), galagu Aji Sax ji génne ci, di juróom
ñaar fukk ak ñaar (72);
39 mbaam yi, fanweeri junneek juróomi
téeméer (30 500), galagu Aji Sax ji génne ci, di
juróom benn fukk ak benn (61);
40 aw nit, fukki junneek juróom benn (16 000),
galagu Aji Sax ji génne ci, di fanweeri bopp ak
ñaar (32).
41 Ba mu ko defee Musaa jox galag ba Elasar
sarxalkat ba, muy jooxeb Aji Sax ji, na ko Aji Sax
ji sante Musaa.

42 Genn-wàll giy céru bànni Israyil, ba Musaa
teqale ak cérub ña xareji woon,

43 te muy céru mbooloo ma, ci wàllu gàtt yi, ñetti téeméeri junneek fanweer ak juróom ñaar ak juróomi téeméer (337 500) la;
44 nag yi di fanweeri junneek juróom benn (36 000);
45 mbaam yi, fanweeri junneek juróomi téeméer (30 500);
46 aw nit, fukki junneek juróom benn (16 000).
47 Musaa daldi sàkk ci céru bànni Israyil boobu, benn ci juróom fukk yu nekk. Musaa jox loola Leween ñi dénkoo dénkaaney màkkaanu Aji Sax ji, noonee ko ko Aji Sax ji sante woon.

Kilifay xare ya jëfe nañu ngor

48 Ba loolu amee njiiti gàngooru xarekat ya, kilifay kuréli junni yaak kilifay kuréli téeméer ya, ñoom ñépp dem ca Musaa.
49 Ñu ne Musaa: «Sang bi, nun de, waññ nanu xarekat yi ci sunu kilifteef, waaye kenn wuutewu ci.
50 Moo tax nu indi jooxeb Aji Sax ji, ku nekk ak la nga muurloo, ci gànjari wurus; lami përäg, ak takkub jara, ak jaaroy torlukaay, ak jaaroy nopp, aki caq. Noo ko def sunu njotlaayal bakkan, fi kanam Aji Sax ji.»
51 Musaa ak Elasar sarxalkat ba nangoo wurus wa ca ñoom, lépp di takkaay yu ñu tëgg.
52 Mboolem wurusu jooxe, wi ñu jooxeel Aji Sax ji, di fukk ak juróom benni junniy siikal ak juróom ñaar téeméer ak juróom fukk (16 750), yemook barigo ak juróom ñaar fukki kilo (170), te bawoo ci kilifay kuréli junni yaak kilifay kuréli téeméer ya.

53 Xarekati gàngoor ga ñoom, dañoo féetewoo
la ñu sëxëtoo.
54 Musaa ak Elasar sarxalkat ba nag jële wurus
wa ca kilifay kuréli junni yaak kuréli téeméer
ya. Ñu yóbbu ko ca biir xaymab ndaje ma, muy
seedeel bànni Israyil fi kanam Aji Sax ji.

32

Ay giir des na penkub Yurdan

1 Jur gu ne gàññ, bare lool, la Rubeneen ñi ak
Gàddeen ñi amoon. Ñu xoolaat diiwaanu Yaser
ak diiwaanu Galàdd, gisuñu lu moy àll bu neexa
yareg jur.
2 Ba mu ko defee Gàddeen ñaak Rubeneen ña
dikk, wax ak Musaa ak Elasar sarxalkat ba, ak
kilifay mbooloo ma. Ñu ne leen:
3 «Gox yii di Atarot, ak Dibon, ak Yaser, ak
Nimra, ak Esbon, ak Elale, ak Sebam, ak Nebo,
ak Bewon,
4 mboolem réew mii Aji Sax ji daan fi kanam
mbooloom Israyil de, réew mu neexa yareg jur
la, te nun, sang bi, boroomi jur lanu.»
5 Ñu teg ca ne: «Kon nag ngalla sang bi, baaxe
nu réew mii, muy sunub cér, te nga bañ noo jàlle
dexu Yurdan.»
6 Musaa ne Gàddeen ñaak Rubeneen ña:
«Xanaa seeni bokk duñu xareji, yeen ngeen toog
fii?
7 Dangeena nara yoqiloo bànni Israyil, ba tere
leena jàlli ca réew, ma leen Aji Sax ji jox?
8 Lu mel nii de, la seeni baay defoon ba ma
leen yebalee, ñu jóge Kades Barneya, ngir yëri
réew ma.

9 Dañoo dem ba àgg xuru Eskol, ba gis réew
ma, doora délsi, di yoqiloo bànni Israyil, ngir ñu
baña duggi ca réew, ma leen Aji Sax ji joxoon.
10 Sànjum Aji Sax ji tàng na bésub keroog, ba
mu giñ, ne:
11 “Kenn du gis mukk réew ma ma giñaloon
Ibraayma ak Isaaxa ak Yanqóoba, ci góor ñi jóge
Misra te am ñaar fukki at, jëm kaw, gannaaw
mataluñu kóolute ci man.
12 Xanaa Kaleb doomu Yefune, Keneseen bi, ak
Yosuwe doomu Nuun, ndax ñoo matal kóolute ci
Aji Sax ji.”
13 Ba loolu amee sànjum Aji Sax ji tàkkal
Israyil, mu wërloo leen ca màndiŋ ma diiru
ñeent fukki at, ba mboolem maas googa defoon
lu Aji Sax ji ñaawlu, ñépp jeex tàkk.
14 Yeen nag defuleen lu moy jóg wuutu seeni
baay, njurum bàkkaarkat yi ngeen doon, di
xamb sànjum Aji Sax, ji tàkkal bànni Israyil?
15 Su ngeen ko dëddoo it, day dellu wacc bànni
Israyil ci màndiŋ mi rekk, ngeen daldi sànklu mii
mbooloo mépp.»

16 Ba loolu weesee, ñu dikkaat, ne ko: «Ay gétt
lanu bëgga sàkk fii ngir sunuy gàtt, aki dëkk
ngir sunuy njaboot.
17 Waaye nun kay danuy daldi gànnaayu, jiitu
bànni Israyil, ba keroog ñu leen yóbboo ca seen
suuf. Sunu njaboot a nuy xaare fii, biir dëkk yu
tata wër, ngir ñu mucc ci waa réew mi.
18 Dunu dellu mukk sunuy kër, ba keroog
bànni Israyil di séddu, ku ci nekk jot céru
suufam.

19 Waaye nun dunu bokk ak ñoom ab céru suuf
ca wàllaa dexu Yurdan, ak la ca topp, ndax day
fekk nu jot sunu céru suuf, ci wet gii féete dexu
Yurdan penku.»
20 Musaa ne leen: «Su ngeen ko defee noonu,
gànnaayu fi kanam Aji Sax ji ngir xareji,
21 su seen mboolem boroomi gànnaay jàllee
dexu Yurdan fi kanam Aji Sax ji, ba keroog mu
dàqee ay noonam,
22 ba réew ma nangul Aji Sax ji, su boobaa déy,
sañ ngeena délsi, te wàccoo ngeen ak Aji Sax ji,
wàccoo ak bànni Israyil, te su boobaa it réew mii
ñeel leen, di seen moomeel fi kanam Aji Sax ji.
23 Waaye su ngeen jëfewul noonu kat, yeena
moy Aji Sax ji, te xamleen ne seenug moy dina
leen dab.
24 Kon nag sàkkleen ay dëkk ngir seeni nja-
boot, aki gétt ngir seeni gàtt, waaye li ngeen dige
daal, defleen ko.»
25 Ba loolu amee Gàddeen ñaak Rubeneen ña
ne Musaa: «Sang bi, noonu nga ko santaanee, ni
lanu koy defe.
26 Sunuy goneek sunuy jabar, ak sunuy gàtt, ak
sunu jur gépp fii ci dëkki Galàdd lay des.
27 Waaye nun, mboolem ñi yor ngànnaay
danuy jàll dex gi fi kanam Aji Sax ji, ngir xareji
ni nga ko waxe, sang bi.»
28 Musaa nag santaane ci seen mbir ca Elasar
sarxalkat ba, ak Yosuwe doomu Nuun, ak kilifay
bànni Israyil, ya jiite seeni kër maam.
29 Musaa ne leen: «Su Rubeneen ñeek
Gàddeen ñi àndeek yeen, ñoom ñépp gànnaayu
ngir xareji fi kanam Aji Sax ji, ba réew ma nangul

leen, nangeen leen jox réewum Galàdd, muy
seen moomeel.
30 Waaye su ñu àndul ak yeen, gànnaayu jàll,
ci seen biir lañuy séddu suuf, ca biir réewum
Kanaan.»
31 Ba loolu amee Gàddeen ña ak Rubeneen ña
dellu ne: «Sang bi, li nu Aji Sax ji wax rekk lanuy
def.
32 Nooy gànnaayu jàlli réewum Kanaan fi
kanam Aji Sax ji, waaye nun, cér bi nuy moom,
wàllu dexu Yurdan wii lay doon.»

33 Musaa nag tudde cér yii, askanu Gàdd,
ak askanu Ruben, ak genn-wàllu giirug Man-
ase doomu Yuusufa: nguurug Siwon buurub
Amoreen ñi la leen jox, ak nguurug Og buuru
Basan, réew ma mépp, boole ca dëkk yu mag ya,
ak àll ya ko wër.
34 Ba mu ko defee Gàddeen ña tabax Dibon ak
Atarot ak Arower,
35 ak Aterot Sofan, ak Yaser ak Yogbowa,
36 ak Bet Nimra, ak Bet Aran, lépp di dëkk yu
tata wër. Ñu sàkkaale ay wurmbal ngir seeni
gàtt.
37 Rubeneen ña it tabax Esbon ak Elale ak
Kiryaatayim,
38 ak Nebo, ak Baal Mewon, lenn ca turi dëkk
ya soppiku, ak Sibma. Ñu tudde dëkk yooyu ñu
tabaxaat, seen turi bopp.

39 Ci kaw loolu ñi askanoo ci Makir doomu
Manase, songi bëj-gànnaaru Galàdd, nangu ko,
dàqe fa Amoreen ña.
40 Ba mu ko defee Musaa jox Galàdd, askanu
Makir, ñu dëkke.

41 Ci biir loolu askanu Yayir, mi askanoo ci
Manase, dem nanguji yeneen dëkki Galàdd yu
ndaw. Ñu tudde leen Awot Yayir.
42 Noba it nanguji Kenat ak dëkk ya ko wër,
daldi tudde gox ba boppam, muy Noba.

33

Limees na yooni tukkiy Israyil

1 Lii moo di doxi bànni Israyil, ba ñu génnee
réewum Misra, def seeni gàngoor, ca njiital
Musaa ak Aaróona.
2 Musaa moo bind seeni dalukaay ak seen yoon
ya ñu jaare, ci ndigalal Aji Sax ji. Lii moo di seeni
jaar-jaar, ak seeni dalukaay:
3 Fa Ramses lañu bàyyikoo, fukki fan ak
juróomu weer wi jëkk ci at mi. Keroog bés ba
topp ca bésub Mucc ba, ca la bànni Israyil daagu,
génn, waa Misra gépp di gis.
4 Booba waa Misraa ngay rob ña Aji Sax ji fàdd
ca ñoom, néewi mboolem seen taaw ya. Aji Sax
jee mbugale noonu seen yàlla ya.
5 Bànni Israyil nag jóge Ramses, dali Sukkóot.
6 Ñu jóge Sukkóot, dali Etam ga ca catu
màndiŋ ma.
7 Ba ñu bàyyikoo Etam, dañoo walbatiku ba Pi
Axirot ga janook Baal Cefon, daldi dal fa kanam
Migadol.
8 Ñu jóge Pi Axirot, jàll géej ga, wuti màndiŋ
ma. Dox nañu yoonu ñetti fan ca biir màndiŋu
Etam, doora dal Maara.

9 Ñu jóge Maara, dem ba Elim, Elim ga ca
fukki bëti ndox yaak ñaar, ak juróom ñaar fukki
garabi tàndarma ya. Ñu dal foofa.
10 Ba ñu jógee Elim, fa feggook géeju Barax ya
la ñu dali.
11 Ñu bawoo géeju Barax ya, dali ca màndiŋu
Ciin,
12 bawooti màndiŋu Ciin, dali Dofka,
13 bawooti Dofka, dali Alus.
14 Ba ñu bàyyikoo Alus, Refidim lañu dali.
Foofa nag mbooloo ma amuñu fa ndox mu ñu
naan.
15 Ñu bàyyikoo Refidim, dali ca màndiŋu
Sinayi,
16 bàyyikoo màndiŋu Sinayi, dali Kibbrot
Taawa,
17 bàyyikooti Kibbrot Taawa, dali Aserot.
18 Ba ñu jógee Aserot, Ritma lañu dali.
19 Ñu jóge Ritma, dali Rimon Peres,
20 jóge Rimon Peres, dali Libna,
21 jógeeti Libna, dali Risa.
22 Ba ñu bawoo Risa, Keyelata lañu dali.
23 Ñu bawoo Keyelata, dali tundu Sefer,
24 bawoo tundu Sefer, dali Arada,
25 bawooti Arada, dali Makeyelot.
26 Naka lañu bàyyikoo Makeyelot, dali Tayat,
27 bàyyikoo Tayat, dali Tera,
28 bàyyikooti Tera, dali Mitka.
29 Ba ñu jógee Mitka, Asmona lañu dali.
30 Ñu jóge Asmona, dali Moserot;
31 jóge Moserot, dali Bene Yaakan,
32 jógeeti Bene Yaakan, dali Xor Gitgaat.

33 Ba ñu bawoo Xor Gitgaat, Yotbata lañu dali.
34 Ñu bawoo Yotbata, dali Abrona,
35 bawoo Abrona, dali Esiyon Geber,
36 bawooti Esiyon Geber, dali Kades ca
màndiŋu Ciin.
37 Ba ñu bàyyikoo Kades, ca tundu Or wa
digalook réewum Edom lañu dali.
38 Ba mu ko defee Aaróona sarxalkat ba yéeg
ca kaw tundu Or, ci ndigalal Aji Sax ji. Mu daldi
faatu foofa, ca ñeent fukkeelu at ma, gannaaw
ba bànni Israyil génnee réewum Misra, yemook
benn fanu juróomeelu weeru at ma.
39 Aaróona mu ngi woon ci téeméeri atam, ak
ñaar fukk at ñett (123) ba mu faatoo ca kaw
tundu Or.
40 Ci kaw loolu Kanaaneen ba, buurub Arat, ba
dëkke woon bëj-saalumu réewum Kanaan, daldi
yég ne bànni Israyil a ngay dikk.
41 Ba ñu jógee tundu Or, Calmona lañu dali.
42 Ñu jóge Calmona, dali Punon,
43 jóge Punon, dali Obot,
44 jógeeti Obot, dali Yee Abarim, ga digalook
réewum Mowab.
45 Ba ñu jógee Yee Abarim, Dibon Gàdd lañu
dali.
46 Ñu jóge Dibon Gàdd, dali Almon Diblatayim,
47 jógeeti Almon Diblatayim, dali ca tundi
Abarim, janook tundu Nebo.
48 Ba ñu bawoo tundi Abarim, ca joori Mowab
lañu dali, ca wetu dexu Yurdan, janook Yeriko.
49 Wetu dexu Yurdan, ga ca diggante Bet
Yesimot ak Abel Sitim, ca joori Mowab, fa lañu
dale.

Ndigali xare jib na

50 Ba loolu amee Aji Sax ji waxati ak Musaa ca
joori Mowab, ca wetu dexu Yurdan, ga janook
Yeriko. Mu ne ko:
51 «Waxal bànni Israyil ne leen: Bu ngeen
jàllee dexu Yurdan, ba dugg réewum Kanaan,
52 nangeen dàq waa réew mépp, nangeen
yàqte seen mboolem tuur yu ñu yett, te seen
mboolem jëmm yu ñu móol, yàqteleen ko, seen
mboolem bérabi jaamookaay it, tasleen ko.
53 Defleen réew mi moomeel, ngeen dëkke ko,
ndax yeen laa jox réew mi, ngir ngeen moom ko.
54 Tegooleen bant réew mi, séddoo ko ci seeni
làng. Làng gu gëna mag, na am cér bu gëna mag,
làng gu gëna tuut, am cér bu gëna tuut. Fépp fu
tegoo bant génneel ag làng, ñooy doon boroom.
Ci seen biir giiri maam ngeen di séddu.
55 Waaye su ngeen dàqul waa réew mi, ña
ngeen fa bàyyi ñooy mujj diy dég yu leen di luqi,
aki dagg yuy cuut seeni wet. Ñoo leen di lëjal
witt ca biir réew mooma ngeen sance.
56 Su boobaa nag na ma naroona def seen noon
yooyu, yeen laa koy def.»

34

Aji Sax ji rëddlu na digu réew mi

1 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
2 «Santal bànni Israyil, nga ne leen bu ngeen
duggee réewum Kanaan, lii moo di réew ma
ngeen di muurloo, muy seenub cér. Réewum
Kanaan a ngi, ak kemi suufam:

3 «Seen kemu bëj-saalum a ngay dale
màndiŋu Ciin, leru réewum Edom, daleeti ca
catal géeju Xorom ga ca penku.
4 Seen kemu daa dënglu, jaare fa féete yéegub
Akerabim bëj-saalum, jaare Ciin nag, dem ba
bëj-saalumu Kades Barneya, jëm Àccar Adar ba
àgg Asmon.
5 Asmon la kem gay jàddaate jubal xuru Misra,
doora àkki géej.

6 «Géej gu mag gi mooy doon seen kemu sowu.
Loolooy seen kemu sowu.

7 «Lii nag mooy seen kemu bëj-gànnaar. Ca
géej gu mag ga ngeen di rëdde, ba ca tundu Or,
8 rëdde ko fa tundu Or, mu jëm Lebo Amat, jàll
ba Cedàdd,
9 wéyeeti fa, jaare Sifron, jëm Àccar Enan.
Loolooy seen kemu bëj-gànnaar.

10 «Rëddleen seen kemu penku, mu dale Àccar
Enan ba Sefam,
11 kemu ga wàcce Sefam, jëm Ribla, fa féete
Ayin penku, wàccati ba leruji dexu Kineret, ca
wet ga ko féete penku,
12 kemu ga dellu wàcc ba ca dexu Yurdan,
doora àkki géeju Xorom ga. Loolooy doon
seenum réew ak kemoom yi ko wër.»

13 Ba mu ko defee Musaa sant bànni Israyil, ne
leen: «Réew moomu ngeen di tegoo bant, séddoo
ko, te moom la Aji Sax ji santaane ñu jox ko
juróom ñeenti giir yeek genn-wàll,
14 gannaaw giirug Ruben, ak seeni kër maam,
ak giiru Gàdd ak seeni kër maam séddu nañu,

te genn-wàllu giirug Manase itam jot nañu seen
cér ba noppi.
15 Ñaari giir ya, ak genn-wàllu giir googu ñoo
séddu suuf ca penkub dexu Yurdan, fa janook
Yeriko.»

Lim nañu saytukati séddale ba

16 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
17 «Ñii nag ñoo leen di séddale réew mi: Elasar
sarxalkat bi, ak Yosuwe doomu Nuun.
18 Ay njiit ngay jële kenn-kenn, ci giir gu nekk,
ngir ñu jàpp ci séddaleb réew mi.
19 Ñooñoo di: Ci wàllu giirug Yuda, Kaleb
doomu Yefune,
20 wàllu giirug Cimyoneen ñi, Samiyel doomu
Amiyut,
21 wàllu giirug Beñamin, Elidat doomu Kislon,
22 wàllu giirug Daneen ñi, lenn njiit, di Bukki
doomu Yogli,
23 wàllu Yuusufeen ñi; li féete ak giirug
Manaseen ñi, lenn njiit, di Aniyel doomu Efot,
24 li féete ak giirug Efraymeen ñi, lenn njiit, di
Kemwel doomu Siftan,
25 ci wàllu giirug Sabuloneen ñi, lenn njiit, di
Elisafan doomu Parnag,
26 wàllu giirug Isakareen ñi, lenn njiit, di
Paltiyel doomu Asan,
27 wàllu giirug Asereen ñi, lenn njiit, di Awiyut
doomu Selomi,
28 wàllu giirug Neftaleen ñi, lenn njiit, di
Pedayel doomu Amiyut.»
29 Ñooñu la Aji Sax ji sant ñu séddale bànni
Israyil, réewum Kanaan.

35

Lu jëm ci céri suufi Leween ñi

1 Aji Sax ji waxati ak Musaa ca joori Mowab, ca
wetu dexu Yurdan, fa jàkkaarlook Yeriko. Mu ne
ko:
2 «Santal bànni Israyil ñu sàkkal Leween ñi
ci seen céru suuf, ay dëkk yu Leween ñi dëkke.
Àllu parlu ya wër dëkk ya it, joxleen ko Leween
ñi.
3 Su ko defee dëkk yooyu ñeel leen, ñu dëkke.
Seen àlli parlu it ñeel seenug jur, ak seen alal, ak
seen mboolem mala.
4 Parluy dëkk yi ngeen di jox Leween ñi, ci
miiru dëkk ya lay dale, jëm biti lu day ni junniy
xasab, yemook juróomi téeméeri meetar, ci wet
gu nekk.
5 Su ko defee ngeen natte ca biti dig-digal
bu gudde ñaari junniy xasab, yemook junniy
meetar ci wetu penku; ñaari junniy xasab,
yemook junniy meetar, wetu bëj-saalum; ñaari
junniy xasab, yemook junniy meetar, wetu sowu;
ñaari junniy xasab, yemook junniy meetar, wetu
bëj-gànnaar, dëkk bi nekk ci digg bi. Dig-digal
boobu day ñeel Leween ñi, di seen parluy dëkk.
6 Dëkk yi ngeen di jox Leween ñi, ñoo di
juróom benni dëkki rawtu, yi ku rey nit mana
raweji, ak yeneen ñeent fukki dëkk ak ñaar yu
ngeen leen ciy dollil.
7 Kon mboolem dëkk yi ngeen di jox Leween
ñi, ñeent fukk ak juróom ñett la, ak seen àlli
parlu.
8 Dëkk yi ngeen leen di génneel ci céri suufi
bànni Israyil nag, la cay génne ca ña ëpple suuf,

réyal leen ko, te la cay génne ca ña néewle suuf, ngeen néewal ko. Giir gu nekk daal, dayob céru suufam si mu séddu, moom lay topp, ngir sàkke ci ay dëkkam, jox Leween ñi.»

Lu jëm ci dëkki rawtu yi

9 Aji Sax ji waxati Musaa, ne ko:
10 «Waxal bànni Israyil, ne leen bu ñu jàllee dexu Yurdan ba dugg réewum Kanaan,
11 nañu sàkk ay dëkk yuy doon seen dëkki rawtu, ba ku rey nit te du teyeefam, man faa raweji.
12 Mooy doon seen dëkki rawtu yees di mucce ci mbokkum jotkat buy toppe*, ba ki rey nit du dee, te taxawagul fa kanam mbooloo mi, ngir ñu àtte ko.
13 «Kon dëkk yi ngeen di jox Leween ñi, juróom benn a ciy doon seen dëkki rawtu.
14 Ñetti dëkk yu ngeen di joxe ci wàllu dexu Yurdan wii, ak ñetti dëkk yu ngeen di joxe ca réewum Kanaan, lépp di ay dëkki rawtu.
15 Waaye muy bànni Israyil, muy doxandéem, muy gan gu nekk ci seen biir, na juróom benni dëkk yooyu doon seen rawtu yeen ñépp, ba képp ku rey nit te du teyeefam, man faa raweji.
16 «Su dee ag weñ la ko dóor, mu dee, moo ko rey, te dee rekk mooy àtteb ki rey.
17 Su dee aw doj wu mana rey la jël, dóor ko ko, mu dee, moo ko rey, te dee rekk mooy àtteb ki rey.

* **35:12** 35.12 Seetal ci *Sarxalkat yi* 24.17-21.

18 Su dee bant bu mana rey la jël, dóor ko ko,
mu dee it, moo ko rey, te dee rekk mooy àtteb ki
rey.
19 Jotkat biy toppe bakkan ba nag, mooy rey ka
rey; fu mu dajeek moom, moo koy rey.
20 Su dee ci biir mbañeel la dale ci kawam,
mbaa mu sànni ko aw saan wu mu ko waajal,
ba mu dee,
21 mbaa ci biir mbañeel la ko dóore loxoom
ba mu dee, su boobaa dee rekk mooy àtteb ka
dóore. Moo ko bóom. Jotkat bay toppe bakkan
ba nag, bu dajeek ka rey, da koy rey.

22 «Ndegam nag du caageenu mbañeel, xanaa
mu jekki dal ci kawam, mbaa mu sànni ko këf ku
mu mana doon, te du lu mu waajoon,
23 mbaa muy doj wu mana rey wu mu waddal
ci kaw nit ki, ba nit ki dee, te gisul woon nit ki, te
nit ka du woon ab noonam, te fekkul itam muy
sàkku loraangey nit ka,
24 su boobaa la mbooloo may wéyal diggante ki
rey, ak jotkat bay toppe, moo di àtte yii ci yoon
tëral:
25 Mbooloo mi day musal ki rey ci loxol jotkatu
bakkanu ka dee, te mbooloo ma da koy delloo ca
dëkkub rawtoom ba mu làquji woon. Fa lay toog,
ba kera deewug sarxalkat bu mag ba ñu baaxoo
fale diw gu sell.
26 Ndegam nag ka rey moo génna génn, ba
wees kemu dëkkub rawtoom ba mu làquji woon,
27 ba jotkat bay toppe bakkan fekk ko fu wees
kemu dëkkub rawtoom, su boobaa su ko jotkatu
bakkan ba reyee, du tax mu gàddu bakkan.
28 Ndax kat ci biir dëkkub rawtoom la wara

toog, ba kera deewug sarxalkat bu mag bi. Gannaaw bu sarxalkat bu mag bi deeyee nag, ki rey sañ naa dellu fa mu bokk.
29 «Loolu mooy dogalu yoon bi leen ñeel, yeen
ak seen askan, ci seen mboolemi dëkkuwaay.
30 «Képp ku faat bakkan nag, ci kaw kàddu gu
tukkee ci ay seede doŋŋ lees ko saña reye, moom ma rey, waaye bennub seede du seedeel nit, ngir ñu teg ko àtteb dee.
31 «Te it buleen jël benn xaalisu njotug
bakkanu kenn ku rey nit ku yelloo dee. Kooku dee rekk mooy àtteem.
32 Buleen jël it xaalisu njotug nit ku làquji ca
dëkkub rawtoom, ngir may ko mu dellu fa mu dëkk, te sarxalkat bu mag bi deewul.
33 Buleen tilimal réew mi ngeen nekk. Deret
kat mooy tilimal réew mi, te réew mi deesu ko jote lenn, ci deret ju ñu tuur ci biiram, lu moy deretu ka tuur deret.
34 Buleen sobeel réew mi ngeen dëkk, te man
ma màkkaanoo ci biiram, ndax man Aji Sax ji maa màkkaanoo ci biir bànni Israyil.»

36

Lu jëm ci séyu jigéenu Israyil, ak céru suufam

1 Ba loolu wéyee kilifay njaboot yi askanoo ci
Yuusufa, te bokk ci làngu Galàdd doomu Makir mi sëtoo ci Manase, ñoo dikk. Ñu wax fa kanam Musaa, ak kilifay njabooti bànni Israyil.
2 Ñu ne: «Sang bi, xam nga Aji Sax ji moo digle
woon ñu tegal bant bànni Israyil, séddale leen réew mi. Ci biir loolu, sang bi, ndigal ñeel la,

tukkee ci Aji Sax ji, ngir nga jël sunu céru doomu
baay Selofat, jox ko ay doomam yu jigéen.
3 Waaye bu ñu séyee ci yeneen giiri bànni
Israyil de, seen céru suuf mooy wàññikoo ci sunu
céru maam, dolliku ca céru giir ga ñu séyi ca
seen biir, te kon cér ba nu tegoo woon bant moo
cay wàññikoo.
4 Te it bu atum Yiwiku* mu bànni Israyil agsee,
seen cér day dolliku ca céru giir ga ñu séyi ca
seen biir. Te kon it ci sunu céru giiru maam, la
seen cér boobu di wàññikoo.»
5 Ba loolu wéyee, Musaa jox bànni Israyil
ndigal, ci ndigalal Aji Sax ji, ne: «Dëgg la giirug
Yuusufeen ñi wax.
6 Kàddu gii nag mooy li Aji Sax ji santaane ci
doomi Selofat yu jigéen yooyu: Ku leen neex,
nañu séy ak moom, na fekk rekk, ka ñuy séyal
askanoo ci làng gu bokk ci seen giirug baay.
7 Du benn céru suuf ci biir bànni Israyil, buy
jóge ci genn giir, toxu ca geneen, waaye na ku
nekk ci bànni Israyil yem kepp ca suufas giiram,
ga mu donne cay maamam.
8 Mboolem ku jigéen ku donn suuf ci giiri
bànni Israyil, ci biir làng gu bokk ci giirug
maamam rekk lay séy, ngir ku nekk ci bànni
Israyil mana ñoŋal céru maamam.
9 Su ko defee du benn céru suuf buy jóge ci
genn giir, toxu ca geneen, waaye giirug bànni
Israyil gu ci nekk day yem kepp ca céru suufam.»
10 Na ko Aji Sax ji sante Musaa nag, na la ko
doomi Selofat yu jigéen defe.

* **36:4** 36.4 Seetal ci *Sarxalkat yi* 25.8-55.

11 Muy Maala, di Tirca, di Ogla, di Milka, di
Nowa, doomi Selofat yooyu, ñoom ñépp seen
bokki baay lañu séyal.
12 Ca làngi askanu Manase doomu Yuusufa
lañu séy, seen céru suuf daldi des ca giir ga seen
làngu baay bokk.
13 Loolu mooy santaane yeek àttey yoon yi Aji
Sax ji dénkoon bànni Israyil, Musaa jottli leen
ko ca joori Mowab, fa feggook dexu Yurdan, te
janook Yeriko.

Kàddug Yàlla gi
Wolof Bible 2020 revision.
La bible en wolof; revision 2020

copyright © 2010, 2020 La Mission Baptiste du Sénégal

Language: Wolof

Dialect: Regional Wolof

Translation by: La MBS

For complete copyright statement, please see http://sng.al/copyright
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-07-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source files dated 23 Jul 2020
eb088fb7-76e3-5c5f-ab35-a0da6cd8fd40